

ORTODOXIA ROMÂNEASCĂ ÎN AMERICA

✙
Dialogul eșuat, conflictul cu ROEA
și întoarcerea la Biserica-Mamă

Protopop Constantin Alecse

— Ediția 2026 —

ORTODOXIA ROMANEASCA IN AMERICA

Documente, cronologii, pozitii si note juridice canonice

1991-2026

ARHIVA DE DOCUMENTARE ORTODOXA AMERICANA

www.aadc.us/frca.htm

Cartea Digitală

www.aadc.us/book/romana.pdf

Digital Book

www.aadc.us/book/english.pdf

CUVÂNT ÎNAINTE

Această carte, Ortodoxia Românească în America – 1991–2026, este mai mult decât o succesiune de date, documente și împrejurări administrative. Ea este mărturia unei perioade deosebit de importante pentru românii ortodocși din America și, în mod special, pentru comunitatea Bisericii Ortodoxe Române Americane „Sfânta Treime” din Los Angeles. Ca membru al comunității și ca persoană implicată în viața ei administrativă, am văzut câtă jertfă, răbdare, rugăciune și responsabilitate au fost necesare pentru păstrarea identității noastre bisericești și românești. În aceste pagini, viața instituțională este privită prin prisma oamenilor care au slujit, au dăruit și au păstrat comunitatea vie.

Capitolul I, dedicat celor două decenii de dialog dintre ROEA și Biserica-Mamă din România, prezintă speranțele, eforturile și dificultățile unei dorite reunificări. Este istoria unei aspirații firești: aceea ca românii ortodocși din America să poată redescoperi și păstra legătura vie cu rădăcinile lor spirituale, istorice și naționale. Dialogul este așezat în contextul responsabilității față de credință, tradiție și unitatea spirituală a românilor din diaspora.

Capitolul al II-lea urmărește istoria terenului din Sunland și visul unei noi biserici sau al unui centru comunitar potrivit dezvoltării parohiei. Dincolo de cifre, aprobări, dificultăți tehnice și proiecte rămase neîmplinite, acest capitol vorbește despre generozitatea și dorința credincioșilor de a lăsa generațiilor următoare o moștenire durabilă. El amintește și de perseverența celor care au susținut proiectul, chiar atunci când condițiile materiale au făcut împlinirea lui dificilă.

Capitolul al III-lea arată cum problema Sunlandului a devenit, treptat, începutul unei confruntări mai ample. El ajută cititorul să înțeleagă că multe neînțelegeri nu se nasc numai din acte sau interpretări administrative, ci și din lipsa dialogului, din suspiciuni și din felul în care sunt prezentate public anumite împrejurări. Astfel, cititorul poate urmări mai limpede felul în care o problemă concretă a ajuns să afecteze încrederea dintre instituții și comunitate.

Capitolul al IV-lea examinează evoluția raporturilor dintre ROEA și Parohia „Sfânta Treime” în perioada iunie 2021–iunie 2022. Sunt prezentate solicitări, răspunsuri, întâlniri și încercări de clarificare, într-o perioadă în care tensiunea a crescut și încrederea reciprocă s-a slăbit. Documentele perioadei sunt oferite pentru a oferi o imagine cronologică și echilibrată asupra etapelor parcurse.

Capitolul al V-lea descrie deliberarea parohială și schimbarea de jurisdicție. Pentru credincioșii Bisericii „Sfânta Treime”, aceasta nu a fost o decizie ușoară, nici una luată în grabă, ci rezultatul unor consultări, al unor hotărâri statutare și al dorinței de a găsi un drum eclezial pe care comunitatea să poată continua în pace și demnitate. În centrul acestei deliberări au rămas continuitatea vieții parohiale, pacea comunității și libertatea de a-și urma conștiința bisericească.

Capitolul al VI-lea tratează drumul de la somație la retragerea acțiunii civile. Acest capitol pune în lumină importanța documentelor, a responsabilității juridice și a apărării patrimoniului unei parohii construite prin sacrificiul mai multor generații de credincioși. El arată, totodată, că dreptatea poate fi căutată cu fermitate, dar fără a pierde respectul pentru adevăr și pentru lege. Relatarea evidențiază rolul consultanței juridice și al hotărârilor luate pentru protejarea bunurilor încredințate parohiei.

Capitolul al VII-lea este consacrat confruntării canonice și întrebărilor legate de jurisdicție,

procedură și dreptul la apărare. Fără a transforma lucrarea într-o polemică, autorul pune la dispoziția cititorului o cronologie și documente care permit înțelegerea poziției parohiei și a Părintelui Constantin Alecse. Cititorul poate astfel distinge între aspectele administrative, juridice și canonice ale unei situații complexe.

Capitolul al VIII-lea unește dimensiunea personală cu cea comunitară: cincizeci de ani de slujire preotească, activitate pastorală, lucrare culturală și apărarea unei comunități în momente de încercare. Este un capitol despre statornicie, despre vocație și despre datoria unui preot de a rămâne alături de credincioșii săi.

Capitolul al IX-lea prezintă cronologia vieții și încercărilor Episcopului Irineu, un subiect care completează tabloul mai larg al frământărilor din Ortodoxia românească din America. Cititorul este chemat să privească faptele cu atenție, sensibilitate și discernământ, mai ales atunci când este vorba despre suferința unui ierarh și despre consecințele unor conflicte instituționale

Capitolul al X-lea sintetizează deciziile administrative și realizările Parohiei „Sfânta Treime” post-2022, detaliind trecerea istorică a comunității sub omoforul Mitropoliei Ortodoxe Române a celor două Americi ca un act de responsabilitate canonică față de Biserica-Mamă. Au luat ființă Organizația HORA Connect și Asociația “ADC – Grupul Armânilor din California”.

Capitolul al XI-lea exprimă recunoștință celor care au susținut Parohia „Sfânta Treime” din Los Angeles în perioada 2021–2026.

Capitolul al XII-lea, intitulat „Notă de mulțumire și recunoștință”, exprimă recunoștință celor care au sprijinit parohia între 2021–2026.

Capitolul al XIII-lea reunește resursele digitale și legăturile externe către arhivele online, oferind acces direct la documentele probatorii ale lucrării.

Această carte, Ortodoxia Românească în America – 1991–2026, constituie o mărturisire documentară profundă a parcursului istoric asumat de comunitatea Bisericii Ortodoxe Române Americane „Sfânta Treime” din Los Angeles pentru păstrarea identității sale ecleziale, structurând de-a lungul a 13 capitole o analiză cronologică riguroasă ce cuprinde dialogul complex dintre ROEA și Biserica-Mamă, evoluția critică a raporturilor instituționale și a litigiilor juridice dintre ROEA și HTRAOC, 2021-2026, precum și decizia istorică de a reveni sub omoforul canonic al Bisericii Mamă. Scrisă din dorința de a face cunoscut adevărul pe baza unei bogate arhive de scrisori, hotărâri oficiale și resurse digitale probatorii, lucrarea nu urmărește alimentarea vrăjmășiei, ci oferirea unui context clar asupra faptelor și a drumului parcurs de comunitate, invitând cititorul la o lectură atentă, guvernată de respect, credință și responsabilitate, ca singură cale de a privi cu pace spre viitor și de a exprima o profundă recunoștință față de jertfa generațiilor trecute.

Reggie Dissanayake,
Biserica Ortodoxă Română Americană „Sfânta Treime”
Los Angeles, California, 2026

Cuprins

DOSAR DOCUMENTAR - DOCUMENTE, CRONOLOGII, NOTE JURIDICE CANONICE Protopop Constantin Alecse

CAPITOLUL I	
Dialogul pentru reunificarea Ortodoxiei romanesti in America (1991-2011).....	007
CAPITOLUL II	
Holy Trinity Los Angeles si proiectul Sunland (1926-2021).....	027
CAPITOLUL III	
Cazul Sunland si inceputul confruntarii (Mai-august 2021).....	038
CAPITOLUL IV	
Evolutia raporturilor ROEA-Parohia Sfanta Treime (Iunie 2021-iunie 2022)....	053
CAPITOLUL V	
Deliberarea parohiala si schimbarea de jurisdictie (Iulie 2022-iunie 2025).....	064
CAPITOLUL VI	
Litigiul civil ROEA versus Holy Trinity (2024-2026).....	079
CAPITOLUL VII	
Procedura canonica si convocarile din 2023 (2022-2023).....	089
CAPITOLUL VIII	
Protopresbyter Constantin Alecse: slujire si aparare (1965-2026).....	098
CAPITOLUL IX	
Episcopul Irineu Duvlea: cronologie si context (1962-2026).....	108
CAPITOLUL X	
Realizări ale bisericii HTRAOC post-2022 Rețelele de Impact.....	118
CAPITOLUL XI	
Doua decenii de dialog si întoarcerea acasă (1991-2026).....	121
CAPITOLUL XII	
Notă de multumire și recunostintă	131
CAPITOLUL XIII	
Resurse digitale	133

CAPITOLUL I

DIALOGUL PENTRU REUNIFICAREA ORTODOXIEI ROMANEȘTI ÎN AMERICA 1991-2011

Drumul spre Reunificare - O istorie a unei dorințe de unitate

Istoria celor două eparhii ortodoxe românești din Statele Unite și Canada, în perioada de după căderea comunismului din România, este și istoria unei dorințe de unitate care a traversat aproape două decenii.

După 1989, lumea românească s-a schimbat profund. Căderea regimului comunist de la București a înlăturat una dintre principalele bariere politice și istorice care afectaseră relațiile dintre Biserica Ortodoxă Română și Episcopia Ortodoxă Română din America.

În America de Nord existau atunci două structuri românești distincte: Episcopia Ortodoxă Română din America — Romanian Orthodox Episcopate of America (ROEA), cu centrul la Vatra Românească, în Michigan, aflată în jurisdicția [Bisericii Ortodoxe din America](#); și Arhiepiscopia Ortodoxă Română din America și Canada — Romanian Orthodox Archdiocese in the Americas (ROAA), aflată în legătură canonică directă cu [Biserica Ortodoxă Română](#).

Despărțirea dintre cele două structuri era veche de mai multe decenii. După schimbarea situației politice din România, în 1989, însă devenise tot mai evident că ceea ce fusese produs de împrejurările istorice ale secolului XX nu trebuia să rămână pentru totdeauna o realitate a viitorului.

Întrebarea fundamentală: Poate fi refăcută unitatea românilor ortodocși din America de Nord într-o singură structură bisericească, păstrându-se în același timp identitatea, tradiția, patrimoniul și legăturile canonice ale celor două comunități?

Această întrebare avea să deschidă unul dintre cele mai lungi și tulburi capitole din istoria recentă a Ortodoxiei românești din diaspora. Un proces de dialog și confruntare care, dincolo de hotărâri și jurisdicții, avea să lase în urmă și victime: [Episcopul Irineu Duvlea](#) și mai mulți preoți care s-au dăruit cu trup și suflet idealului unității românilor ortodocși din America.

Între aceștia s-au numărat cei 12 preoți ai Comitetului de Inițiativă pentru constituirea unei Mitropolii Românești în America, dintre care cinci erau protopopi ai Episcopiei ROEA. Printre ei se afla și [Protopopul Constantin Alecse](#), care și-a asumat, cu hotărâre și perseverență, această luptă pentru unitate.

1991 - Reluarea Relațiilor Cu Biserica Mamă

Anul 1991 reprezintă unul dintre primele repere documentare importante ale noii perioade.

La 8 mai 1991, Patriarhul Teoctist al României i-a adresat Episcopului Nathaniel o [scrisoare](#) care se află astăzi în arhiva oficială a Episcopiei Ortodoxe Române din America. Documentul este deosebit

de important deoarece marchează existența unui canal direct de comunicare între Patriarhia Română și Episcopia de la Vatra Românească într-o perioadă în care relațiile începeau să fie normalizate după deceniile comuniste.

Biografia oficială a Arhiepiscopului Nathaniel menționează, de asemenea, că Episcopia și-a reluat relația cu Biserica Română după 1989 și că Nathaniel a lucrat pentru dezvoltarea unei mai bune înțelegeri între Episcopie și Biserica Ortodoxă Română. În această atmosferă de apropiere se afla și comunitatea românească din America de Nord, care începea să privească din nou către România nu numai ca spre patria de origine, ci și ca spre Biserica Mamă.

1992 - Primele încercări Instituționale de Dialog între ROEA și ROAA

Sub presiunea celor 12 preoți ai Comitetului de Inițiativă pentru constituirea unei Mitropolii Românești în America, precum și alți membri ai clerului Episcopiei ROEA, Arhiepiscopul Nathaniel a fost nevoit, în cele din urmă, să-și reconsidere poziția față de problema reunificării. Într-o primă etapă, el îi amenințase pe cei 12 clerici "unionisti" chiar cu caterisirea dacă vor continua să insiste prea mult asupra necesității unirii și apropierii de Biserica Ortodoxă Română.

Așa că în anii 1992–1993, presiunile și demersurile susținute ale celor care militau pentru unitate au determinat o schimbare de atitudine. Arhiepiscopul Nathaniel a acceptat să ia contact cu Arhiepiscopia Misionară Română ca să deschidă un dialog oficial privind posibilitatea reunificării celor două eparhii românești din America. Din aceste contacte aveau să se contureze primele forme instituționalizate ale unui [Comitet Mixt de Dialog pentru Reunificare](#), al cărui obiectiv era găsirea unei soluții canonice și administrative pentru refacerea unității.

În perspectiva celor implicați în acest demers, reunificarea urma să se realizeze prin constituirea unei Mitropolii Românești în America, ai cărei ierarhi să fie membri ai Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, restabilindu-se astfel legătura canonică și instituțională cu Biserica Mamă.

Astfel, de voie sau de nevoie, presiunile interne și evoluția situației bisericești au făcut ca, începând cu anii 1992–1993, problema reunificării să treacă de la nivelul inițiativelor și al discuțiilor informale la primele forme organizate și instituționalizate de dialog între cele două eparhii românești din America.

Este important însă de precizat că acest proces nu a fost unul continuu și nici nu a avut aceeași intensitate pe parcursul întregii perioade. Au existat ani de apropiere și deschidere, perioade de stagnare și chiar momente de tensiune, urmate, la rândul lor, de noi încercări de relansare a dialogului. În ciuda acestor oscilații, ideea fundamentală a rămas neschimbată: normalizarea relațiilor dintre cele două eparhii românești, refacerea unității bisericești și [găsirea unei căi canonice către vindecarea separării](#) care marcase negativ timp de decenii viața Ortodoxiei românești din America.

1993 - Constituirea Dialogului Oficial între cele Două Eparhii

Documentele oficiale ale ROEA sunt foarte clare asupra acestui punct. Într-o [clarificare oficială](#) semnată de +Arhiepiscopul Nathaniel la 18 octombrie 2010, Episcopia afirmă că: dialogul cu

Arhiepiscopia Ortodoxă Română din cele două Americi a fost inițiat în 1993 de Congresul Episcopiei, nu de Consiliul Episcopiei.

Congresul a aprobat apoi în repetate rânduri continuarea activității. Această precizare este fundamentală: dialogul nu trebuie prezentat ca inițiativa particulară a unui episcop sau a câtorva clerici, ci ca un proces asumat instituțional de Episcopia de la Vatra Românească.

Într-un alt document din 2008 intitulat „[Proposal to Establish a Romanian Orthodox Metropolitanate of North America](#)”, cele două eparhii vor afirma explicit că, „Since 1993”, au dialogat pentru găsirea unei căi de vindecare a separării care durase mai mult de șaiszeci de ani. Prin urmare, anul 1993 este reperul instituțional cel mai sigur pentru începutul dialogului oficial.

1994 - Vizita Arhiepiscopului Nathaniel în România și mărturia unui participant

Anul 1994 ocupă un loc aparte în această istorie. Documentele oficiale ale ROEA și OCA confirmă că [Arhiepiscopul Nathaniel a făcut în 1994 un pelerinaj în România](#), dorind să viziteze diferite regiuni și locuri ale României, țara natală ale părinților săi.

Există și o mărturie contemporană, personală, deosebit de importantă pentru documentarea acestei istorii. [Protopopul Constantin Alecse](#), pe atunci unul dintre protopopii Episcopiei Ortodoxe Române din America și participant direct la deplasare, consemnează că, în perioada: 7–22 mai 1994, a făcut parte din delegația condusă de IPS Arhiepiscop Nathaniel, Arhiepiscop Diocezan ROEA, dimpreună cu alți cinci preoți (arhim. Roman Braga, preotii Lazar, Pavel, Tofan, Grabowski) și 2 laici ai Episcopiei de la Vatra Românească, a efectuat o vizită oficială în România la invitația [PF Patriarh Teoctist](#). Această informație este susținută și de referința la relatarea contemporană publicată în *Calendarul Solia* 1995, pp. 155–196, unde vizita este ilustrată cu numeroase fotografii.

Scopul Vizitei Din 1994 — Mărturia Protopopului Constantin Alecse

În documentarea pentru această carte, [protopopul Constantin Alecse](#) oferă o interpretare directă a scopului acestei vizite. Potrivit mărturiei sale, delegația nu a avut numai un caracter pelerin și protocolar, ci a urmărit și deschiderea unor discuții privind posibilitatea reunificării celor două eparhii ortodoxe românești din America de Nord.

În această mărturie, vizita din 1994 este prezentată ca una dintre primele ocazii în care reprezentanții Episcopiei de la Vatra Românească au putut discuta direct, de cele mai multe ori informal, cu înalți ierarhi ai Patriarhiei Române despre cadrul eclesial și juridic în care ar putea fi pornite negocierile de reunificare.

Pentru rigoare istorică, autorul precizează că această afirmație este mărturia sa directă ca membru al delegației, și nu este prezentată, deocamdată, drept o hotărâre oficială a delegației, care sî fie documentată în arhive oficiale. Precizarea are rolul de a indica în mod transparent sursa și statutul mărturiei, fără a-i diminua valoarea istorică.

Un moment important s-a conturat în weekendul 14–15 mai 1994, când delegația Episcopiei ROEA era găzduită la Mănăstirea Brâncoveanu de la Sâmbăta de Sus, unde era stareț [arhimandritul Irineu Duvlea](#). În ajunul slujirii Sfintei Liturghii la Catedrala Mitropolitană din Sibiu, Înaltpreasfințitul Nathaniel, în consultare cu protopopul Constantin Alecse, a hotărât să-l invite în America pe [arhimandritul Irineu Duvle](#) pentru a-i deveni colaboratorul său direct, ca viitor episcop-vicar al Episcopiei ROEA. Această decizie, menită să contribuie la consolidarea vieții pastorale, monahale și instituționale a Episcopiei, avea să se concretizeze câțiva ani mai târziu prin venirea Arhimandritului Irineu în America și alegerea sa ca episcop-vicar al ROEA.

1995 - Arhiepiscopul +Nathaniel din nou la Patriarhia Română

În 1995, relația dintre Arhiepiscopul Nathaniel și Patriarhia Română a continuat. Documentele oficiale ale ROEA și OCA confirmă că, la invitația Patriarhului Teoctist, Vlădica Nathaniel a fost din nou oaspetele Patriarhiei Române la festivitățile consacrate împlinirii a 110 ani de la dobândirea Autocefaliei Bisericii Ortodoxe Române și 70 de ani de la ridicarea Bisericii Române la rang de Patriarhie. În mărturia transmisă pentru această cercetare, Protopopul Constantin Alecse leagă vizita din 1994 de continuarea contactelor din 1995 și de eforturile de apropiere dintre cele două structuri românești din America.

Potrivit acestei mărturii, delegațiile și contactele ulterioare au inclus clerici ai Episcopiei de la Vatra Românească implicați în procesul de dialog, iar discuțiile urmăreau găsirea unui cadru pentru continuarea procesului de reunificare.

1991-2001, ani de apropiere, contacte și stagnări

Perioada de la sfârșitul anilor 1990 până la începutul anilor 2000 nu trebuie prezentată ca un proces uniform. Au existat contacte, relații personale, vizite și încercări de apropiere, însă nu s-a ajuns încă la o soluție instituțională. Această perioadă este importantă tocmai pentru că arată că unificarea nu putea fi realizată printr-o singură întâlnire.

Era nevoie de timp pentru:

- clarificarea trecutului;
- vindecarea neînțelegerilor;
- refacerea încrederii;
- definirea raporturilor canonice;
- examinarea statutelor;
- protejarea patrimoniului;
- și găsirea unei formule acceptabile pentru ambele eparhii.
- 2002 - Alegerea și Hirotonirea Episcopului Irineu

În 2002, Arhimandritul Irineu Duvlea a fost [ales și consacrat episcop](#), primind titulatura de: Episcop de Dearborn Heights și Episcop-vicar al Episcopiei Ortodoxe Române din America, Episcop-Vicar al Arhiepiscopului Nathaniel. Acest moment este esențial pentru cronologia noastră.

De acum înainte, Episcopul Irineu devine una dintre figurile episcopale direct implicate în viața Episcopiei de la Vatra Românească și în realitatea românească din zona Detroit. Mai mult, titulatura de Episcop de Dearborn Heights îl lega în mod direct de comunitatea și catedrala din zona Detroit, fapt care explică și importanța pe care o au, în fotografiile acelei perioade, vizitele ierarhilor români din Europa la această catedrală.

2003 - Irineu și apropierea dintre Ierarhii Români

Documentar ce contrazice Cronologiile Retrospective - Anul 2003 reprezintă un reper documentar care nu poate fi trecut cu vederea în reconstituirea relațiilor dintre [P.S. Nathaniel](#), [P.S. Irineu](#) și [I.P.S. Nicolae](#). Participarea I.P.S. Nicolae, al Arhiepiscopiei Române din America și Canada, la evenimentele episcopale legate de [consacrarea Vlădicului +Irineu](#) dă legitimitate evenimentului la care ne referim, demonstrând că între cei trei ierarhi existau deja contacte și relații ecleziale cu mult înainte ca problema reunificării jurisdicțiilor românești din America să intre în faza sa cea mai intensă.

Acest fapt este cu atât mai important cu cât, în unele prezentări provenite din mediul „Vatra”, începutul apropierii dintre cei trei ierarhi este plasat în jurul anilor 2008–2010. O asemenea datare nu se potrivește însă cu succesiunea faptelor documentate. Dacă în 2003 cei [trei ierarhi apar deja în același context episcopal](#), este evident că relația lor nu putea să fi început cinci sau șapte ani mai târziu.

Aici se află una dintre problemele esențiale ale unei lecturi istorice corecte: nu putem modifica începutul unei relații doar pentru a face ca anumite evenimente ulterioare să pară a avea o altă origine. Cronologia nu este un detaliu secundar. Ea este scheletul pe care se construiește orice reconstituire istorică serioasă.

De aceea, încercările de a prezenta anii 2008–2010 drept momentul de început al relației dintre Ierarhii +Nathaniel, +Irineu și +Nicolae trebuie privite cu maximă prudență și confruntate cu documentele anterioare. Nu afirmăm prin aceasta că toate aspectele relației dintre cei trei ierarhi din 2003 sunt deja pe deplin cunoscute sau că ele trebuie interpretate automat prin prisma

evenimentelor ulterioare. Afirmăm însă un lucru mult mai simplu și mai greu de contestat: [contactul dintre ei exista deja](#). Această precizare are o importanță deosebită pentru interpretarea fotografiilor, întâlnirilor și mărturiilor din anii următori. Ele nu trebuie prezentate ca dovezi ale unei relații care s-ar fi născut abia în perioada negocierilor pentru reunificare, ci ca etape ulterioare ale unor contacte care aveau deja un istoric anterior.

Într-o istorie bazată pe documente, nu este suficient să alegem doar acele imagini, date sau mărturii care confirmă o narațiune prestabilită. Trebuie să avem curajul de a așeza toate piesele în ordine cronologică, inclusiv pe cele care complică sau contrazic o interpretare devenită convenabilă în timp.

Prin urmare, 2003 trebuie recuperat ca reper în această cronologie. Nu pentru a demonstra retrospectiv o anumită concluzie despre procesul de reunificare, ci pentru a restabili ordinea faptelor. Iar ordinea faptelor arată limpede că relația dintre Ierarhii +Nathaniel – +Irineu – +Nicolae precede cu mai mulți ani perioada 2008–2010. Istoria nu începe atunci când este convenabil să înceapă o anumită narațiune. Istoria începe acolo unde documentele ne arată că au avut loc faptele. În cazul de față, anul 2003 este unul dintre acele repere care nu mai pot fi ocolite.

2004 - Prima Reuniune a Ierarhilor Români din Diaspora

În aprilie 2004, [ierarhii români din diaspora Europei Occidentale și America de Nord](#) s-au întâlnit pentru prima reuniune de acest fel. Întâlnirea a avut un caracter mai larg decât problema celor două eparhii americane.

Ea privea:

- organizarea pastorală a diasporei;
- păstrarea identității ortodoxe românești;
- transmiterea credinței generațiilor tinere;
- relația dintre Biserică și comunitățile românești;
- și problemele eclesiologice și canonice ale diasporei.

Printre ierarhii implicați în această inițiativă s-au numărat:

- IPS Serafim Joantă, Mitropolitul Germaniei și Europei Centrale și de Nord;
 - IPS Iosif Pop, Mitropolitul Europei Occidentale și Meridionale;
 - IPS Nicolae Condrea, Arhiepiscopul românilor din America și Canada;
 - IPS Nathaniel Popp, Arhiepiscopul Episcopiei Ortodoxe Române din America;
 - PS Sofian Brașoveanu (Pătrunjel), Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Române a Germaniei, Austriei și Luxemburgului; PS Siluan Șpan, Episcopul Episcopiei Ortodoxe Române a Italiei
 - PS Irineu Duvlea, Episcop-vicar al Episcopiei de la Vatra Românească.
- Prezența simultană a Vlădicilor Nicolae, Nathaniel și Irineu este semnificativă pentru istoria celor două eparhii.

2004 - O altă dimensiune a apropierii: Colaborarea Umanitară

În aceeași perioadă, cele două structuri ecleziale românești din America au demonstrat că, dincolo de separarea administrativă, exista un teren concret pentru colaborare și solidaritate. Un exemplu semnificativ îl constituie anul 2004, când comunități aparținând Episcopiei ROEA, aflate sub păstoria Vladicului Nathaniel, și comunități ale Arhiepiscopiei Române din America, sub conducerea IPS Arhiepiscop Nicolae, s-au implicat împreună în acțiuni umanitare destinate României.

Aceste inițiative au arătat că, atunci când primează responsabilitatea față de români și față de Biserică, granițele administrative puteau fi depășite prin gesturi concrete de solidaritate și cooperare - exemple asupra cărora ne vom opri în cele ce urmează.

2005 - A doua Reuniune a Ierarhilor Români din Diaspora—America

În mai 2005, a avut loc [a doua reuniune a ierarhilor români din diaspora](#). Aceasta s-a desfășurat în America, în Michigan, având ca punct important Mănăstirea „[Adormirea Maicii Domnului](#)” din Rives Junction. În această perioadă apar fotografiile care îi surprind pe ierarhii români veniți din Europa și America în mai multe locații ale Episcopiei.

Printre locurile asociate itinerarului se află: [Vatra Românească](#); [Catedrala din zona Detroit/Dearborn Heights](#); [Mănăstirea „Adormirea Maicii Domnului”](#) din Rives Junction; precum și alte așezăminte românești. Această documentație fotografică este extrem de valoroasă. Ea arată că reuniunea nu trebuie privită numai ca o ședință administrativă, ci și ca o vizită de cunoaștere a realității românești ortodoxe din America.

Ierarhii din Europa au putut vedea nemijlocit centrul Episcopiei de la Vatra Românească, catedrala, parohiile și mănăstirile. Este important să nu confundăm această reuniune cu o ședință formală a Comisiei Mixte de Dialog. [Nu avem documentele care să demonstreze că fiecare oprire din itinerar a constituit o ședință oficială a Comisiei Mixte](#). Dar contextul istoric este evident.

În America existau două eparhii românești. În Europa existau ierarhi români care păstureau comunități românești aflate în situații similare. Iar problema unității românilor ortodocși din diaspora devenea din ce în ce mai importantă. Prin urmare, aceste vizite trebuie studiate împreună cu procesul de apropiere dintre ROEA și ROAA.

2006 – Suspendarea dialogului pentru unitatea ortodoxă română din America

În urma reuniunilor ierarhilor români din anii 2004 și 2005, procesul de dialog intereparhial privind realizarea unității ortodoxe române din America și Canada a cunoscut, în anul 2006, o nouă și semnificativă întrerupere.

În anul 2006, dialogul dintre cele două eparhii ortodoxe române din America și Canada a fost [suspendat unilateral de Arhiepiscopul Nathaniel](#), printr-o scrisoare transmisă păstoriților săi cu prilejul Sfintelor Paști, fără ca membrii Comisiei Mixte de Dialog și nici Înaltpreasfințitul Nicolae să fi fost informați în prealabil cu privire la decizia sa unilaterală de a suspenda dialogul pentru

unitatea ortodoxă română din America. Caracterul unilateral al măsurii și lipsa unei consultări prealabile au conferit suspendării un caracter deosebit de surprinzător.

Circumstanțele au fost cu atât mai semnificative cu cât, în iunie 2005, cele trei ierarhii și membrii Comisiei de Dialog conveniseră asupra unui proiect de plan privind realizarea unității, care urma să fie prezentat Congreselor eparhiale, iar ulterior discutat cu Patriarhia Română și cu Biserica Ortodoxă din America (OCA). Suspendarea intervenea, astfel, într-un moment în care procesul de dialog părea să fi atins un nivel concret de convergență.

Declarația aceasta nu era prima privind întreruperea unilaterală a dialogului. Membrii comisiei din partea Arhiepiscopiei, favorabili unității, și-au reafirmat disponibilitatea și responsabilitatea de a continua dialogul, exprimându-și speranța că acesta putea fi reluat și reactivat. În viziunea lor, unitatea celor două eparhii nu reprezenta o simplă problemă administrativă sau jurisdicțională, ci o responsabilitate canonică și eclezială, întrucât separarea ortodocșilor români din America de Nord nu putea fi considerată o stare normală sau definitivă.

În spiritul păcii bisericești, membrii comisiei au evitat polemicile publice, considerând că aspectele istorice controversate trebuiau clarificate documentar, fără ca acestea să devină un obstacol în calea reluării dialogului și a căutării unității.

În pofida frustrărilor și a celor aproximativ 15 ani de dificultăți, [membrii comisiei Arhiepiscopiei ROAA au continuat să reafirme angajamentul pentru unitate](#), invocând acordul din iunie 2005, care oferea speranța că, după decenii de separare, se putea ajunge la constituirea unei Mitropolii Ortodoxe Române autonome în America de Nord. Suspendarea dialogului era, prin urmare, percepută ca o mare dezamăgire și ca pierderea unei oportunități istorice.

În final, declarația Comisiei Arhiepiscopiei ROAA păstrează un ton de nădejde, răbdare și dragoste frățească. Autorii nu renunțau la idealul unității și așteptau din partea celeilalte părți un semn de bunăvoință și aceeași dorință de a depăși trecutul.

Reluarea procesului presupunea renunțarea la confruntare, un dialog sincer, precum și realizarea unui consens liber și reciproc asumat. Era necesară, așadar, o relansare a dialogului, cu multă îngăduință și pogorământ din partea membrilor comisiei Arhiepiscopiei. Această disponibilitate avea să se manifeste în evoluțiile ulterioare din anii 2007–2008, când urmau să apară noi încercări de redeschidere și continuare a dialogului.

2007 - Relansarea dialogului

În 2007, procesul de apropiere a intrat într-o etapă nouă. Problema nu mai era doar: „Să fim mai apropiați.” Începea să fie formulată întrebarea: „Care este structura concretă prin care putem fi din nou împreună?”. Această schimbare de la dialog general la negociere instituțională este esențială.

2008 - Dialogul cu Patriarhia Română

Întâlnirea de la București din 25–27 februarie 2008 ar fi trebuit să fie unul dintre cele mai importante momente ale dialogului dintre Episcopia Ortodoxă Română din America (ROEA) și

Patriarhia Română. După aproape șase decenii de înstrăinare, delegația ROEA, condusă de IPS Nathaniel, și reprezentanții Patriarhiei Române au convenit asupra unei [Declarații Comune](#) menite să clarifice cauzele rupturii și să deschidă drumul unei reconcilierii istorice.

Documentul din [27 februarie 2008](#) are o importanță deosebită deoarece stabilește, într-o formulare comun acceptată, că ruptura dintre Episcopia Română din America și Patriarhia Română fusese provocată de contextul dramatic creat de instaurarea regimului comunist în România. ROEA a afirmat că desprinderea de Patriarhie [[ROEA-12-02-1043](#)] nu a reprezentat o respingere a Bisericii-Mame, ci o măsură considerată necesară pentru apărarea credinței, identității și continuității comunității românești din America, în condițiile în care regimul comunist controla viața bisericească din România.

La fel de important este faptul că documentul recunoaște suferințele ambelor părți. Sunt menționați explicit Episcopii [Policarp Morușca](#) și [Arhiepiscopul Valerian Trifa](#), considerați mărturisitori ai credinței, persecutați și marginalizați în contextul conflictului dintre Biserică și regimul comunist. Această recunoaștere comună a suferințelor trecutului urma să elimineze, cel puțin la nivel declarativ, una dintre principalele bariere istorice care alimentaseră neîncrederea dintre cele două tabere.

Mai mult, Declarația consemnează faptul că, după căderea comunismului, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române recunoscuse în 1991 canonicitatea Episcopiei Române din America și succesiunea apostolică a ierarhilor acesteia.

Prin urmare, relația dintre Patriarhia Română și ROEA nu mai era definită prin ruptura trecutului, ci printr-un proces de apropiere, dialog și colaborare. Un moment cu o încărcătură simbolică aparte îl constituie cererea reciprocă de iertare pentru greșelile și acțiunile trecutului care contribuiseră la

divizarea românilor ortodocși din America de Nord. Nu era însă vorba doar despre închiderea unei răni istorice. Declarația privea în mod explicit spre viitor și afirma dorința realizării unității tuturor românilor ortodocși de pe continentul american, într-o relație canonică cu Biserica Ortodoxă Română.

Deosebit de relevant este faptul că însăși problema unirii celor două eparhii românești din America de Nord a fost discutată oficial de reprezentanții Patriarhiei Române în cadrul întâlnirilor de la București. Mai mult, în urma discuțiilor, ideea unei asemenea uniri a fost considerată de dorit. Această formulare are o valoare istorică majoră: unirea nu mai apărea ca o simplă inițiativă particulară a unor clerici sau credincioși, ci ca un obiectiv recunoscut în cadrul dialogului oficial dintre cele două părți. ROEA a precizat însă că o asemenea decizie nu putea fi impusă din exterior, ci trebuia să urmeze procedurile proprii Episcopiei și să fie supusă voinței comunităților, prin Congres. Cele două comisii de dialog urmau să continue studiul unei eventuale căi de unificare.

Prin urmare, 2008 nu a fost anul unirii, dar a fost anul în care ideea unirii a primit una dintre cele mai clare confirmări oficiale de până atunci.

Declarația de la București a pus în aceeași perspectivă reconcilierea trecutului și necesitatea construirii unui viitor comun. Ea a recunoscut ruptura ca produs al circumstanțelor istorice ale comunismului, a validat suferințele celor două părți, a consacrat principiul iertării reciproce și, mai ales, a exprimat fără echivoc dorința de realizare a unității românilor ortodocși din America de Nord.

Din această perspectivă, documentul din 2008 poate fi considerat un punct de cotitură în procesul reunificării: pentru prima dată după decenii de separare și controverse, reconcilierea nu mai era doar un ideal, ci devenea un obiectiv asumat în cadrul unui dialog oficial între reprezentanții ROEA și ai Patriarhiei Române. Acesta este un document de importanță majoră. El demonstrează că, în 2008, dialogul dintre cele două eparhii americane, dialogul cu Patriarhia Română și problema reunificării erau privite ca procese interdependente.

Iunie 2008 - Propunerea pentru o Mitropolie Română în America

În iunie 2008, cele două Comisii Mixte au ajuns la un document istoric: „Proposal to Establish a Romanian Orthodox Metropolitanate of North America”— „Propunerea pentru înființarea Mitropoliei Ortodoxe Române din America de Nord”. Documentul începea prin a afirma că, din 1993, cele două eparhii dialogaseră pentru a vindeca separarea care durase mai mult de șaiszeci de ani.

Propunerea urmărea constituirea unei Mitropolii Ortodoxe Române unite, formată din cele două eparhii existente. Era propus ca noua structură să primească de la Biserica Ortodoxă Română un grad maximal de autonomie și să devină singura jurisdicție românească canonică în America.

Documentul prevedea, între altele:

- structură mitropolitană comună;
- un teritoriu care să cuprindă America de Nord și America de Sud;

- un Sinod propriu cu o structură proprie de guvernare;
- păstrarea și promovarea tradiției spirituale românești;
- cooperarea cu celelalte jurisdicții în vederea unității Ortodoxiei din America de Nord.

Aceasta era, prin urmare, mult mai mult decât o simplă fuziune administrativă. Era un proiect eclesiológic pentru viitorul Ortodoxiei românești în America.

Iulie 2008 - Congresele Celor Două Eparhii

În vara anului 2008, documentul a ajuns în fața organelor de conducere ale celor două eparhii. Congresele au acceptat propunerea ca bază pentru continuarea procesului. ROEA a precizat ulterior că Congresul din iulie 2008 a recunoscut propunerea drept „o bază acceptabilă” pentru continuarea lucrărilor care urmau să conducă la un text final ce putea fi prezentat Bisericii Ortodoxe Române. Congresul a solicitat, de asemenea, studii juridice și financiare de tip due diligence. Acesta a fost unul dintre cele mai importante momente din întreaga istorie a negocierilor.

12 Aug. 2008 - Comisia Mixtă la Catedrala „Sfântul Gheorghe” din Southfield

La 12 august 2008, Comisia Mixtă de Dialog s-a întâlnit la [Catedrala „Sfântul Gheorghe” din Southfield, Michigan](#). *Solia* precizează că întâlnirea s-a desfășurat cu binecuvântarea ierarhilor și conform mandatului primit de la congresele celor două eparhii. Scopul principal era continuarea lucrului asupra propunerii pentru constituirea Mitropoliei Ortodoxe Române din America de Nord. Aici procesul devenise deja unul instituțional, documentat și oficial.

2009 - Cleveland — Întâlnirea Istorică a celor două Consilii Eparhiale

La 21 martie 2009, la Catedrala „Sfânta Maria” din Cleveland, s-a produs un moment de o importanță excepțională.

[Reprezentanții celor două eparhii românești din America s-au întâlnit într-un cadru comun](#). Au fost reprezentate: Episcopia Ortodoxă Română din America, condusă de IPS Nathaniel, și Arhiepiscopia Ortodoxă Română din America și Canada, condusă de IPS Nicolae. Subiectul principal a fost posibilitatea unirii celor două eparhii. Baza discuției era tocmai documentul Comisiei Mixte privind constituirea unei Mitropolii Ortodoxe Române în America de Nord. Documentele oficiale ale ROEA confirmă această etapă și continuarea dialogului. Acest moment trebuie considerat unul dintre vârfurile întregului proces.

2009 - Revizuirea Și Adnotarea Propunerii

În cursul anului 2009, propunerea a fost revizuită. În octombrie 2009, forma finalizată a documentului a fost primită de Consiliul Episcopiei de la Vatra Românească. Au început apoi lucrările pentru o versiune adnotată, menită să explice ceea ce cele două părți înțelegeau prin fiecare dintre prevederile documentului și să evidențieze viziunea lor comună asupra unității administrative a Ortodoxiei în America de Nord. Această etapă este deosebit de importantă deoarece demonstrează că negocierile deveniseră foarte concrete. Nu se mai negocia numai ideea de „unitate”.

Se negociau:

- statutul viitoarei Mitropolii;
- autoritatea sa;
- raportul cu Patriarhia Română;
- alegerea ierarhilor;
- administrarea patrimoniului;
- statutul juridic;
- finanțele; și
- raporturile dintre cele două structuri existente.

2010 - Versiunea adnotată

În iunie 2010, versiunea adnotată a documentului a fost prezentată Consiliului Episcopiei. În paralel, continua procesul de due diligence juridic și financiar.

Acesta trebuia să clarifice:

- proprietățile;
- obligațiile;
- activele;
- statutul juridic;
- structurile financiare;
- și alte probleme administrative ale celor două eparhii.
- Era un pas absolut necesar înaintea unei eventuale unificări juridice.

1 Octombrie 2010 - Un pas istoric spre Unitate

La 1 octombrie 2010, Congresul Episcopiei Ortodoxe Române din America a făcut un pas important. A considerat propunerea Comisiei Mixte și adnotările sale drept: „o treaptă preliminară și o bună bază teologică” pentru [constituirea Mitropoliei Ortodoxe Române din America de Nord](#).

În hotărârea respectivă apare și problema esențială a Gramatei Patriarhului Bisericii Ortodoxe Române, document care urma să aibă un rol în recunoașterea viitoarei structuri. Acesta a fost probabil cel mai avansat punct atins vreodată de negocierile dintre cele două eparhii. În această perioadă, PS Irineu Duvlea era încă: Episcop de Dearborn Heights, Episcop-vicar al Episcopiei Ortodoxe Române din America și ierarh auxiliar al IPS Nathaniel. Prin urmare, Vlădica +Irineu aparținea generației episcopale care a trăit direct [etapa în care proiectul de reunificare a ajuns cel mai aproape de o formă concretă](#). El era unul dintre ierarhii Episcopiei în timpul acestei perioade decisive.

22–27 Noiembrie 2010 - A treia Reuniune a Ierarhilor Români din Diaspora

Între 22 și 27 noiembrie 2010, IPS Nathaniel și PS Irineu au participat la Roma la cea de-a treia reuniune a ierarhilor români din diaspora occidentală și America de Nord. Tema reuniunii a fost:

„Conscience and Canonical Orthodox Ecclesiology” — „Conștiință și eclesiologie ortodoxă canonică”. La întâlnire au participat ierarhi români din Europa Occidentală, Germania, Europa Centrală și de Nord și America de Nord. Un moment important a fost Sfânta Liturghie săvârșită în Catacombele Sfântului Calist.

Este esențial, însă, să precizăm că această reuniune nu era o ședință formală a Comisiei Mixte ROEA–ROAA. Ea aparținea cadrului mai larg al întâlnirilor ierarhilor români din diaspora. Dar contextul este remarcabil: în același an în care cele două eparhii americane ajunseseră la un document aproape final privind unitatea lor, ierarhii români ai diasporei discutau despre: conștiință, eclesiologie, ordine canonică, identitate și misiune.

Începutul Impasului și Fondarea Mitropoliei

În anul 2011, Episcopul Irineu era prezent la Congresul Arhiepiscopiei Misionare, într-un moment în care entuziasmul pentru apropierea și posibila reunificare a celor două structuri românești din America atinsese un nivel deosebit. Bucuria era atât de mare, încât, în mod neoficial, mulți dintre participanții la congres se salutau, se îmbrățișau și chiar exclamau cu emoție: „Ne-a ajutat Dumnezeu să ne unim!”. Pentru cei care trăiseră anii de separare și cunoscuseră dificultățile dialogului, atmosfera de atunci părea să indice faptul că, după decenii de dezbinare, momentul reunificării devenise nu numai posibil, ci aproape iminent.

Prezența Episcopului Irineu în acel context este semnificativă, deoarece el făcea parte din generația de ierarhi și clerici care cunoscuseră îndeaproape tensiunile și separările dintre cele două structuri românești. Apropierea manifestată în 2011 nu apăruse din senin, ci era rezultatul unui proces îndelungat, în care întâlnirile personale dintre ierarhi, dialogul dintre clerici și membrii comisiilor, precum și intervenția unor persoane care au avut rolul de a crea punți între cele două părți contribuiseră, treptat, la diminuarea neîncrederii și la crearea unui climat favorabil reunificării.

Privind însă retrospectiv, cea de-a doua jumătate a anului 2011 avea să marcheze începutul unei perioade de impas. Nu se poate spune că dialogul a dispărut brusc sau că, după acel an, orice formă de comunicare între cele două părți a încetat.

Documentele Episcopiei Ortodoxe Române din America (ROEA) arată că au continuat contacte sporadice între membrii comisiilor, inclusiv prin convorbiri telefonice și corespondență electronică. Ceea ce s-a schimbat a fost însă dinamica procesului: dialogul nu mai înainta, iar demersurile instituționale nu mai produceau rezultatele așteptate.

Această încetinire a fost cu atât mai surprinzătoare cu cât, la nivelul multora dintre credincioși și clerici, sentimentul că reunificarea era aproape devenise foarte puternic. Dacă în anii precedenți se conturase impresia unei evoluții progresive către un acord, după 2011 entuziasmul sufletește și simbolic nu a mai fost însoțit, în aceeași măsură, de progrese concrete în rezolvarea problemelor administrative, canonice și juridice.

Se contura astfel una dintre marile contradicții ale acestei perioade: oamenii ajunseseră, într-o anumită măsură, mai aproape unii de alții decât erau instituțiile pe care le reprezentau.

În acest context au început să apară și întrebări cu privire la motivele pentru care procesul de reunificare nu a mai avansat în ritmul așteptat. Pentru unii, era vorba doar despre o schimbare de dinamică, asemenea altor momente din istoria dialogului, când perioadele de apropiere fuseseră urmate de etape de stagnare. Pentru alții însă, încetinirea procesului indica faptul că problemele de fond erau mult mai dificile decât lăsase să se înțeleagă entuziasmul manifestat în 2011.

În realitate, începutul impasului nu poate fi atribuit unei singure decizii, unei singure întâlniri sau unei singure persoane. El trebuie înțeles ca rezultatul acumulării unor probleme care deveniseră tot mai greu de conciliat pe măsură ce discuțiile se apropiau de aspectele concrete ale unei eventuale uniri. Problema patrimoniului, statutul canonic al celor două structuri, raporturile acestora cu jurisdicțiile-mamă, situația clerului și a parohiilor, precum și problema viitoarei conduceri bisericești reprezentau chestiuni complexe, care nu puteau fi soluționate doar prin bunăvoință, apropiere personală și entuziasm.

Astfel, anul 2011 poate fi privit nu atât ca anul în care dialogul a încetat, cât ca momentul în care s-a făcut simțită tot mai clar distanța dintre dorința de reunificare, exprimată cu sinceritate de numeroși clerici și credincioși, și dificultatea de a transforma această dorință într-o soluție instituțională, canonică și juridică definitivă. Entuziasmul de la congres arăta cât de mult se apropiase sufletește comunitatea românească din America; evoluțiile ulterioare aveau însă să demonstreze cât de dificil era ca această apropiere să fie transpusă într-o unire efectivă a celor două structuri bisericești.

În acest context trebuie înțeleasă și evoluția care a condus la constituirea Mitropoliei Ortodoxe Române a celor două Americi. Apariția acestei noi structuri jurisdicționale a schimbat fundamental cadrul în care fusese purtat dialogul dintre cele două organizații românești din America. Dacă până atunci problema centrală fusese găsirea unei formule de reunificare a celor două structuri existente, noua configurație mitropolitană a introdus un cadru instituțional diferit, în interiorul căruia problema unității românilor ortodocși din America trebuia reconsiderată.

Prin urmare, anul 2011 trebuie privit ca un moment de răscruce. Pe de o parte, el a demonstrat că distanța dintre cele două comunități putea fi depășită și că, la nivel uman și pastoral, exista o dorință reală de apropiere. Pe de altă parte, tocmai în momentul în care sentimentul unirii părea cel mai puternic, procesul instituțional a început să întâmpine dificultăți tot mai mari. Bucuria din 2011 nu a fost, așadar, o iluzie; ea a exprimat o realitate profundă a momentului.

Dar acea bucurie nu a fost suficientă pentru a transforma apropierea de facto într-o unire de jure. Această distincție este esențială pentru înțelegerea perioadei următoare. Dialogul nu a murit în 2011, însă proiectul de reunificare a intrat într-o fază diferită: de la entuziasmul unei posibile uniri la confruntarea cu problemele concrete ale unei eventuale reorganizări bisericești. Iar aici avea să înceapă adevăratul impas.

Problemele juridice și financiare de tip due diligence nu fuseseră finalizate. Schimbul de informații dintre cele două eparhii devenise esențial pentru continuarea procesului. În clarificarea oficială din octombrie 2010, IPS Nathaniel subliniaseră faptul că niciun progres ulterior nu putea fi făcut fără un schimb suficient de informații juridice și financiare, fără o transparență totală. Întrebările la care istoria așteaptă încă un răspuns până în vremurile de astăzi. Cine a luat hotărârea să nu mai continue

dialogul și mai ales, de ce? Declarația comună de la București din 27 februarie 2008 creaseră impresia justificată că, după mai bine de șase decenii de separare, se deschidea în sfârșit drumul către vindecarea unei răni istorice a Ortodoxiei românești din America. Reprezentanții Patriarhiei Române și ai Episcopiei Ortodoxe Române din America recunoșteau împreună suferințele trecutului, își cereau reciproc iertare și afirmau, fără echivoc, dorința realizării unității tuturor românilor ortodocși de pe continentul american, într-o relație canonică cu Biserica-Mamă.

Și totuși, câțiva ani mai târziu, procesul de dialog a intrat în impas. De ce?

Aceasta este una dintre întrebările fundamentale care trebuie pusă astăzi, fără ocolișuri și fără cosmetizări. În anul 2011, care trebuia să fie anul reunificării, Comisia Mixtă de Dialog a fost forțată să-și înceteze practic activitatea, iar negocierile care păreau să fi intrat într-o etapă decisivă s-au blocat. Problema este că nu a fost oferită public nici o explicație completă, oficială și transparentă privind cauzele exacte ale acestei întreruperi.

Nu avem, cel puțin în documentele publice, un raport final al Comisiei Mixte care să spună: acestea au fost punctele de acord, acestea au fost punctele de divergență, acestea au fost condițiile puse de fiecare parte și acestea au fost motivele pentru care procesul nu a putut continua. În locul unui asemenea document au rămas mărturii fragmentare, interpretări, suspiciuni și, inevitabil, ceea ce în limbajul cotidian poate fi numit „bârfa lumii”.

S-a spus că ambele părți nu ar fi pus pe masă toate „cărțile” pe care le dețineau. S-a sugerat că, dincolo de problemele canonice și administrative, problema reală ar fi fost și una patrimonială și financiară. Dar aici trebuie să fim foarte atenți: aceste afirmații trebuie prezentate ca relatări sau percepții existente în epocă, nu ca adevăruri demonstrate, atâta vreme cât documentele complete ale negocierilor nu sunt disponibile.

A fost OCA un obstacol în calea reunificării?

Una dintre explicațiile vehiculate pentru faptul că unirea celor două structuri ecleziale românești din America nu s-a realizat în 2011 privește problema statutului canonic și administrativ al Episcopiei Ortodoxe Române din America (ROEA) în raport cu OCA.

Un document emis de OCA la data de 20 august 2008 este deosebit de relevant în această privință, deoarece nu consemnează o „dezlegare” **administrativă pe care ROEA o are ci exprimă în mod explicit intenția OCA de a permite desprinderea ROEA de sub jurisdicția OCA**, dacă Congresul Episcopiei ROEA ar vota revenirea la Biserica Ortodoxă Română, Biserica-Mamă. Prin urmare, documentul din 2008 trebuie înțeles ca o recunoaștere a posibilității unei asemenea desprinderi, condiționată însă de parcurgerea procedurilor interne și de exprimare a voinței Episcopiei ROEA.

Care din părți nu a pus pe masă toate cărțile? În orice proiect de unificare eclezială, patrimoniul nu poate fi un subiect marginal. Dacă două structuri bisericesti urmează să devină una, trebuie să se știe cu exactitate ce deține fiecare, ce datorează fiecare, cine administrează proprietățile, cine beneficiază de veniturile acestora și ce se întâmplă cu bunurile în cazul reorganizării instituționale.

Concluzie privind verificarea patrimoniului și procesul de "due diligence"

În cadrul negocierilor privind eventuala unificare a celor două jurisdicții românești din America, situația patrimonială a ROAA și ROEA constituia un element juridic esențial. Au fost ridicate întrebări legitime privind existența unui audit financiar oficial, complet și actualizat, precum și necesitatea ca documentele referitoare la active, pasive, inventarul patrimoniului, titlurile de proprietate, sarcinile și obligațiile aferente acestuia să fie puse la dispoziția celeilalte părți în cadrul procedurii de due diligence. ROAA susține că și-a îndeplinit integral cerințele formulate de comisia de due diligence.

Într-o asemenea operațiune, guvernată de principiile specifice unui posibil joint venture, transparența și reciprocitatea impuneau ca aceleași standarde de verificare aplicate ROAA să fie aplicate și ROEA, fără diferențe de tratament instituțional.

Nu era suficientă simpla prezentare sau afirmare a existenței unor documente, ci era necesară verificarea efectivă a titularilor juridici, a titlurilor de proprietate, a regimului de administrare, a sarcinilor și obligațiilor, precum și a eventualelor drepturi ale terților. Totodată, trebuia stabilit ce bunuri puteau fi transferate sau integrate într-o eventuală structură comună, în ce temei juridic, prin ce procedură și sub autoritatea a cărei entități.

Aceleași criterii trebuiau aplicate obligațiilor financiare și cheltuielilor structurilor de conducere și administrație, în măsura în care acestea puteau afecta patrimoniul sau obligațiile preluate de viitoarea structură. În lipsa unei imagini patrimoniale complete, uniforme și verificabile, întinderea activului și pasivului ce ar fi urmat să fie integrate nu putea fi determinată cu certitudine. Un exemplu relevant îl constituia situația [St. Andrew's House/Centrul de Studii](#), care ridica întrebări juridice fundamentale privind titularul dreptului de proprietate, temeiul dobândirii, autoritatea de administrare și regimul juridic al imobilului în ipoteza reorganizării.

Aceste aspecte depășeau sfera unor simple chestiuni administrative, reprezentând elemente indispensabile pentru stabilirea patrimoniului și a drepturilor ce urmau să fie recunoscute, transferate sau menținute.

Dificultățile reunificării nu pot fi analizate exclusiv prin prisma diferențelor canonice, jurisdicționale sau administrative. Ele trebuie examinate și prin prisma securității juridice a patrimoniilor implicate. O unificare efectivă presupunea ca patrimoniile ROAA și ROEA să fie identificate, documentate, verificate și încadrate într-un regim juridic neechivoc. Lipsa unei documentări patrimoniale uniforme putea constitui nu doar o deficiență procedurală, ci un impediment obiectiv pentru asumarea obligațiilor reciproce și constituirea unei structuri juridice comune.

Prin urmare, problema esențială nu era numai cine urma să exercite autoritatea sau ce jurisdicție urma să fie recunoscută, ci și, în mod prealabil: ce patrimoniu exista, cui aparținea, în baza căror titluri era deținut, cine îl administra, ce obligații îl grevau și care urma să fie regimul său juridic după unificare. Acestea constituiau premise indispensabile pentru ca reunificarea să poată fi realizată nu doar ca act eclezial sau instituțional, ci și în condiții de transparență, reciprocitate, verificabilitate documentară și securitate juridică.

Revenim la întrebarea, cine a spus „nu”? Această întrebare rămâne poate cea mai incomodă: cine a oprit de fapt procesul?

- a fost o problemă de principiu canonic?
- a fost o problemă de jurisdicție?
- a fost problema patrimoniului?
- au fost diferențe privind statutul ierarhilor și al clerului?
- au fost probleme personale între cei implicați?

Sau a fost, pur și simplu, lipsa voinței politice și ecleziale de a merge până la capăt? Poate că răspunsul corect este mai complicat și trebuie căutat într-o combinație a tuturor acestor factori. Dar istoria nu poate accepta la nesfârșit ca un proces atât de important să fie explicat numai prin zvonuri.

Un dialog oficial nu poate avea un sfârșit neoficial. Dacă procesul de unificare a fost abandonat, trebuie spus de ce. Dacă a fost doar suspendat, trebuie spus în ce condiții. Dacă au existat documente care au demonstrat imposibilitatea continuării, acestea trebuie cunoscute. Iar dacă au existat responsabilități de ambele părți, ele trebuie asumate cu onestitate.

După 2011, drumurile s-au separat: Constituirea Mitropoliei și a Episcopiei Ortodoxe Române a Canadei

În anul 2016, constituirea Mitropoliei Ortodoxe Române a celor două Americi și a Episcopiei Ortodoxe Române a Canadei s-a realizat printr-o succesiune clară de acte canonice.

Congresul al 80-lea al Arhiepiscopiei, întrunit la Hamilton, Ontario, în perioada 1–3 iulie 2016, a aprobat constituirea Episcopiei Canadei, cu sediul la St. Hubert/Montreal, și l-a nominalizat pe PS Ioan Casian Tunaru ca episcop.

Ulterior, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, prin Hotărârea nr. 9138 din 28–29 octombrie 2016, a aprobat constituirea Mitropoliei, formată din Arhiepiscopia Ortodoxă Română a Statelor Unite ale Americii și Episcopia Ortodoxă Română a Canadei, precum și ridicarea ÎPS Nicolae Condrea la rangul de Mitropolit.

Hotărârea sinodală a fost consacrată prin [Gramăta Patriarhală nr. 1/2016](#), emisă de Patriarhul Daniel, privind ridicarea ÎPS Nicolae la demnitatea de Mitropolit, iar constituirea și organizarea Episcopiei Canadei, precum și alegerea și instalarea PS Ioan Casian, au fost consacrate prin [Gramăta Mitropolitană](#) emisă de Mitropolitul Nicolae.

Aceste acte constituie succesiunea documentară prin care cele două eparhii au fost constituite și confirmate canonic ca eparhii sufragane ale Mitropoliei Ortodoxe Române a celor două Americi, în cadrul Bisericii Ortodoxe Române.

Din această perspectivă, ușa nu a fost închisă pentru ROEA. Constituirea Mitropoliei în 2016 nu a însemnat abandonarea idealului unității românilor ortodocși din America, ci consolidarea unei

structuri canonice în cadrul căreia ROEA rămâne așteptată, atunci când va fi pregătită, să se alăture Mitropoliei celor două Americi. Declarația din 2008 rămâne un reper fundamental, prin recunoașterea trecutului, cererea reciprocă de iertare și afirmarea dorinței sincere de unitate. Impasul administrativ din 2011 nu poate fi, prin urmare, considerat o închidere definitivă a acestei probleme.

Perspectiva rămâne aceea a unei uși deschise dialogului și unității, iar integrarea ROEA nu ar trebui privită ca o capitulare a unei părți în fața celeilalte, ci ca posibilitatea împlinirii unui ideal eclezial comun: unitatea românilor ortodocși din cele două Americi în cadrul Bisericii Ortodoxe Române.

Protopopul Constantin Alecse - Martor și participant la acest parcurs

În întreaga istorie a eforturilor de reunificare a românilor ortodocși din America, Protopopul Constantin Alecse ocupă un loc aparte: nu ca simplu comentator al evenimentelor, ci ca unul dintre martorii direcți ai unui proces pe care l-a urmărit, l-a susținut și, în numeroase momente, l-a trăit cu un preț personal considerabil.

A participat la întâlniri, dialoguri și demersuri care au marcat relațiile dintre cele două structuri bisericești românești și a cunoscut direct oameni și împrejurări care astăzi pot fi reconstituite numai fragmentar din documente.

A fost, de asemenea, unul dintre cei care au considerat că adevărul despre Episcopul Irineu, despre procesul reunificării și despre dreptul comunității românești de a-și păstra și afirma valorile proprii nu putea fi sacrificat de dragul unei aparente liniști instituționale. Pentru el, unitatea nu a fost un simplu slogan eclezial, ci un ideal pentru care trebuia să existe și curajul de a spune lucrurilor pe nume.

Dar orice mărturisire autentică are, uneori, un preț. Cel mai mare preț l-a plătit [PS Sa Episcop Irineu, care a fost înlăturat din ROEA](#), pe bază de mărturii fabricate, și un [complet de judecată injust](#), și mai recent subsemnatul, [protopop Constantin Alecse](#), pentru că am îndrăznit să vorbesc, să pun întrebări și să susțin public ceea ce am considerat a fi adevărul în cazul Episcopului Irineu, în procesul de reunificare a românilor din America, și în apărarea valorilor românești.

Relația mea cu conducerea ROEA s-a deteriorat începând încă de prin 2010, și a ajuns până la punctul în care am decis să părăsesc această jurisdicție în 2022. Este una dintre ironiile dureroase ale acestei istorii: un cleric care a pledat pentru apropiere și unitate între românii ortodocși din America a ajuns să suporte consecințele tocmai pentru că a refuzat să tacă. Iar dacă într-o instituție glasul celui care pune întrebări incomode este sancționat, marginalizat sau ținut într-o permanentă stare de „pedeapsă”, atunci problema depășește biografia unui singur cleric. Ea devine o problemă despre cultura instituțională și despre libertatea conștiinței clericale.

În acest sens trebuie înțeleasă și situația, aproape caraghioasă prin contradicția ei, în care Protopopul Alecse a fost, în percepția sa, "ținut legat" ([siteul ROEA](#)), cu titlul bombastic "DEPOSED" ca un fel de exemplu pentru ceilalți: să vadă și să învețe ce se întâmplă cu un cleric care îndrăznește să gândească, să vorbească și să acționeze potrivit conștiinței sale.

Concluzie - Necesitatea acestor dezvăluiri nu izvorăște dintr-o atitudine de polemică, resentiment sau interes personal, ci din existența unui ansamblu probatoriu amplu și convergent: sute și chiar mii de documente, mărturii, [fotografii](#), înregistrări [video și audio](#), precum și numeroase elemente de fapt care pot fi verificate. O parte dintre aceste materiale sunt publice și se regăsesc inclusiv în arhive și pe site-urile personale ale celor implicați. La acestea se adaugă faptele pe care le-am văzut și le-am auzit nemijlocit, în calitate de martor ocular și participant direct la o parte dintre evenimentele relatate.

Prin urmare, demersul de față este făcut sine ira et studio, fără intenția de a denigra persoane sau de a alimenta conflicte, ci în spiritul unei responsabilități morale, istorice și documentare. Din perspectivă juridică, scopul său nu este pronunțarea unei condamnări anticipate, ci prezentarea faptelor, indicarea izvoarelor și punerea lor la dispoziția celor care doresc să le cerceteze și să le evalueze cu obiectivitate. Acolo unde există documente, mărturii sau înregistrări verificabile, acestea trebuie confruntate și analizate, iar faptele trebuie deosebite cu rigoare de opinii, interpretări sau judecăți de valoare.

Poate că tocmai aici se află una dintre cele mai importante lecții pe care această istorie o oferă: reunificarea nu poate fi construită pe frică, pe tăcere impusă sau pe eliminarea memoriei incomode. Ea poate fi construită numai prin adevăr, transparență, responsabilitate și respect reciproc.

O eventuală reconciliere autentică nu presupune ștergerea trecutului, ci asumarea lui cu demnitate și obiectivitate. Numai o memorie completă, care include atât momentele de apropiere, cât și conflictele, greșelile, suferințele și consecințele lor, poate constitui o bază solidă pentru viitor.

În acest context, faptul că Protopopul Constantin Alecse a ales să rămână mărturisitor și să păstreze memoria unor evenimente pe care alții poate ar fi preferat să le uite trebuie înțeles nu ca o

continuare a unei dispute personale, ci ca asumarea unei responsabilități față de adevărul istoric. Prețul plătit pentru această poziție face parte, la rândul său, din istoria acestei perioade și nu poate fi separat de mărturia celui care a trăit nemijlocit o parte dintre evenimente.

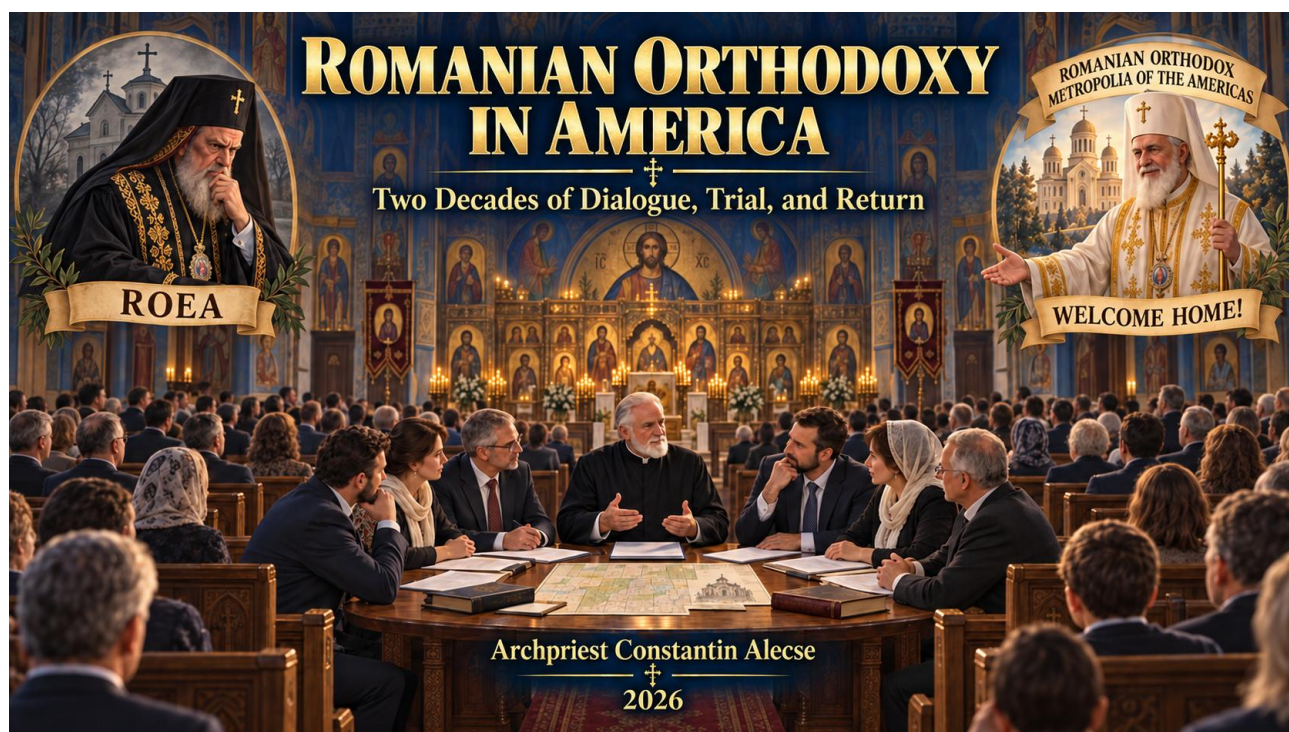
De asemenea, faptul că, după toate aceste conflicte, slujirea sa a continuat activ și canonic, [sub omoforul Înaltpreasfințitului Părinte Nicolae](#), în cadrul Mitropoliei Ortodoxe Române a celor două Americi, constituie un epilog semnificativ. Desprinderea de ROEA nu a însemnat desprinderea de Biserică, de preoție sau de misiunea românească. Dimpotrivă, slujirea canonică a continuat, iar experiența acumulată de-a lungul acestei perioade rămâne parte din memoria vie a procesului de reunificare.

De aceea, această mărturie trebuie privită în contextul mai larg al istoriei Bisericii Ortodoxe Române din America de Nord. Un asemenea proces nu poate fi înțeles exclusiv prin declarațiile oficiale ale instituțiilor sau prin documentele administrative, ci și prin experiența celor care l-au trăit, l-au susținut, au participat la el și au suportat, uneori personal, consecințele deciziilor luate.

În ultimă instanță, scopul acestor dezvăluiri nu este răfuiala, ci adevărul, memoria și responsabilitatea. Dacă faptele sunt susținute de documente, mărturii și probe verificabile, ele merită cunoscute și cercetate. Iar dacă anumite interpretări se vor dovedi greșite, tocmai transparența documentelor va permite corectarea lor. Adevărul nu se teme de cercetare, de confruntarea documentelor și nici de memoria celor care au fost martori.

De aceea, consider că această mărturie trebuie așezată înaintea cititorului sine ira et studio, cu conștiința datoriei față de trecut și cu speranța că adevărul, chiar atunci când este incomod, poate deveni nu un obstacol în calea reunificării, ci una dintre temeliiile ei căci, după cuvântul Mântuitorului: „Veți cunoaște adevărul, iar adevărul vă va face liberi” (Ioan 8, 32).

CAPITOLUL II

HOLY TRINITY SI PROIECTUL SUNLAND (1996-2021)

"Sunland Case" – Intre Visul Construirii și Încercările Timpului (raport prelucrat, prezentat Consiliului Episcopesc ROEA de pr. protopop Constantin Alecse pe 13 mai 2021, la cererea Cancelariei Episcopiei)

Istoria, încercările și nădejdea unei comunități

Biserica Ortodoxă Română Sfânta Treime din Los Angeles, California, este mai mult decât o clădire, mai mult decât o parohie și mai mult decât o instituție. Este istoria vie a unei comunități românești care, timp de mai multe generații, a încercat să-și păstreze credința, limba, tradițiile și legătura cu Biserica Mamă, în mijlocul unei societăți noi și al unor schimbări istorice profunde. Începuturile și formarea unei vocații pastorale.

Istoria prezentată în documentul ce urmează este strâns legată de propria mea slujire preotească. Născut și educat în România, am avut privilegiul de a-mi începe activitatea pastorală în Europa. În perioada 1976-1980 am slujit ca preot paroh la Biserica Ortodoxă Română „Sfântul Gheorghe” din Londra, la acea vreme singura parohie ortodoxă română din Anglia, aflată sub jurisdicția Patriarhiei Române.

În anul 1980 am fost primit în Episcopatul Ortodox Român din America și, între 1980 și 1982, am

slujit la Biserica Ortodoxă Română „Sfânta Maria” din St. Paul, Minnesota. În anul 1982 am fost numit preot paroh al Bisericii „Sfânta Treime” din Los Angeles, de către Vlădica +Valerian.

Mai târziu, între anii 1985 și 2014, Arhiepiscopul Nathaniel mi-a încredințat și responsabilitatea de Administrator al Protopopiatului Coastei de Vest al Episcopiei Ortodoxe Române din America. Astfel, lucrarea mea pastorală s-a desfășurat nu numai în interiorul unei singure parohii, ci și în mijlocul unei comunități românești ortodoxe mult mai largi, răspândite pe coasta de vest a Statelor Unite.

Sfânta Treime – o parohie cu o istorie de peste opt decenii

Parohia Sfânta Treime din Los Angeles fusese înregistrată oficial în anul 1940. Comunitatea românească a reușit să achiziționeze o biserică de la episcopalieni, iar în timp au fost construite și sala parohială și casa parohială.

În anul 2025, comunitatea a sărbătorit cea de-a 85-a aniversare. În lunga sa istorie, parohia a fost păstorită de șase preoți: Pr. Martin Ionescu între 1939 și 1947, Pr. Gregory Coste între 1948 și 1957, Pr. Victor Bărbulescu între 1957 și 1969, Pr. Anchidim Useriu în perioada consemnată în document, Pr. Richard Grabowski între 1971 și 1982 și, în perioada 1982-2022 subsemnatul a slujit parohia sub jurisdicția Episcopiei ROEA, iar din 2022, [atât parohia](#) cât și parohul ei, părintele Constantin sunt [sub jurisdicția Mitropoliei Românești din cele 2 Americi](#).

Când am venit eu la Los Angeles, în 1982, în întreaga Californie de Sud existau numai două biserici ortodoxe române: Sfânta Treime, aflată sub Episcopatul Ortodox Român din America, și Biserica „Sfinții Arhangheli” din Torrance, aflată sub Patriarhia Română. Comunitatea se afla însă în fața unei transformări majore.

Visul construirii unei biserici noi

După anul 1982, sosirea unui număr important de români care părăsiseră România din motive politice și economice a schimbat profund structura comunității. Biserica și spațiile existente deveniseră insuficiente. Clădirile erau vechi, iar nevoile pastorale, sociale și culturale ale comunității creșteau.

Între anii 1982 și 1987, aproape fiecare Adunare Generală anuală a discutat problema construirii unei biserici mai mari și a unui centru social corespunzător unei comunități în dezvoltare.

În anii 1986–1987, Consiliul parohial a analizat mai multe posibilități de a se extinde. În cele din urmă, s-a ajuns la concluzia că soluția cea mai potrivită era achiziționarea unui teren pe care să fie ridicat un nou complex bisericesc.

La 14 februarie 1987 s-a constituit cadrul necesar convocării unei Adunări Speciale, iar la 14 iunie 1987 Adunarea Generală Specială a aprobat proiectul construirii unei noi biserici și a unui centru social. La 14 februarie 1988 a fost constituită Comisia de Construcție, căreia i s-au acordat puteri

largi pentru studierea finanțării, proiectării și construirii noului complex.

Între timp, la 14 octombrie 1987, parohia cumpărase un teren liber în zona Sunland, în comitatul Los Angeles, pentru suma de 230.000 de dolari.

La început, visul părea posibil. Curând însă, realitatea administrativă, financiară și demografică avea să transforme acest vis într-o încercare de aproape trei decenii.

Un teren, un proiect și obstacole aproape insuportabile

Terenul din Sunland nu dispunea de utilitățile necesare. În 1988, numai racordarea la utilități era estimată la peste 360.000 de dolari. Costul total al proiectului era estimat atunci între 6 și 7 milioane de dolari. Procedurile pentru obținerea autorizațiilor s-au dovedit extrem de dificile și costisitoare. Pentru obținerea unui „Conditional Use Permit” am trecut prin patru audieri publice, desfășurate între 4 decembrie 1987 și 26 iulie 1988, iar proiectului i-au fost impuse nu mai puțin de 21 de condiții de construcție, unele foarte greu de îndeplinit din cauza costurilor exorbitante.

În paralel, comunitatea făcea eforturi susținute pentru strângerea fondurilor, prin mese lunare, picnicuri, seri de bingo și alte activități de fundraising. Sumele adunate erau însă doar un strop de apă într-un ocean de nevoi. Noii veniți în America încercau să-și întemeieze propriile vieți și aveau posibilități financiare limitate, în timp ce generația mai veche continua să sprijine proiectul după puteri, deși mulți dintre membrii ei înaintau în vârstă sau treceau la cele veșnice.

Căderea comunismului și schimbarea comunității românești

În acest context dificil, când proiectul de la Sunland rămânea o speranță, dar posibilitățile concrete de realizare erau tot mai limitate, a venit anul 1989. Căderea comunismului și deschiderea granițelor României au reprezentat un moment istoric extraordinar, care avea să schimbe însă și structura comunității românești din America.

Unii dintre cei stabiliți aici s-au întors în România, alții s-au mutat în Oregon, Washington, Nevada, Arizona sau în alte state de pe Coasta de Vest, în timp ce noii emigranți își începeau propria viață americană. Treptat, au apărut noi comunități și biserici românești, fiecare devenind un centru local de credință, întâlnire și păstrare a identității românești. Astfel că aici, în California de Sud, au luat ființă noi comunități ortodoxe românești, aflate în diferite jurisdicții, iar rolul central pe care Parohia „Sfânta Treime” îl avusese odinioară în regiune a început, în mod firesc, să se diminueze.

Comunitatea românească devenea mai numeroasă, dar și mai dispersată, iar parohia nu mai beneficia de aceeași concentrare demografică de altădată. În aceste noi condiții, proiectul de la Sunland, estimat la 6–7 milioane de dolari, devenea tot mai greu de susținut și, mai ales, de finanțat.

Șaptesprezece ani de așteptare

În anul 1990, proiectul de construcție de la Sunland a intrat practic într-o lungă perioadă de așteptare. Timp de 17 ani, între 1990 și 2007, proiectul nu a fost abandonat oficial, însă nu s-au mai putut face progrese concrete nici măcar în realizarea infrastructurii, cu atât mai puțin în începerea construcției propriu-zise. Cutremurul din Northridge din 1994 și schimbările intervenite în viețile membrilor comunității au contribuit, la rândul lor, la diminuarea treptată a comisiei inițiale de construcție.

În acești ani, proiectul și-a pierdut, rând pe rând, o parte dintre principalii săi inițiatori și susținători. Mircea Popa a trecut la cele veșnice în 1995, Traian Pincu în 1999, iar Nicolae Olar în 2007. Joe Oros s-a retras din proiect după moartea soției sale, Betty, Miron Bonca s-a mutat în Orange County, în zona Anaheim, iar Maria Pincu, Grigore Birtoc, precum și Dorian și Agripina Șerban s-au retras treptat din proiect, rămânând însă doar simpli membri ai comunității. Au existat încercări de reorganizare și de atragere a unor membri noi, dar aceștia nu mai dispuneau de aceeași capacitate de mobilizare a fondurilor necesare unui proiect de asemenea amploare.

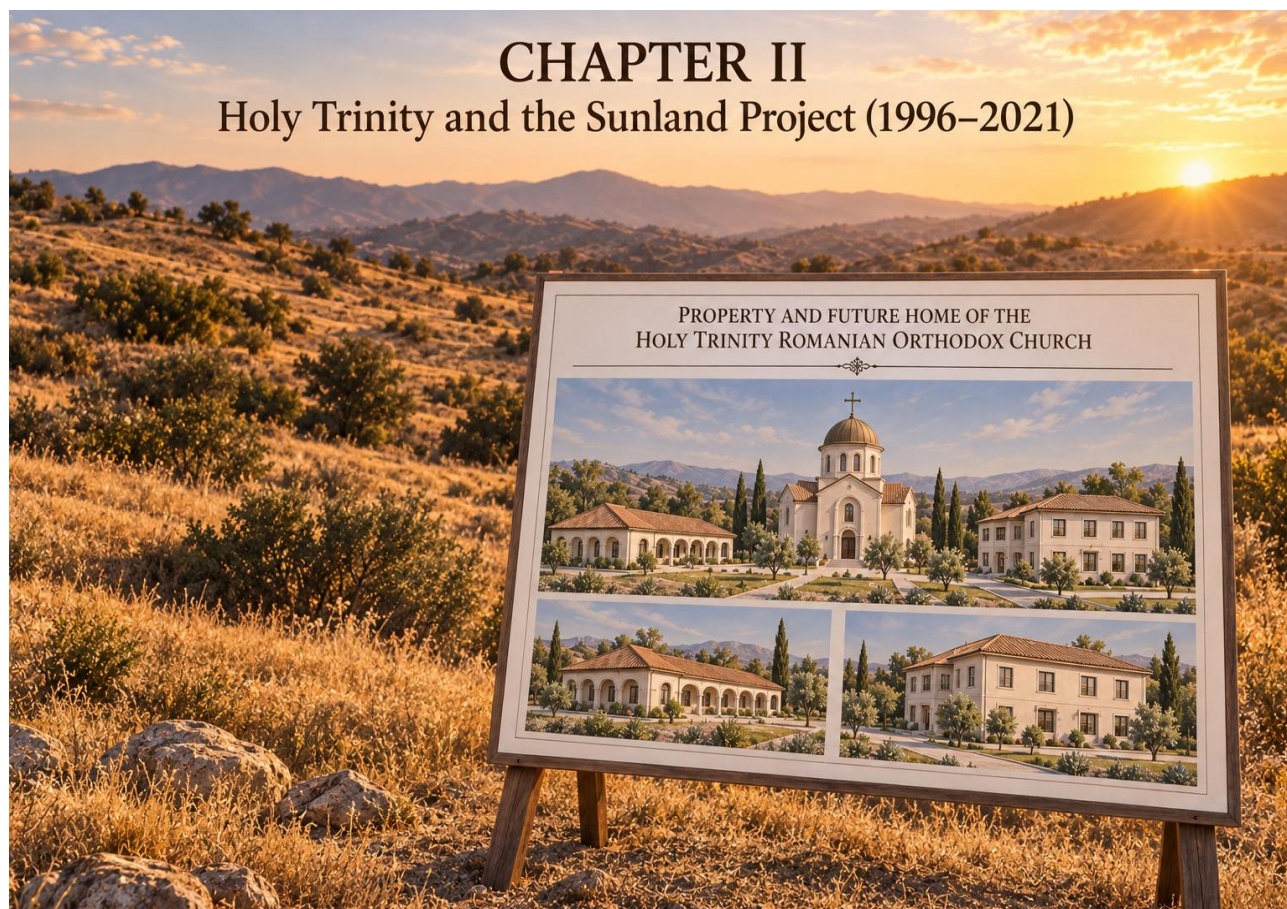
Între timp, o parte importantă din rezervele parohiei fusese deja investită în proiectare, inginerie civilă, planuri arhitecturale și în încercarea de a îndeplini numeroasele condiții impuse de autorități, înainte chiar ca proiectul să fie demarat, iar obstacolele administrative continuau să întârzie tot mai mult proiectul. Chiar și în anul 2006, în pofida eforturilor depuse de inginerul civil George Boghossian și a sprijinului juridic oferit de avocatul Steven Sopera, mai existau impedimente importante la nivelul administrației orașului Los Angeles, iar perspectiva începerii efective a construcției rămânea încă îndepărtată.

O nouă speranță: proiectul energiei curate

În anii 2005–2006 s-a ivit o nouă oportunitate care a reaprins speranța realizării proiectului. Christian Vahab, inventator, om de știință și om de afaceri din comunitatea românească, membru al parohiei, președinte al Societății „Viitorul Român” și consilier financiar al Consiliului parohial, a prezentat comitetului de construcții un proiect inovator în domeniul energiei curate și sustenabile.

Inițiativa urmărea dezvoltarea unui generator sau a unei baterii bazate pe tehnologia thorium. Rolul parohiei era acela de partener și beneficiar al proiectului, fără a fi implicată direct în dezvoltarea tehnică a invenției. Biserica urma să ofere un cadru pentru instalarea și testarea prototipului, înaintea comercializării și a unei eventuale extinderi către alte parohii ale Episcopiei.

În cadrul acestei colaborări, parohiei i-au fost atribuite **500.000 de acțiuni ale companiei PAESI**, deținută de Christian Vahab, valoarea lor potențială fiind estimată, pe baza proprietății intelectuale și a brevetelor proiectului, la aproximativ 5 milioane de dolari. La vremea respectivă, perspectiva părea deosebit de promițătoare, iar eventuala valorificare a acțiunilor putea constitui o importantă sursă de finanțare pentru proiectul din Sunland. Între aceste speranțe și concretizarea lor avea însă să se dovedească o distanță considerabilă.

Proiectul Pecker: De la speranța Electroputere la Investiția parohiei

În anul 2006, perspectiva privatizării companiei Electroputere din România a deschis o nouă posibilitate pentru proiectul promovat de Christian Vahab. Achiziționarea companiei ar fi putut oferi baza industrială necesară producerii și distribuirii tehnologiei Pecker în domeniul energiei curate. În acest context, părintele Constantin a căutat să-l ajute pe Christian Vahab să exploreze și posibilitatea obținerii unui sprijin, sau a unei facilitări în România, inclusiv prin persoane pe care le cunoștea, [între care și Patriarhul Daniel](#). În cele din urmă însă, oferta pentru Electroputere nu a avut succes, contractul fiind atribuit unui alt investitor.

După eșecul acestei tentative, proiectul Pecker a continuat să fie prezentat ca o posibilă investiție cu un important potențial financiar. În anul 2007, Comitetul de Construcție a aprobat contractarea unui împrumut pe termen scurt, garantat cu proprietatea din Sunland, pentru a susține o investiție inițială de tip „seed money” în proiect.

Ulterior, au fost inițiate relații de colaborare și cu o companie de investiții din Orientul Mijlociu, reprezentată de [Dr. Salah A. Rustum](#), diplomat și inginer specializat în aerodinamică. Speranța era ca dezvoltarea și valorificarea tehnologiei să genereze resursele financiare necesare continuării proiectului de construcție al parohiei.

La acea vreme, nu aveam pregătirea tehnică necesară pentru a evalua în profunzime viabilitatea tehnologiei, însă prezentările și perspectivele financiare ale proiectului păreau convingătoare. Posibilitatea ca această investiție să ofere parohiei resurse pe care nu le-ar fi putut obține prin mijloacele obișnuite a cântărit mult în deciziile luate. Privind retrospectiv, această experiență avea să devină una dintre cele mai importante lecții din întreaga istorie a proiectului din Sunland.

Criza financiară și anii grei

În perioada 2007–2009, izbucnirea crizei financiare mondiale a afectat profund și proiectul nostru. Împrumuturile pe termen scurt au ajuns la scadență într-un moment în care băncile deveniseră mult mai prudente și refuzau sau limitau refinanțarea investițiilor considerate riscante. Pentru continuarea proiectului au trebuit căutate alte surse de finanțare, inclusiv investitori privați și noi împrumuturi pe termen scurt, obținute însă în condiții mai costisitoare.

În 2009, dezvoltarea prototipului Pecker înregistrase progrese, dar tehnologia nu era încă pregătită pentru utilizare comercială. Primele teste erau așteptate spre sfârșitul anului, însă prototipul a trebuit ulterior returnat producătorului din Arizona pentru remedierea unor probleme tehnice. Au apărut, de asemenea, noi cerințe de testare, certificare și reglementare, care au prelungit procesul și au necesitat implicarea unor instituții și companii specializate din California.

În relatările și evaluările făcute la vremea respectivă au fost invocate și alte dificultăți, precum concurența, obstacolele de reglementare și presupuse nereguli în unele procese de privatizare din Europa de Est. Dincolo însă de toate aceste explicații, pentru parohie situația devenea tot mai clară

și mai îngrijorătoare: proiectul continua să consume resurse financiare, în timp ce veniturile și beneficiile promise întârziiau să se materializeze.

Între speranță și pierdere

În anul 2012, după două testări ale prototipului Pecker care, potrivit documentelor companiei, nu au produs rezultatele așteptate, dispozitivul a fost din nou returnat pentru modificări și corectări tehnice. În luna iunie, situația a fost prezentată Comisiei de Construcție, devenind tot mai evident că proiectul trebuia evaluat cu mai mult realism.

După aproape 25 de ani de la cumpărarea terenului din Sunland, parohia nu reușise încă să înceapă construirea proiectului. Parohia avea terenul, planurile și cea mai mare parte a aprobărilor necesare, dar se confrunta acum cu obligații financiare tot mai greu de susținut. Pe lângă datoriile și costurile asociate proiectului Pecker, parohia trebuia să suporte în continuare impozitele pe proprietate, asigurările și cheltuielile curente ale bisericii. În aceste condiții, menținerea proprietății din Sunland fără o perspectivă clară de dezvoltare devenea o povară financiară tot mai mare.

În septembrie 2013, Comitetul de Construcție a recomandat ca Adunarea Generală din 2014 să analizeze în mod concret viitorul proprietății. Au fost luate în considerare mai multe soluții: dezvoltarea parțială a terenului și construirea unor facilități sociale care să poată genera venituri din închiriere, subdivizarea unei porțiuni pentru construirea uneia sau a două locuințe, realizarea unui posibil parteneriat cu Eparhia Armeană sau, ca ultimă alternativă, vânzarea proprietății.

Astfel, după ani în care principala preocupare fusese găsirea resurselor necesare construirii noului complex bisericesc, problema se schimbase fundamental: parohia trebuia acum să decidă cum putea salva proprietatea din Sunland, a reduce presiunea financiară acumulată și găsi o soluție realistă pentru viitor.

Propunerea lui George Boghossian

Pentru ajutor și reevaluare a situației a fost solicitat inginerul civil George Boghossian, care cunoștea îndeaproape proiectul din Sunland și dificultățile acumulate de parohia noastră de-a lungul anilor. Concluzia sa a fost că parohia nu mai dispunea, în acel moment, nici de resursele financiare, nici de timpul necesar pentru continuarea proiectului în condițiile existente.

Ca soluție, Boghossian s-a oferit să cumpere proprietatea și să o păstreze pentru câțiva ani fără o dezvoltare imediată, oferind astfel bisericii timpul necesar pentru a-și reorganiza finanțele și posibilitatea de a răscumpăra terenul când, și dacă proiectul Pecker al lui Christian Vahab avea să producă resursele financiare promise.

Înțelegerea prevedea aproximativ trei ani de așteptare, urmați de încă aproximativ doi ani în care răscumpărarea putea fi realizată, cu recuperarea de către cumpărător a costurilor suportate pentru verificarea și pregătirea proprietății. Adunarea Generală din 2015 a aprobat această soluție și

vânzarea proprietății către George Boghossian, iar Christian Vahab a fost autorizat să semneze documentele oficiale în numele parohiei. Tranzacția s-a încheiat la 30 aprilie 2015.

Pentru conducerea parohiei, această vânzare nu reprezenta renunțarea definitivă la proiectul din Sunland, ci o soluție prin care se spera păstrarea unei șanse reale de revenire asupra lui. George Boghossian, fost inginer civil al proiectului, era considerat un om apropiat comunității, care înțelegea atât dificultățile bisericii, cât și dorința acesteia de a vedea proiectul realizat. De aceea, după transfer, proprietatea a fost înregistrată într-o entitate al cărei nume păstra legătura cu biserica și cu proiectul inițial, urmărindu-se astfel menținerea unei continuități cu autorizațiile și demersurile administrative realizate până atunci.

În concepția inițială, dacă parohia reușea în următorii ani să-și stabilizeze situația financiară și să obțină aproximativ 6–7 milioane de dolari pentru construirea întregului proiect, terenul putea fi răscumpărat, iar proiectul noii biserici putea fi reluat. Conducerea de atunci a rămas profund recunoscătoare lui George Boghossian pentru disponibilitatea sa de a oferi această posibilitate comunității noastre, și pentru speranța păstrată ca proiectul la care el însuși lucrase să poată fi, într-o zi, dus la îndeplinire.

Terenul din Sunland și întrebarea viitorului

La 9 mai 2021, la solicitarea Cancelariei ROEA, părintele Constantin Alecse a prezentat Consiliului Episcopesc un raport de 11 pagini privind istoricul proiectului din Sunland și situația în care se afla, la acel moment, fosta proprietate a Parohiei „Sfânta Treime”. Trecuseră deja peste șase ani de la vânzarea/transferul proprietății către George Boghossian, însă terenul continua să fie nedezvoltat, iar pe proprietate se afla încă [panoul care anunța destinația pentru care terenul fusese inițial cumpărat: „Viitoarea Biserică Ortodoxă Română Sfânta Treime”](#). Prezența acestui panou, după atâția ani, constituia o mărturie vizibilă a proiectului pentru care comunitatea românească achiziționase și păstrase terenul timp de aproape trei decenii.

În raportul prezentat Consiliului Episcopesc, părintele Constantin a arătat că viitorul fostei proprietăți din Sunland rămânea incert și că posibilitatea realizării formulei avute în vedere în anul 2015 devenise tot mai greu de evaluat. Situația fusese complicată și de decesul, în anul 2016, al lui Christian Vahab, unul dintre principalii participanți la discuțiile și înțelegerile legate de proprietate. Ulterior, în anul 2022, a decedat și George Boghossian.

Prin dispariția celor două persoane direct implicate în aranjamentele și proiectele anterioare, eventualitatea revenirii la formula concepută în 2015 a devenit considerabil mai dificilă, atât din punct de vedere practic, cât și în ceea ce privește stabilirea intențiilor și obligațiilor asumate la vremea respectivă.

Între timp, însă, s-a schimbat în mod fundamental și contextul instituțional al Parohiei „Sfânta Treime”. În anul 2022, [parohia a părăsit jurisdicția Episcopiei ROEA și a trecut sub jurisdicția Mitropoliei Ortodoxe Române](#) a celor două Americi. Această schimbare de jurisdicție, împreună cu

evoluțiile administrative, financiare și pastorale intervenite în viața comunității, a determinat o reevaluare mai amplă a priorităților parohiei și a proiectelor sale de viitor.

În noul context, problema fostei proprietăți din Sunland nu mai putea fi analizată exclusiv prin prisma planurilor, negocierilor și înțelegerilor formulate în anii anteriori. Orice eventuală reconsiderare a proiectului trebuia raportată la realitatea actuală a parohiei, la resursele și necesitățile comunității, precum și la noua sa direcție administrativă și eclezială. Ceea ce fusese conceput într-un anumit cadru instituțional și financiar în anul 2015 trebuia, după schimbările intervenite, reevaluat în lumina unor împrejurări substanțial diferite.

Astfel, după mai bine de trei decenii de speranțe, investiții financiare, eforturi administrative și încercări succesive de realizare a proiectului, destinul fostei proprietăți din Sunland și posibilitatea împlinirii, într-o formă sau alta, a intenției inițiale a comunității au rămas printre marile întrebări încă deschise în istoria Parohiei Ortodoxe Române Americane „Sfânta Treime” din Los Angeles.

Împrumuturile și responsabilitatea financiară

Istoria financiară a proiectului din Sunland trebuie analizată și prin prisma împrumuturilor și refinanțărilor succesive garantate cu proprietatea. După Rezoluția nr. 04 din 27 mai 1998 privind administrarea și investirea fondurilor destinate construcției și emiterea, la 14 februarie 2007, a 500.000 de acțiuni în cadrul proiectului Pecker, la 16 februarie 2007 a fost contractat un împrumut de 350.000 de dolari de la Gaffken & Barriger Fund, LLC. Acesta a fost urmat, la 2 februarie 2008, de o refinanțare de 440.000 de dolari prin Marshall Gumbiner, iar la 25 februarie 2009 de o finanțare „hard-money” de 850.000 de dolari prin Rick O’Hara and Associates, cu dobânzile, „points” și costurile specifice acestui tip de creditare.

La 30 martie 2014, Building Trust Fund Committee a negociat o nouă finanțare „hard-money”, concretizată prin semnarea, la 3 aprilie 2014, a unei „promissory note” de 850.000 de dolari, cu scadența la 1 aprilie 2016. La 30 aprilie 2015 a fost finalizată separat tranzacția proprietății din Shadow Hills, de aproximativ un milion de dolari, iar la 22 martie 2016 obligația aferentă notei din 2014 a fost prelungită până la 1 aprilie 2018, documentația menționând suma de 137.239,49 dolari aferentă extensiei și costurilor financiare. În ansamblu, refinanțările, dobânzile, „points”, comisioanele și extensiile succesive au majorat considerabil costul proiectului din Sunland

Moartea lui Christian Vahab și sfârșitul unei mari speranțe

În anul 2016 a încetat din viață Christian Vahab, principalul promotor al proiectului tehnologic în care Parohia „Sfânta Treime” își pusese mari speranțe. Potrivit documentelor disponibile, în aceeași perioadă compania General Dynamics din San Diego efectua teste finale asupra sistemului Pecker-PAESI, bazat pe tehnologia thorium. Moartea lui Vahab a schimbat însă radical perspectivele proiectului și, implicit, posibilitatea parohiei de a-și recupera investiția.

Christian Vahab fusese, în mare măsură, omul în jurul căruia se concentrau activitatea, relațiile

profesionale și direcția companiilor sale. Acestea nu par să fi avut o structură administrativă și juridică suficient de solidă pentru a asigura continuitatea proiectelor în absența fondatorului.

După decesul său, pe fondul unor dificultăți familiale și al lipsei unei succesiuni clare în conducerea afacerilor, situația companiilor și a proprietății intelectuale asociate invențiilor sale a devenit tot mai greu de stabilit. În aceste împrejurări, parohia nu a mai putut identifica o entitate juridică certă de la care să poată solicita, în mod realist, recuperarea măcar parțială a sumelor investite. Exista, de asemenea, posibilitatea ca anumite drepturi asupra brevetelor sau tehnologiilor dezvoltate de Vahab să fi fost preluate ori transferate, în baza relațiilor contractuale existente, către companiile cu care acesta colaborase.

Raportul de 11 pagini prezentat de părintele Constantin Alecse Consiliului Episcopesc în mai 2021 consemna tocmai aceste neclarități privind situația juridică și financiară a companiilor implicate, precum și incertitudinea referitoare la statutul final al proprietății intelectuale. În lipsa unei structuri juridice și administrative care să continue în mod clar activitatea lui Christian Vahab, perspectivele recuperării investiției parohiei deveniseră extrem de reduse.

Privind retrospectiv, această experiență a reprezentat una dintre cele mai dificile lecții financiare din istoria proiectului de la Sunland. Parohia investise într-o inițiativă care, la momentul respectiv, părea deosebit de promițătoare și de la care se spera obținerea unor beneficii importante, capabile să susțină construirea viitoarei biserici și a centrului comunitar. Aceste așteptări nu s-au materializat, iar după moartea lui Christian Vahab posibilitățile concrete de recuperare a investiției au devenit, practic, foarte limitate, sau inexistente.

Ceea ce nu am zidit și ceea ce am păstrat

După aproape 45 de ani de slujire în California, privesc în urmă cu recunoștință, dar și cu emoția firească a omului care știe că o parte importantă a drumului său se apropie de capăt. Au fost împliniri și dezamăgiri, bucurii și încercări, hotărâri bune și greșeli pe care astăzi poate le-aș evita. Dar, dincolo de toate, rămâne mulțumirea că Dumnezeu ne-a ajutat să păstrăm ceea ce era mai de preț: credința, Biserica și comunitatea.

Regret că nu am văzut ridicându-se biserica pe care am visat-o în Sunland. Am purtat acest vis mulți ani și l-am împărtășit cu oameni care au dăruit din timpul, munca și avutul lor. Cei mai mulți dintre ei nu mai sunt astăzi printre noi. Dar jertfa lor nu s-a pierdut. Ea a devenit parte din temelie nevăzută a acestei comunități.

Poate că generația mea nu a fost chemată să termine această biserică. Poate că rostul nostru a fost să păstrăm Sfânta Treime vie, să o trecem prin vremuri grele și să lăsăm celor care vin după noi posibilitatea de a merge mai departe. De aceea, nu privesc viitorul cu tristețe, ci cu nădejde. O generație predă acum făclia alteia. Cei care vin după noi vor avea alte idei, alte posibilități și, poate, vor găsi drumul pe care noi l-am căutat atât de mult.

Iar dacă într-o zi, într-un alt loc al Californiei de Sud, se vor ridica turlele unei noi Sfinte Treimi și clopotele ei vor chema oamenii la rugăciune, poate că în glasul lor se va auzi puțin și din glasul celor care au visat înaintea lor — al preoților, al ctitorilor, al familiilor și al tuturor celor care au iubit această biserică și au lăsat aici o parte din sufletul lor.

Atunci vom ști că nimic nu a fost zadarnic. Noi am făcut cât am putut, cu puterile, înțelepciunea și slăbiciunile noastre. Am semănat, am păstrat credința și am dus făclia până aici. De acum, o încredințăm celor care vin după noi. Iar Sfânta Treime, pe care am iubit-o și am slujit-o atâția ani, o las cu pace și cu nădejde acolo unde a fost întotdeauna: în mâinile lui Dumnezeu.

CHRISTIAN VAHAB

OMUL DE ȘTIINȚĂ ȘI CRESTINUL VIZIONAR
(15 februarie 1951 – 20 august 2016)

L-am cunoscut pe Christian Vahab nu numai ca inginer, inventator și om de afaceri, ci mai ales ca pe un om al marilor idealuri, profund atașat credinței ortodoxe și comunității românești.

Absolvent al Institutului Politehnic din București, stabilit ulterior în Statele Unite, Christian și-a continuat pregătirea în domeniul ingineriei, a servit în U.S. Air Force și a lucrat în cercetare și tehnologie avansată. A devenit antreprenor și inventator, obținând brevete și dedicându-și ultimii ani dezvoltării unor tehnologii energetice pe care le considera capabile să schimbe viitorul.

Dincolo însă de proiectele sale ambițioase, Christian a rămas un creștin generos și un membru apropiat al Bisericii „Sfânta Treime” din Los Angeles. Visa ca succesul invențiilor sale să poată sprijini biserici, bătrâni, tineri și oameni aflați în nevoie.

Moartea sa prematură, la 20 august 2016, a lăsat multe dintre aceste visuri neîmplinite. Pentru mine însă, Christian Vahab rămâne înaintea de toate **omul care a crezut că știința și credința nu se despart, atunci când amândouă sunt puse în slujba omului și spre slava lui Dumnezeu.**

A plecat dintre noi înainte de a-și vedea visul împlinit, dar a lăsat în urmă amintirea unui om care a îndrăznit să creadă, să creadă și să dăruiască. ([Christian Vahab CV](#))

CAPITOLUL III

CAZUL SUNLAND SI INCEPUTUL CONFRUNTARII (MAI-AUGUST 2021)

Începutul presiunilor pentru pensionarea Părintelui Constantin Alecse

Când Părintele Constantin Alecse a venit la Los Angeles, în anul 1982, ca preot paroh al Bisericii Ortodoxe Române „Sfânta Treime”, a înțeles curând că această comunitate, aflată în continuă creștere, avea nevoie de un locaș de cult mai încăpător și de un complex parohial care să răspundă nevoilor sale spirituale, culturale și sociale: o sală comunitară mai mare, spații pentru școala duminicală și, în perspectivă, chiar un așezământ destinat vârstnicilor comunității.

Tot mai multe familii de români se stabileau în sudul Californiei și încercau să-și clădească o viață nouă departe de țară, iar pentru ele biserica devenea nu doar loc de rugăciune, ci și casă sufletească, centru de păstrare a limbii și tradițiilor românești, loc de întâlnire și punte vie între generații.

În mintea Părintelui Constantin s-a născut atunci un vis mare: construirea unui adevărat centru românesc în sudul Californiei, având în mijlocul său o biserică nouă, frumoasă și încăpătoare. Nu era doar un proiect de construcție. Era o viziune.

Părintele își imagina un loc unde copiii românilor să poată învăța limba părinților lor, unde familiile să se întâlnească după slujbă, unde bătrânii să nu se simtă singuri și unde cultura și tradițiile românești să poată fi păstrate departe de țară.

În anul 1987, acest vis a început să prindă contur. O Adunare Generală Specială a parohiei, convocată cu aprobarea Cancelariei Episcopiei ROEA, a hotărât cumpărarea unui teren în Sunland, în partea de nord a Los Angelesului.

Proprietatea era un teren vacant, fără infrastructură corespunzătoare. Dar pentru cei care priveau atunci spre viitor, acel pământ gol putea deveni într-o zi centrul unei comunități românești puternice.

Parohia a plătit aproximativ 230.000 de dolari pentru teren. Planurile erau impresionante pentru acea vreme: o biserică nouă, o sală parohială, o școală elementară, spații pentru activități culturale și chiar un cămin pentru persoane vârstnice. Întregul proiect era estimat la aproximativ 6–7 milioane de dolari. Pentru Părintele Constantin, [Sunland devenise unul dintre marile proiecte ale slujirii sale](#).

A urmat însă întâlnirea dură cu realitatea. Pentru obținerea autorizațiilor au fost necesare patru audieri publice, desfășurate între decembrie 1987 și iulie 1988. Autoritățile au impus proiectului 21 de condiții de dezvoltare, unele dintre ele extrem de costisitoare. Comunitatea nu a renunțat. S-au organizat cine lunare, picnicuri, serbări, programe și diferite acțiuni de strângere de fonduri. Oamenii dădeau cât puteau. Unii contribuiau cu bani, alții cu muncă, alții cu timp și entuziasm.

Dar visul era mai mare decât posibilitățile financiare ale parohiei. La începutul anilor 1990, proiectul a început să stagneze. Nu fusese abandonat, dar nici nu mai putea avansa.

Anii au trecut. Cutremurul din Northridge din 1994 a schimbat viețile multor familii. Unii dintre cei care fuseseră sufletul proiectului au murit. Mircea Popa a trecut la cele veșnice în 1995, Traian Pincu în 1999, Nicolae Olar în 2007. Alții s-au retras sau s-au mutat din zonă. Treptat, generația care pornise visul Sunland se împuțina. Pentru Părintele Constantin, acesta a fost poate unul dintre cele mai dureroase aspecte ale întregii istorii. Nu dispăruse numai un proiect de construcție. Dispăreau, unul câte unul, oamenii cu care împărtășise acel vis. Și totuși, terenul a rămas.

Ani la rând, ideea unei noi biserici a continuat să existe ca o promisiune neterminată. În tot acest timp, Părintele Constantin avea și alte responsabilități. Timp de aproape treizeci de ani a fost protopop al Protoieriei Coastei Pacificului a Episcopiei ROEA. Timp de cca 30 de ani, Părintele Constantin a cunoscut îndeaproape viața Episcopiei, clerul, parohiile și problemele românilor ortodocși din America de Nord. Una dintre marile sale speranțe a fost [reunificarea structurilor ortodoxe românești din America](#) într-o singură organizare bisericească românească. Ani de zile, această posibilitate fusese discutată și așteptată. Părintele Constantin credea că românii ortodocși de pe continentul american nu trebuiau să rămână despărțiți la nesfârșit de vechile conflicte ale trecutului.

În anul 2002, Irineu Duvlea a fost ales [episcop-vicar al ROEA](#). Între cei doi s-a creat o relație apropiată de colaborare. Părintele Constantin era atunci protopop, iar Episcopul Irineu a fost implicat inclusiv în chestiunile legate de [proiectul Sunland](#), ca reprezentant al arhiepiscopului Nathaniel.

Mai târziu, când relațiile dintre Episcopul Irineu și conducerea ROEA/OCA s-au deteriorat, Părintele Constantin Alecse, fiind convins că Vlădica Irineu a fost tratat cu răutate și de aceea a ales să-i ia apărarea.

După îndepărtarea Episcopului Irineu din slujirea arhierescă de la Vatra Romaneasca, [părintele Constantin și-a exprimat public solidaritatea cu acesta](#) și a mărturisit public prin intermediul mass-media despre nedreptățile Arhiepiscopului Nathaniel împotriva lui. Pentru Părintele Constantin, aceasta devenise o problemă de conștiință preotească, iar poziția asumată avea să aibă consecințe asupra propriilor sale relații cu conducerea Episcopiei.

Pe măsură ce tensiunile se adânceau, Părintele Constantin s-a distanțat treptat de administrația de la Vatra Românească și, pentru o perioadă, în protest a încetat să mai participe la congresele eparhiale.

Înființarea, în **2016, a Mitropoliei Ortodoxe Române a celor două Americi**, sub jurisdicția Bisericii Ortodoxe Române, a reaprins pentru Părintele Constantin Alecse și pentru comunitatea „Sfânta Treime” din Los Angeles o speranță mai veche: aceea a unei mai mari unități a românilor ortodocși din America și a apropierii lor de Biserica Mamă. Această aspirație nu era nouă. Ea exista încă din 1975, când parohia fusese primită oficial în ROEA în perspectiva unei viitoare reunificări bisericești, și fusese întărită, într-un context ortodox american mai larg, de idealul unității exprimat la Ligonier, în 1994.

De aceea, la ceremonialul de instalare din 2017 a primului Mitropolit al noii Mitropolii, Părintele Constantin a trimis o delegație a Parohiei „Sfânta Treime”, deși aceasta se afla încă sub jurisdicția ROEA. Gestul nu era doar unul protocolar, ci exprima deschiderea către o realitate bisericească pe care părintele o considera tot mai apropiată de aspirațiile istorice ale comunității.

Din acel moment, posibilitatea ca parohia să intre, atunci când împrejurările o vor permite, sub jurisdicția Mitropoliei și, prin aceasta, într-o legătură directă cu Biserica Ortodoxă Română, a început să fie privită din ce în ce mai serios.

Ceea ce în 2016–2017 era încă o speranță avea să se maturizeze treptat și să devină realitate la 30 octombrie 2022, când Adunarea Generală a Parohiei „Sfânta Treime” a votat revenirea sub jurisdicția Bisericii Ortodoxe Române, prin Mitropolia Ortodoxă Română a celor două Americi. La 21 noiembrie 2022, parohia a primit Sfântul Antimis din partea Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Nicolae, act bisericesc care confirmă în mod concret integrarea comunității și slujirea ei liturgică în cadrul canonic al Mitropoliei.

Astfel, revenirea la Biserica Mamă nu a fost rezultatul unei hotărâri de moment, ci împlinirea unui

drum istoric început cu multe decenii înainte și a unei aspirații de unitate bisericească păstrate în conștiința comunității de-a lungul generațiilor. Ceea ce fusese cândva doar speranță devenea, în 2022, o realitate eclesială și canonică.

Reluând firul evenimentelor de la criza provocată în 2014 de suspendarea Episcopului Irineu din slujirea de episcop-vicar în cadrul Episcopiei ROEA, același an a marcat și o schimbare importantă în raporturile Părintelui Constantin Alece cu structurile administrative ale ROEA. După aproximativ trei decenii de slujire ca protopop al Protoieriei Coastei Pacifice părintele și-a prezentat demisia din această funcție, iar retragerea sa a forțat o reorganizare administrativă a protopopiatelor Episcopiei.

Această retragere din administrația eparhială nu însemna însă și plecarea sa de slujirea preotească sau din oficiul de preot paroh al Parohiei „Sfânta Treime” din Los Angeles. Dimpotrivă, după mai bine de trei decenii petrecute în mijlocul aceleiași comunități, parohia devenise inseparabilă de viața și misiunea sa pastorală.

Odată eliberat de responsabilitățile administrative ale protopopiatului, preocuparea sa se concentra tot mai mult asupra altarului, credincioșilor și viitorului comunității pe care o păstora. Tocmai această legătură profundă avea să cântărească decisiv în anii următori, când relațiile cu ROEA și însăși apartenența jurisdicțională a parohiei aveau să ajungă într-un moment de răscruce.

Treptat însă, divergențele cu ROEA au depășit cadrul personal, eclezial sau administrativ și au dobândit o tot mai pronunțată dimensiune financiar-patrimonială. Pe măsură ce Parohia „Sfânta Treime” își consolida situația administrativă și patrimoniul, proprietățile și resursele comunității au intrat tot mai mult în atenția Cancelariei Episcopiei.

Pe măsură ce devenea tot mai evident că Episcopia de la Vatra risca să piardă controlul administrativ asupra Parohiei „Sfânta Treime” din Los Angeles, relațiile dintre cele două părți au intrat într-o etapă mult mai tensionată. În percepția conducerii parohiale, nu mai era vorba doar despre divergențe de ordin pastoral sau jurisdicțional, ci despre trecerea la o confruntare directă, în care autoritatea episcopală începea să fie exercitată într-o manieră considerată tot mai constrângătoare și intimidantă.

Punctul de plecare ales pentru această nouă ofensivă administrativă a fost, în mod semnificativ, vechiul proiect din Sunland: terenul cumpărat de parohie în anul 1987 pentru construirea unui nou complex bisericesc, social și cultural.

Proiectul, început cu mari speranțe, fusese amânat timp de decenii din cauza dificultăților financiare, a condițiilor costisitoare impuse prin procesul de autorizare, a schimbărilor demografice și a altor împrejurări care făcuseră imposibilă realizarea construcției în forma concepută inițial. După mai bine de trei decenii, această lungă și complicată istorie avea să fie readusă în centrul relațiilor dintre parohie și Episcopie.

Argumentul invocat de conducerea ROEA era că, în diferite etape ale proiectului Sunland — inclusiv în legătură cu anumite hotărâri, tranzacții și înțelegeri privind proprietatea — parohia ar fi acționat fără a solicita sau obține în prealabil binecuvântarea ori aprobarea Arhiepiscopului Nathaniel. În felul acesta, acest proiect care a fost cunoscut cunoscut și urmărit de structurile Episcopiei ROEA timp de decenii devenea acum obiectul unei examinări retrospective, menite să stabilească dacă hotărârile luate de comunitatea locală se înscrieseră sau nu în limitele autorității sale administrative și patrimoniale.

Conflictul căpăta astfel o dimensiune patrimonială tot mai evidentă. Părintele Constantin Alece nu mai era privit numai ca fostul protopop care de-a lungul anilor exprimase dezacorduri față de anumite decizii ale conducerii ROEA și care îl susținuse public pe Episcopul Irineu. El era, în același timp, preotul unei parohii cu un patrimoniu important și cu o concepție fermă asupra dreptului comunității locale de a-și administra propriile bunuri. Tocmai aici aveau să apară diferențe fundamentale de interpretare: cât de departe se întindea autoritatea Episcopiei asupra proprietăților parohiei și care erau, în realitate, drepturile juridice și administrative ale comunității locale?

În acest fel, mai multe acțiuni și împrejurări din viața parohiei, care până atunci apăruseră ca evenimente distincte, petrecute în momente și contexte diferite, au început să fie privite de conducerea ROEA ca elemente ale aceleiași evoluții: distanțarea administrativă începută în 2014, cazul Episcopului Irineu, apropierea treptată a Parohiei „Sfânta Treime” de Biserica Mamă, divergențele privind jurisdicția bisericească și autonomia administrativă, precum și problema administrării patrimoniului parohial au fost treptat asociate într-un singur tablou, acela al unei comunități care se îndepărta tot mai mult de autoritatea și controlul Episcopiei.

Ceea ce inițial fusese o succesiune de situații separate și de neînțelegeri administrative sau ecleziale începea astfel să fie conturat de către ROEA ca un conflict mult mai profund, în centrul căruia se aflau întrebări esențiale pentru identitatea și viitorul Parohiei „Sfânta Treime”: care erau limitele autorității Episcopiei asupra comunității locale, cine avea dreptul să hotărască asupra bunurilor dobândite și administrate de parohie și până unde putea interveni ROEA în deciziile unei comunități constituite și organizate juridic în California? Disputa nu mai privea doar anumite decizii luate de parohie în trecut. Ea începea să privească însăși raportarea dintre autoritatea eparhială și autonomia parohială — și, în ultimă instanță, cine avea dreptul să decidă asupra identității, patrimoniului și viitorului Parohiei „Sfânta Treime”.

În centrul acestei noi etape avea să reapară, după mai bine de trei decenii, terenul din Sunland. Ceea ce în 1987 fusese simbolul unei mari speranțe — visul construirii unei noi biserici și al unui centru românesc pentru generațiile viitoare — devenea acum unul dintre principalele puncte de confruntare dintre Parohia „Sfânta Treime” și Episcopia ROEA. Astfel, un proiect pe care timpul îl împiedicase să se transforme în ziduri avea să dobândească, în mod neașteptat, o altă semnificație: aceea de punct de plecare al uneia dintre cele mai dificile confruntări administrative, jurisdicționale și patrimoniale din istoria parohiei.

De-a lungul celor peste treizeci de ani care trecuseră de la cumpărarea terenului din Sunland, proiectul nu fusese niciodată o inițiativă necunoscută Episcopiei sau desfășurată în afara cadrului său administrativ. ROEA cunoscuse și binecuvântase încă de la început achiziționarea terenului în 1987, fiind la curent cu planurile pentru construirea noii biserici și a centrului parohial, precum și cu dificultățile care împiedicaseră, în timp, realizarea lor.

Un rol deosebit în această relație îl avusese Episcopul Irineu, căruia îi fusese încredințată în mod direct problema Sunland, ca reprezentant al Arhiepiscopului Nathaniel și al Cancelariei ROEA în raporturile cu parohia. Prin această responsabilitate, [Episcopul Irineu devenise principala legătură dintre conducerea eparhială și Parohia „Sfânta Treime”](#) în toate chestiunile importante referitoare la evoluția proiectului, astfel încât demersurile întreprinse de comunitate de-a lungul anilor nu puteau fi considerate, retrospectiv, ca fiind cu totul străine de cunoașterea conducerii Episcopiei.

Această cunoaștere nu se limita însă la implicarea unui ierarh. Potrivit practicii administrative și prevederilor statutare aplicate în Episcopia ROEA, situația fiecărei parohii era prezentată anual în rapoartele administrative și financiare supuse Adunării Generale Parohiale. Rapoartele erau discutate și aprobate de membrii parohiei, după care documentele și rezultatele ședințelor erau înaintate Cancelariei ROEA pentru verificare și arhivare. Era procedura obișnuită urmată de parohiile și misiunile Episcopiei, nu o practică particulară a Bisericii „Sfânta Treime”.

Controlul administrativ al Episcopiei ROEA asupra parohiilor începea, de fapt, înainte de convocarea Adunării Generale Parohiale. Agenda propusă pentru ședință era transmisă în prealabil Cancelariei ROEA, care o examina și, după caz, formula observații, recomandări sau solicita includerea anumitor chestiuni înainte de a-și da aprobarea. În acest fel, Cancelaria nu primea doar ulterior rapoartele și hotărârile adoptate de parohie, ci participa, prin procedura de aprobare prealabilă, chiar la definativarea agendei anuale. Acest mecanism îi permitea să urmărească în mod constant principalele aspecte ale vieții administrative, financiare și patrimoniale a fiecărei parohii.

În aceste condiții, după mai bine de trei decenii de raportări, corespondență și supraveghere eparhială, proiectul Sunland nu putea fi privit ca o chestiune apărută brusc sau despre care conducerea ROEA nu avusese cunoștință. Istoria terenului, încercările de dezvoltare, dificultățile întâmpinate și hotărârile succesive ale parohiei se desfășuraseră de-a lungul anilor în cadrul unei relații administrative permanente cu Episcopia. Tocmai de aceea, interesul mult mai accentuat manifestat ulterior de Cancelarie față de Sunland și față de documentele patrimoniale ale parohiei avea să ridice, pentru conducerea de la „Sfânta Treime”, întrebarea firească: ce se schimbase după atâtea decenii în care existența și evoluția proiectului fuseseră cunoscute și urmărite de ROEA?

În acest punct, însă, se ajunge la miezul problemei și la momentul care avea să deschidă o etapă decisivă în evoluția conflictului.

La 4 mai 2021, Părintele Constantin Alecse a primit din partea Cancelariei ROEA un e-mail oficial prin care era convocat să participe, prin Zoom, la ședința Consiliului Episcopesc din 13 mai 2021, la ora 8:30 p.m., Eastern Time. Motivul convocării era formulat fără echivoc: i se cerea să prezinte

explicațiile și informațiile sale cu privire la „Sunland Property”, să înlăture orice nelămurire referitoare la dreptul de proprietate și la titlul juridic asupra terenului și să ofere Consiliului Episcopesc elementele necesare pentru a decide cum trebuia abordată și soluționată această chestiune. Astfel, după mai bine de trei decenii de la cumpărarea terenului în 1987 și după o îndelungată istorie cunoscută conducerii eparhiale, vechiul proiect Sunland era readus în mod oficial în fața Consiliului Episcopesc, de această dată nu ca un proiect de construcție aflat în dificultate, ci ca o problemă asupra căreia Părintelui Constantin i se cereau explicații directe privind proprietatea, titlul juridic și hotărârile luate de parohie de-a lungul anilor.

Părintele Constantin a răspuns convocării și și-a confirmat participarea, fără să evite examinarea problemei sau întrebările Consiliului. În același timp, considerând că o istorie atât de lungă și de complicată nu putea fi explicată corespunzător numai printr-o discuție verbală în cadrul unei ședințe, a informat Cancelaria că va pregăti în prealabil un raport scris. Intenția sa era ca documentul să fie transmis înaintea întâlnirii și distribuit tuturor membrilor Consiliului Episcopesc, astfel încât aceștia să poată cunoaște din timp cronologia proiectului, împrejurările în care fuseseră luate diferitele hotărâri și explicațiile parohiei cu privire la proprietatea din Sunland.

În acest scop, [Părintele Constantin a pregătit un raport amplu, de 11 pagini](#), în care a reconstituit istoria proiectului începând cu achiziționarea terenului în 1987 și cu intenția construirii unei noi biserici și a unui centru parohial. Raportul prezenta dificultățile întâmpinate în procesul de autorizare, problemele financiare care împiedicaseră începerea construcției, schimbările intervenite de-a lungul anilor, precum și împrejurările care conduseseră ulterior la tranzacțiile și înțelegerile referitoare la proprietate.

În această prezentare era important și faptul că proiectul Sunland nu fusese, de-a lungul existenței sale, o inițiativă necunoscută conducerii eparhiale. Episcopia cunoscuse proiectul încă de la început, iar Episcopul Irineu, așa după cum s-a menționat mai sus, avusese un rol direct în relația dintre parohie, Arhiepiscopul Nathaniel și Cancelaria ROEA în problemele legate de evoluția acestuia.

La ședința din 13 mai 2021, Părintele Constantin și-a susținut poziția în fața Consiliului Episcopesc și a răspuns întrebărilor adresate de Arhiepiscopul Nathaniel, investigatorul pr Ian Pac-Urar și ceilalți membri ai Consiliului. Discuția a oferit astfel conducerii ROEA posibilitatea de a solicita direct explicații asupra aspectelor pe care le considera neclare și, în același timp, i-a oferit Părintelui Constantin posibilitatea de a prezenta cronologic contextul și argumentele parohiei. Nu era vorba numai despre situația juridică a unui teren, ci despre reconstituirea unei istorii de peste treizeci de ani, în care deciziile luate în diferite perioade trebuiau înțelese în împrejurările concrete în care fuseseră adoptate. Semnificativ este mai ales felul în care s-a încheiat întâlnirea din 13 mai 2021. Arhiepiscopul Nathaniel a mulțumit părintelui Constantin pentru prezentare, atât de necesară privind încheierea Cazului „Sunland Property” („to put it to rest!”).

Pentru Părintele Constantin, sensul acestor cuvinte era promițător: explicațiile fuseseră oferite, întrebările primiseră răspuns, iar subiectul putea fi considerat încheiat. Părintele fusese convocat

special pentru această chestiune. El trimisese în prealabil un raport detaliat de 11 pagini pentru toți membrii consiliului episcopesc, iar în timpul ședinței răspunsese deschis tuturor întrebărilor Arhiepiscopului Nathaniel, ale investigatorului șef, pr. Ian Pac-Urar și ale celorlalți participanți.

Nimic din cele petrecute în seara de 13 mai 2021 nu îi dădea Părintelui Constantin motive să creadă că discuția despre Sunland avea să fie urmată de o investigație acuzatorie, îndreptată nu numai în privința proprietății din Sunland, ci asupra întregii situații administrative a parohiei „Sfânta Treime”, a conducerii sale și, în mod direct, asupra activității părintelui ca preot paroh al acestei biserici timp de cca 4 decenii. Dimpotrivă, modul în care se încheiase ședința, inclusiv expresia Arhiepiscopului Nathaniel — „put it to rest!” — îi lăsase convingerea sigură că explicațiile oferite fuseseră suficiente și că problema Sunland era considerată clarificată.

Ceea ce Părintele Constantin nu putea să anticipeze în acel moment, dar avea să se contureze treptat din documentele, solicitările și măsurile ulterioare ale Cancelariei ROEA, era faptul că verificările nu aveau să rămână limitate la cazul punctual al proprietății Sunland. În lunile și anii care au urmat, aria preocupărilor administrative s-a extins asupra unor aspecte mult mai largi ale vieții Parohiei „Sfânta Treime”, incluzând administrația, evidențele financiar-contabile, documentele bancare, hotărârile organelor parohiale, corespondența și situația patrimoniului comunității.

Privite separat, asemenea solicitări puteau fi prezentate drept măsuri de verificare administrativă. Privite însă în succesiunea lor cronologică și în contextul raporturilor tot mai tensionate dintre Cancelaria ROEA, Parohie și preotul ei, ele erau o formă crescândă de presiune și intimidare. Această stare avea să fie accentuată ulterior de insistențele privind pensionarea sa și de intervențiile referitoare la viitoarea succesiune pastorală. În lipsa unei dovezi directe care să stabilească intenția celor implicați, nu se poate afirma ca fapt demonstrat că investigația fusese concepută în mod deliberat pentru a-l constrânge să accepte necondiționat pensionarea; se poate însă constata că extinderea verificărilor și presiunile privind pensionarea și succesiunea s-au desfășurat într-un context comun și au alimentat această suspiciune.

Situația căpăta o sensibilitate suplimentară și prin faptul că, în aceeași perioadă, Parohia devenise beneficiara unei importante donații testamentare, cunoscută drept Fanous Estate, legată de proprietăți și bunuri din Beverly Hills. Apariția unui patrimoniu substanțial în perspectiva financiară a Parohiei făcea ca orice extindere a controlului asupra administrației și bunurilor acesteia să dobândească, inevitabil, o semnificație aparte. Astfel, pe măsură ce cazul Sunland era urmat de solicitări documentare tot mai ample, iar problema pensionării Părintelui Constantin și a succesiunii sale pastorale devenea tot mai prezentă, se contura o întrebare legitimă, pe care desfășurarea ulterioară a evenimentelor avea să o facă și mai apăsătoare: mai era vorba numai despre clarificarea juridică și administrativă a proprietății Sunland sau se dezvoltase, între timp, o acțiune administrativă mult mai amplă asupra Parohiei „Sfânta Treime”, a patrimoniului ei și a poziției preotului său paroh?

Începutul presiunilor pentru pensionarea Părintelui Constantin Alecse

De la cazul Sunland la verificarea extinsă a administrației Parohiei

Evoluția ulterioară avea să depășească însă cu mult cadrul inițial al cazului Sunland. La 9 iunie 2021, cu aproximativ o săptămână înaintea Hramului Bisericii „Sfânta Treime”, [Cancelaria ROEA a transmis Parohiei o nouă solicitare](#) oficială, formulată într-o scrisoare de patru pagini și structurată în 15 categorii distincte de documente.

Cererea nu mai privea numai proprietatea din Sunland și împrejurările transferului acesteia, ci se extindea asupra întregii activități administrative, financiare și patrimonială a Parohiei, începând cu anul 1989, fiind solicitate registre, procese-verbale, documente financiar-contabile și bancare, hotărâri ale organelor de conducere, acte administrative, corespondență și alte înscrisuri, etc. În aceste condiții, răspunsul nu mai presupunea simpla documentare a unui caz patrimonial punctual, ci cercetarea, identificarea și organizarea unei arhive parohiale acumulate de-a lungul a peste trei decenii de activitate.

Termenul stabilit pentru predarea documentelor era 30 iunie 2021. Parohia avea, așadar, aproximativ trei săptămâni pentru identificarea, verificarea și organizarea unui volum de mii de documente și înscrisuri, tocmai într-o perioadă în care preotul și Consiliul Parohial se pregăteau pentru Hramul Bisericii.

Importanța acestei împrejurări avea să devină și mai evidentă ulterior, când modul în care fusese formulată solicitarea documentară din 9 iunie 2021 urma să fie invocată împotriva Părintelui Constantin prin acuzații de „neascultare” și „necolaborare” într-un eventual proces de pedepsire în viitor. Succesiunea documentată a faptelor ridică o problemă serioasă: Cancelaria ROEA solicitase, într-un termen de numai aproximativ trei săptămâni, identificarea și organizarea unui volum neobișnuit de mare de documente, provenind dintr-o arhivă parohială acumulată de-a lungul a peste trei decenii, iar ulterior răspunsul la această cerință avea să fie folosit ca temei pentru acuzații împotriva preotului și a Parohiei.

Documentele disponibile nu ne dau certitudinea că termenul fusese stabilit deliberat pentru a face imposibilă îndeplinirea integrală a solicitării. Ele consemnează însă o succesiune greu de ignorat: amploarea excepțională a cerințelor, termenul foarte scurt acordat pentru îndeplinirea lor și folosirea ulterioară a modului de conformare drept argument pentru acuzațiile de neascultare și lipsă de colaborare. În acest context, solicitarea din 9 iunie nu mai poate fi privită numai ca o simplă clarificare a cazului Sunland, ci apare ca parte a unei intervenții administrative mult mai ample a Cancelariei ROEA asupra Parohiei „Sfânta Treime” și a preotului ei.

Trei cazuri diferite sub aceeași umbră

Înainte ca documentația solicitată Parohiei „Sfânta Treime” să fie primită și examinată, ROEA s-a grăbit să prezente în publicația oficială [SOLIA \(pg 18-19\) Cazul „Sunland Property”](#) alături de alte două litigii contemporane ale episcopiei ROEA: [cazul comunității monahale](#) [Înălțarea](#)

Domnului din Clinton, Michigan, condusă de Episcopul Irineu Duvlea, și cazul Parohiei „Sfântul Nicolae” din Troy, Michigan. Erau însă situații fundamental diferite: **Cazul Clinton** și Troy ajunseseră deja în instanță, cu hotărâri judecătorești favorabile ROEA în 2021 — în Cazul Troy, Episcopia consemnând la 3 septembrie obținerea titlului și controlului asupra proprietății — în timp ce "Cazul Sunland" era în stadiul de pregătire, documentele cerute de ROEA nici nu fuseseră expediate de Cancelaria Parohială.

Asocierea cu cele 2 cazuri menționate nu era întâmplătoare: prin plasarea cazului Sunland lângă două litigii deja câștigate de ROEA, concomitent cu calificarea transferului proprietății din Sunland drept „unauthorized, illegal, fraudulent and void ab initio”, se urmărea ducerea în eroare că și situația de la Los Angeles fusese deja judecată și urma același deznodământ. Parohia vedea astfel conturarea anticipată a unei narațiuni incriminatoare, înainte de începerea propriei investigații a ROEA și înainte ca vreo instanță să se fi pronunțat asupra Cazului Sunland.

Notă: "Cazul Troy", legat de numele ctitorului bisericii, Părintele Gheorghe Cârstea, era pentru Părintele Constantin un precedent tulburător. Participant și martor direct la Conferința Clerului ROEA din noiembrie 2019, desfășurată la Detroit în contextul prezentării și alegerii preoului Dan Hoarște drept unic candidat pentru oficiul de Episcop Vicar al ROEA, Părintele Constantin mărturisește că, în timpul ședinței clerului, Arhiepiscopul Nathaniel a relatat despre vizita sa făcută Părintelui Gheorghe Cârstea, pe atunci bolnav în spital, afirmând că i-ar fi citit Molitfele Sfântului Vasile cel Mare deoarece în acesta „horcăiau demoni”. În contextul conflictului deja existent al desprinderii comunității din Troy de ROEA, asemenea cuvinte au fost percepute de Părintele

Constantin ca profund deprecative și ilustrative pentru atmosfera în care cazul era prezentat clerului Episcopiei. Relatarea este consemnată aici ca mărturie directă a Părintelui Constantin asupra celor auzite personal la conferință, iar nu ca reproducere a unei transcrieri oficiale a ședinței.

„Cazul Anaheim” – un nou semnal de alarmă

În vara anului 2021, Părintele Cornel Avramescu, fondatorul și ctitorul Parohiei „Adormirea Maicii Domnului” – Sfânta Maria din Anaheim, după peste trei decenii de slujire, a fost pensionat și înlocuit de Părintele Alin Munteanu.

În doar câteva luni au urmat conflicte între noul paroh, Alin Munteanu, Părintele Avramescu, Consiliul Parohial și o parte a comunității, iar biserica a fost închisă pentru o perioadă îndelungată. Credincioși nemulțumiți au protestat în stradă, iar la proprietate a fost afișat un panou care anunța că biserica era închisă cu binecuvântarea Arhiepiscopului Nathaniel. Conflictul a ajuns în 2022 în instanța civilă din Orange County, în dosarul nr. 30-2022-01245447, privind conducerea și controlul parohiei.

Desfășurat aproape simultan cu conflictele de la Clinton, Troy și Sunland, „Cazul Anaheim” a amplificat îngrijorarea Bisericii „Sfânta Treime” din Los Angeles privind pensionarea preoților din vechea generație și succesiunea lor pastorală. Pentru Părintele Constantin Alece și comunitatea sa, perspectiva unei pensionări urmate de instalarea unui succesor ales sau impus sub controlul Cancelariei ROEA nu mai apărea doar ca o posibilitate teoretică, ci ca un scenariu pe care evenimentele contemporane din Episcopie îl făceau tot mai plauzibil.

"Cazul Palm Springs" — Pr. Iustin Capsa și depunerea din preoție

În perioada 2019–2020, în contextul schimbărilor din conducerea ROEA, Părintele Iustin Capsa, fost preot asistent timp de aproape un deceniu la Biserica „Sfânta Treime” din Los Angeles, a fost numit la Parohia „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil” din Palm Springs. Aici s-a dedicat ridicării din temelii a unei noi biserici, contribuind inclusiv din resurse proprii și mobilizând sprijinul comunității și al unor binefăcători din România.

În anii următori însă, relațiile sale cu autoritățile ROEA s-au deteriorat, pe fondul unor neînțelegeri administrative și canonice, dar și al poziției sale favorabile reunificării ortodoxiei românești din America și al legăturilor păstrate cu fostul său mentor, Părintele Constantin Alece, după trecerea Parohiei „Sfânta Treime” la Mitropolia Ortodoxă Română a celor două Americi.

Tensiunile au culminat cu îndepărtarea Părintelui Iustin de la conducerea parohiei și, în 2025, cu depunerea sa din treapta preoției, după ce anterior i se ceruse, potrivit documentației existente, o perioadă de pocăință la mănăstirea din Temecula.

După ani de muncă, sacrificii personale și contribuții substanțiale la construirea noii biserici, slujirea sa la Palm Springs s-a încheiat astfel brusc și dramatic, printr-o măsură de o severitate care

părea să nu țină seama de tot sacrificiul său personal pentru comunitatea slujită. În contextul tensiunilor jurisdicționale ale perioadei, ROEA a intervenit cu promptitudine spre a elimina posibilitatea ca Parohia din Palm Springs să urmeze exemplul Bisericii „Sfânta Treime” din Los Angeles și să înceapă demersurile pentru ieșirea din jurisdicția ROEA și afilierea la Mitropolia Ortodoxă Română a celor două Americi.

Alte precedente distincte, aceeași îngrijorare

De-a lungul anilor, mai multe comunități și instituții din cadrul ROEA — între care Biserica „Sfânta Maria” din New York, în timpul păstoririi Părintelui Casian Fetea, comunitatea monahală de la St. Andrew House - Centrul de Studii Ortodoxe din Detroit, precum și alte entități — au trecut prin conflicte distincte privind jurisdicția, conducerea sau patrimoniul bisericesc. Deși aceste cazuri nu au avut neapărat aceleași cauze și nu există teme pentru a le prezenta ca părți ale unei acțiuni comune demonstrate, consecințele lor — îndepărtarea sau sancționarea unor clerici, intervenții administrative și pierderea ori transferul controlului asupra unor proprietăți — au creat precedente care au alimentat îngrijorarea comunității noastre și a altor parohii. Privite împreună, asemenea episoade ridică întrebarea logică dacă nu se contura, dincolo de particularitățile fiecărui caz, un anumit tipar de conduită instituțională orientat spre consolidarea controlului ROEA asupra conducerii, jurisdicției și patrimoniului parohiilor sale.

Drumul «Sfintei Treimi» către apărarea propriului viitor»

Privite în ansamblu, cazurile Episcopului Irineu Duvlea, Clinton, Troy, Anaheim, Palm Springs, Sunland-Los Angeles, precum și alte tensiuni care aveau loc în aceeași perioadă în cuprinsul

ROEA, au creat o firească stare de neliniște în rândul conducerii și credincioșilor Parohiei „Sfânta Treime”. Fiecare situație avea propriile împrejurări și trebuie înțeleasă separat, iar autoritatea Episcopiei de a veghea asupra disciplinei canonice și a bunei rânduiei bisericești nu era contestată în sine. Totuși, succesiunea acestor conflicte ridica la Los Angeles întrebări serioase asupra modului în care această autoritate putea fi exercitată atunci când între conducerea eparhială, preot și comunitatea locală apăreau dezacorduri profunde.

Evenimentele de la Anaheim, Palm Springs, Clinton și Troy erau urmărite cu atenție tocmai pentru că atingeau probleme care puteau deveni, mai devreme sau mai târziu, și problemele Parohiei „Sfânta Treime”: pensionarea unui preot cu îndelungată slujire, alegerea succesorului, raporturile dintre Consiliul Parohial și Episcopie, disciplina clericală, administrarea proprietăților și continuitatea unei comunități după plecarea celui care o păstorise vreme de decenii.

Fără a presupune că toate aceste cazuri aveau aceeași cauză sau că exprimau o politică generală a ROEA, acumularea lor într-o perioadă relativ scurtă explica de ce la Los Angeles exista sentimentul că asemenea conflicte nu mai puteau fi considerate simple excepții lipsite de relevanță pentru propriul viitor. Pentru Părintele Constantin Alece, această preocupare avea și o dimensiune profund personală. După aproape patru decenii de slujire la „Sfânta Treime” și după mulți ani de responsabilități în structurile ROEA, el cunoștea atât necesitatea autorității episcopale, cât și importanța responsabilității comunității locale. De aceea, solicitările tot mai ample adresate Parohiei în 2021, care au depășit problema Sunland și s-au extins asupra unei părți importante din documentația administrativă și financiară a comunității, au fost primite cu îngrijorare.

În climatul creat de celelalte conflicte contemporane, exista temerea că o verificare administrativă putea evolua spre o confruntare mai largă privind conducerea, succesiunea pastorală și patrimoniul Parohiei.

Îngrijorarea nu provenea, așadar, din respingerea autorității canonice a Episcopiei și nici din dorința de a sustrage Parohia unei legitime responsabilități bisericești. Ea izvoră din nevoia de a păstra un echilibru între autoritatea eparhială și responsabilitatea unei comunități care își construise și întreținuse biserica prin contribuțiile, munca și sacrificiile propriilor credincioși.

Părintele Constantin și conducerea parohială se temeau că, dacă dialogul și încrederea reciprocă aveau să fie înlocuite de confruntare, consecințele puteau deveni dureroase pentru toți: pentru Episcopie, pentru preot și, mai ales, pentru credincioșii prinși într-un conflict pe care nu și-l doreau.

Poate tocmai aceasta a fost cea mai mare dezamăgire a Părintelui Constantin: după atâtea decenii petrecute în slujba aceleiași Episcopii, ajunsese într-un moment al vieții în care relația cu instituția pe care o slujise nu mai era dominată de încrederea de altădată, ci de întrebări asupra viitorului comunității sale.

Nu era vorba numai despre propria pensionare și nici numai despre Sunland. Era grija pentru ceea ce avea să rămână după el: altarul la care slujise, oamenii pe care îi botezase, cununase și

înmormântase, familiile care construiseră biserica și patrimoniul lăsat generațiilor următoare. În cele din urmă, „Sfânta Treime” nu dorea să lupte împotriva Episcopiei, ci să nu ajungă să lupte cu propria Episcopie. Își dorea ca autoritatea și libertatea, ascultarea și responsabilitatea, Episcopia și Parohia să poată rămâne împreună în aceeași rânduială creștină. Iar când această încredere a început să se destrame, apărarea continuității pastorale și a viitorului comunității a fost înțeleasă la Los Angeles nu ca o sfidare a Bisericii, ci ca o datorie de conștiință față de cei care zidiseră „Sfânta Treime” și față de cei care aveau să se roage între zidurile ei după ce generația lor nu va mai fi.

Asistență juridică — Liniștea dinaintea furtunii (Iunie–August 2021)

Scrisoarea Cancelariei ROEA din 9 iunie 2021, prin care Părintelui Constantin Alece și Parohiei „Sfânta Treime” li se solicita într-un termen scurt un volum considerabil de documente, a provocat îngrijorare în Consiliul Parohial. În ședința de urgență din 13 iunie, Consiliul a hotărât în unanimitate angajarea unui avocat pentru protejarea intereselor Parohiei.

A fost angajată [Firma de avocatură Roger J. Diamond din Santa Monica](#), care, după analizarea solicitărilor ROEA, le-a considerat excesiv de împovăraătoare în raport cu termenul acordat. Dorind însă evitarea unei confruntări, el a propus Cancelariei ROEA o întâlnire directă, „on a friendly basis”, pentru clarificarea situației pe cale amiabilă, atrăgând totodată atenția asupra modului pe care îl considera „abusive and confrontational” în care era tratat Părintele Constantin.

Cancelaria ROEA nu a răspuns scrisorii avocatului Diamond, iar întâlnirea propusă nu a avut loc. Au urmat aproape două luni de liniște. După tensiunile din mai și iunie, această tăcere putea crea impresia că intervenția juridică temperase conflictul și că problema Sunland începea să se stingă. Privită retrospectiv însă, nu era pacea care încheia conflictul, ci liniștea dinaintea furtunii. În august 2021, tensiunile aveau să reapară, deschizând o nouă și mult mai dificilă etapă în relațiile dintre ROEA și Parohia „Sfânta Treime”.

În acele momente de incertitudine, era imposibil de prevăzut dacă și când va începe cu adevărat faza a doua sau câte faze vor mai fi necesare până la o rezolvare definitivă. Atmosfera era încărcată de întrebări fără răspuns, iar comunitatea se afla în expectativă, fără să știe când va începe furtuna și, mai ales, când se va sfârși acest calvar administrativ și spiritual. Totul părea suspendat în timp, o simplă tranziție către o etapă necunoscută care amenința să zguduie din temelii relațiile stabilite de-a lungul anilor.

Acum știm: focul a izbucnit pe 14 iunie 2024, când ROEA a înregistrat o plângere împotriva Bisericii „Sfânta Treime” la Judecătoria din Los Angeles. Intervalul cuprins între această dată și 30 decembrie 2025, momentul încheierii procesului, a reprezentat o perioadă de grea încercare pentru parohie și conducerea acesteia, așa cum vom vedea în cele ce urmează.

CAPITOLUL IV

EVOLUTIA RAPORTURILOR ROEA-PAROHIA SFANTA TREIME (IUNIE 2021 – IUNIE 2022)

Conflictul administrativ dintre Episcopia Ortodoxă Română din America (ROEA) și Parohia Ortodoxă Română Americană „Sfânta Treime” din Los Angeles a intrat, în vara anului 2021, într-o etapă nouă, caracterizată prin intervenția avocaților, întâlniri directe cu ierarhii Episcopiei, negocieri privind închiderea investigației referitoare la proprietatea Sunland și, în cele din urmă, prin decizia ROEA de pensionare a Părintelui Constantin Alecse și inițierea procedurilor pentru desemnarea unui succesor.

De la Sunland la o nouă etapă - Iunie 2021 – august 2022

După evenimentele prezentate în Capitolul I, conducerea Parohiei „Sfânta Treime” nu urmărea o confruntare cu ROEA, ci clarificarea situației prin dialog, logică și înțelegere reciprocă. Chiar și angajarea avocatului Roger J. Diamond a avut, în această etapă, un caracter mai curând preventiv și mediator decât confrunțațional.

După analizarea solicitărilor Cancelariei, avocatul nu a răspuns prin amenințări sau inițierea unor acțiuni juridice, ci a propus o întâlnire directă cu reprezentanții Episcopiei, „on a friendly basis”. Intenția sa era să medieze neînțelegerea, să aducă părțile la aceeași masă și să găsească, prin

explicații și dialog, o soluție amiabilă care să evite escaladarea conflictului și să permită închiderea definitivă a cazului Sunland.

Propunerea avocatului de mediere a rămas însă fără răspuns, iar întâlnirea nu a avut loc. Au urmat aproape două luni de tăcere, care au alimentat speranța că intervenția avocatului contribuise totuși la calmarea situației. Privind retrospectiv, acea liniște avea să fie însă liniștea dinaintea furtunii. Din august 2021 începea o etapă mult mai dificilă, în care problema Sunland avea să se extindă treptat asupra raporturilor dintre Episcopie și Parohie, patrimoniului comunității și, în cele din urmă, asupra viitorului slujirii Părintelui Constantin Alecse.

Întâlnirea cu Episcopul-vicar Andrei la San Diego (12 august 2021)

După scrisoarea transmisă de avocatul Roger J. Diamond Cancelariei ROEA, timp de aproape două luni nu a mai urmat nicio comunicare oficială consemnată. Această aparentă liniște s-a încheiat la 12 august 2021, cu prilejul funeraliilor preotesei Maria Parău, la San Diego, când Părintele Constantin Alecse, invitat la coslujire, a avut o discuție privată, de peste o oră, cu Episcopul-vicar Andrei. În cursul acesteia, ierarhul i-a transmis părintelui că va trebui să accepte pensionarea și că, într-o asemenea eventualitate, „Cazul Sunland se va încheia”.

În același context, i-a reproșat că, după aproape patru decenii la Los Angeles, nu ar fi realizat suficient pentru parohie și că ar fi putut construi o catedrală asemenea celor ridicate de alte comunități ortodoxe. Tonul și conținutul discuției au fost percepute de Părintele Constantin ca o încercare de a-i slăbi autoritatea și încrederea în propria slujire și de a-l determina să accepte pensionare necondiționată.

Pentru Părintele Constantin, această conversație a reprezentat însă un moment de clarificare. Pentru prima dată, problema pensionării sale era legată direct de perspectiva "închiderii dosarului Sunland". Din această asociere s-a conturat convingerea că Sunland nu mai constituia doar obiectul unei verificări administrative, ci devenise un instrument de presiune pentru îndepărtarea sa de la conducerea Parohiei „Sfânta Treime”. În această interpretare, pensionarea nu reprezenta scopul final, ci mijlocul prin care conducerea ROEA reușea înlătura principalul obstacol din calea implimentării influenței decisive a diocezei ROEA asupra conducerii parohiale, succesiunii pastorale, administrației și, în ultimă instanță, asupra patrimoniului comunității.

Întâlnirea din 12 august nu a produs o închidere oficială a investigației Sunland. Ea a făcut însă vizibilă, în percepția Părintelui Constantin, adevărata miză a conflictului: nu simpla clarificare a situației unui teren și nici numai pensionarea unui preot, ci posibilitatea schimbării raportului de putere dintre Episcopie și parohie. Astfel, presiunile administrative, solicitările documentare și condiționarea închiderii cazului de retragerea parohului începeau să fie înțelese ca etape ale unui proces mai amplu, al cărui rezultat final ar fi fost diminuarea autonomiei administrative a comunității și instaurarea unui control episcopal mult mai extins asupra conducerii și bunurilor Parohiei „Sfânta Treime”.

Adunarea Parohială supravegheată de ROEA Prezența Episcopului Andrei la ședința din 30 ianuarie 2022

Adunarea Generală a Parohiei „Sfânta Treime” din 30 ianuarie 2022 s-a desfășurat în condiții fără precedent. Pentru prima dată, un episcop participa la ședința anuală a Parohiei. Prezența Episcopului-vicar Andrei nu fusese solicitată, ci a fost anunțată telefonic abia cu o zi înainte, când ierarhul se afla deja în Los Angeles. Agenda fusese aprobată de Episcopie numai cu aproximativ o săptămână înainte, după eliminarea punctului tradițional „Propuneri și discuții”, pentru a împiedica deschiderea unei eventuale dezbateri privind ieșirea Parohiei de sub jurisdicția ROEA.

Ședința a fost prezidată de Părintele Constantin Alecse, în calitate de paroh, potrivit prevederilor statutare. Episcopul Andrei însă a asistat din scaunul arhieresc și a înregistrat audio întreaga Adunare fără să solicite permisiunea Parohiei. Oficial, și-a motivat prezența prin dorința de a sluji de praznicul Sfinților Trei Ierarhi și de a observa experiența Părintelui Constantin în conducerea unei adunări parohiale anuale — explicație greu de susținut, având în vedere propria sa îndelungată experiență de preot paroh înainte de a deveni episcop. În realitate, succesiunea faptelor — controlul și modificarea agendei, eliminarea dezbaterilor libere, prezența episcopală anunțată în ultimul moment și înregistrarea integrală a ședinței — demonstra intensificarea supravegherii exercitate de ROEA asupra Parohiei. Cu toate acestea, Adunarea s-a desfășurat fără incidente.

Întâlnirea de la Phoenix — ultima speranță într-o soluție directă

La încheierea vizitei sale la Los Angeles din 30 ianuarie 2022, Episcopul-vicar Andrei l-a îndemnat pe Părintele Constantin să participe la Conferința Clerului ROEA de la Phoenix, Arizona, din 21–24 februarie, unde putea continua dialogul direct cu Arhiepiscopul Nathaniel și cu el asupra conflictului dintre Episcopie și Parohia „Sfânta Treime”. Părintele Constantin a acceptat invitația cu speranța sinceră că neînțelegerile puteau fi depășite pe cale bisericească, prin dialog și bunăvoință. Aceasta fusese linia urmată încă din vara anului 2021: evitarea confruntării și găsirea unei soluții amiabile care să protejeze Parohia, să restabilească încrederea și să închidă definitiv cazul Sunland.

La 23 februarie 2022 a avut loc întâlnirea privată, de aproape două ore, cu cei doi ierarhi. Discuția a depășit pentru un timp limitele reci ale unui dosar administrativ. Înainte de a reveni asupra cazului Sunland, Părintele Constantin a evocat aproape trei decenii de colaborare cu Arhiepiscopul Nathaniel, îndeosebi anii în care, ca protopop al Coastei Pacificului, lucraseră împreună pentru buna desfășurare a vieții administrative și duhovnicești a parohiilor și misiunilor din vestul Statelor Unite. A amintit de vizitele arhieresti, comunitățile sprijinite și întărite, problemele rezolvate împreună împreună cu Vlădica Irineu, momente dificile, dar și bucuriile unei îndelungate slujiri comune. Unele momente ale conversației au devenit profund emoționante.

După atâția ani de colaborare și după aproape patru decenii de păstorire la Los Angeles, era dureros pentru Părintele Constantin să constate că relația cu Episcopia ajunsese dominată de suspiciuni, investigații și presiuni. El nu venise însă la Phoenix ca adversar, ci ca un preot care încă mai spera

că o relație bisericească zidită de-a lungul unei vieți putea fi salvată.

În acest spirit, Părintele Constantin a prezentat din nou istoricul proprietății Sunland, poziția Parohiei și explicațiile oferite în repetate rânduri Episcopiei, convins că nu mai rămăsese nimic esențial de clarificat. În cadrul aceleiași discuții a apărut pentru prima dată data concretă de 15 septembrie 2022 pentru pensionarea sa. Deși problema retragerii fusese ridicată anterior, acum exista un termen precis.

Dorind mai presus de toate încetarea conflictului, Părintele Constantin le-a arătat celor doi ierarhi că era dispus să se supună hotărârii lor și să accepte pensionarea la data indicată. Era o concesie grea după aproape patruzeci de ani petrecuți la altarul și în mijlocul comunității „Sfânta Treime”, dar, dacă retragerea sa putea aduce pacea și închiderea cazului Sunland, era pregătit să facă și acest sacrificiu.

De la speranța împăcării la presiunea pensionării părintelui Constantin (Februarie–Mai 2022)

După întâlnirea de la Phoenix din 23 februarie 2022, Părintele Constantin Alece a plecat cu speranța că disputa privind proprietatea Sunland se apropia, în sfârșit, de încheiere. Timp de aproape două ore discutase deschis cu Arhiepiscopul Nathaniel și Episcopul Andrei, evocând cele trei decenii de colaborare cu Episcopia, oferind din nou explicațiile privind istoria și administrarea proprietății și arătându-se dispus chiar să accepte perspectiva pensionării, dacă aceasta putea contribui la restabilirea păcii. Așteptarea sa firească era ca dosarul Sunland să fie închis, iar Parohia „Sfânta Treime” să-și poată continua viața fără alte tensiuni.

Documentul de închidere nu a venit însă. Dimpotrivă, la 13 aprilie 2022, Arhiepiscopul Nathaniel a transmis o nouă scrisoare prin care relua cerințele anterioare și solicita suplimentar plata sumei de 25.684,97 dolari, reprezentând cheltuieli juridice ale Episcopiei. Pentru Părintele Constantin și conducerea Parohiei, această scrisoare a fost cu atât mai greu de înțeles cu cât întâlnirea de la Phoenix lăsase impresia că se căuta o soluție de împăcare, nu continuarea conflictului.

Dorind să evite escaladarea și să primească îndrumări clare înaintea următoarei ședințe a Consiliului Parohial, Părintele Constantin a încercat în repetate rânduri să ia legătura cu Episcopul Andrei. După 11 apeluri telefonice rămase fără rezultat, situația ajunsese într-un punct în care conducerea Parohiei considera necesară o nouă consultare juridică. La ședința din 8 mai 2022, Părintele Constantin a prezentat Consiliului atât scrisoarea Episcopiei, cât și încercările sale nereușite de a obține explicații și o direcție clară pentru rezolvarea situației. Consiliul a hotărât atunci să reia legătura cu avocatul Roger J. Diamond, care mai fusese consultat în vara anului precedent.

Revenirea la avocat nu reprezenta trecerea la o strategie ofensivă împotriva Episcopiei. Ca și în iunie 2021, scopul era preventiv și conciliant: protejarea juridică a Parohiei și găsirea unei formule clare, acceptabile ambelor părți, prin care Cazul Sunland să poată fi închis definitiv. După aproape un an de incertitudine, conducerea parohială considera că o asemenea înțelegere nu mai putea rămâne numai la nivelul discuțiilor sau promisiunilor verbale, ci trebuia consemnată într-un document care să ofere siguranță ambelor părți.

La numai trei zile după această hotărâre, în seara de 11 mai, Episcopul Andrei l-a sunat pe Părintele Constantin. În convorbirea de peste o oră a reapărut perspectiva unei soluționări amiabile. Potrivit celor discutate, și Episcopia dorea „închiderea cazului”, însă inițiativa formală urma să vină din partea Părintelui Constantin, prin răspunsul său la scrisoarea ROEA din 13 aprilie. Pe baza notițelor luate în timpul convorbirii și cu sprijinul unei persoane cu pregătire juridică, Părintele Constantin a pregătit un proiect preliminar care sintetiza punctele discutate și care urma să fie analizat de avocatul Roger J. Diamond. Era numai o bază de negociere, nu un acord deja acceptat de Episcopie, dar pentru câteva zile părea din nou posibil ca disputa să fie încheiată prin dialog.

Situația s-a schimbat semnificativ la 25 mai 2022, când Părintele Constantin a avut o nouă și

îndelungată convorbire telefonică cu Episcopul Andrei. De această dată, mesajul transmis în numele Arhiepiscopului Nathaniel era precis: Părintele Constantin trebuia să înainteze Cancelariei ROEA scrisoarea sa de pensionare/demisie, cu data efectivă de 15 septembrie 2022. Problema pensionării nu era cu totul nouă. Încă din discuția de la San Diego, din 12 august 2021, Episcopul Andrei îi transmisese că, dacă va accepta pensionarea, „Cazul Sunland se va încheia”. Ceea ce fusese atunci exprimat verbal ca o posibilă cale de stingere a conflictului apărea acum sub forma unei solicitări concrete, cu o dată precisă, chiar în perioada în care se negocia închiderea dosarului.

În aceeași discuție, Părintelui Constantin i s-a cerut să determine Consiliul Parohial să adreseze Episcopiei o scrisoare prin care, indiferent de formularea aleasă, Parohia să recunoască faptul că greșise față de ROEA în Cazul Sunland. În acest punct, Părintele Constantin a trasat o limită clară. Nu se opunea în principiu pensionării și era pregătit să-și încheie slujirea de paroh dacă aceasta era voința ierarhilor, dar nu putea cere Consiliului Parohial să recunoască o vină pe care el și conducerea Parohiei considerau că nu o aveau.

Poziția sa a fost, prin urmare, simplă: mai întâi Episcopia să confirme oficial și în scris Consiliului Parohial că dosarul Sunland este închis definitiv și fără alte pretenții, iar apoi el își va înainta scrisoarea de pensionare. Pentru Părintele Constantin, această ordine nu reprezenta un refuz al ascultării față de ierarhi, ci o garanție că retragerea sa nu va lăsa în urmă un conflict nerezolvat, o recunoaștere de culpă pe care o considera nedreaptă sau noi obligații juridice și administrative asupra Parohiei pe care o păstorise aproape patru decenii.

În săptămânile următoare, tensiunea a depășit tot mai evident problema proprietății Sunland și s-a extins asupra pensionării parohului, autorității Consiliului Parohial și raporturilor dintre conducerea comunității și Episcopie. Într-o convorbire cu președintele Consiliului, Episcopul Andrei, ridicând tonul, a folosit expresia că „nu spun copiii părinților ce să facă”, subliniind obligația Consiliului de a urma directivele Episcopiei. Mesajul transmis conducerii parohiale devenea astfel tot mai categoric: Părintele Constantin urma să fie pensionat la 15 septembrie 2022, cu sau fără propria cerere, iar Consiliului i se cerea să respecte directivele Episcopiei, sub perspectiva demiterii în caz de refuz.

Până la sfârșitul lunii mai 2022, Cazul Sunland și problema pensionării ajunseseră astfel practic inseparabile. Ceea ce începuse ca o investigație privind istoria și administrarea unei proprietăți se transformase treptat într-un conflict mai larg privind viitorul Parohiei „Sfânta Treime”: retragerea parohului după aproape patru decenii de slujire la Los Angeles, succesiunea pastorală, autoritatea Consiliului Parohial și protejarea patrimoniului comunității.

Pentru Părintele Constantin și Consiliul Parohial, miza nu mai era păstrarea unei funcții, ci condițiile în care urma să se producă tranziția și situația în care avea să rămână Parohia după pensionarea sa. Ei nu doreau ca plecarea parohului să lase în urmă un dosar deschis, noi pretenții împotriva comunității sau asumarea unei culpe pe care Parohia știa că este nejustificată și nedreaptă. În numai câteva luni, se trecuse astfel de la speranța împăcării de la Phoenix la noi cerințe

financiare și administrative, iar apoi la presiuni directe privind pensionarea și conducerea parohială.

Cu toate acestea, Parohia continua să urmărească o soluție negociată. Revenirea la avocatul Roger J. Diamond avea tocmai această finalitate: nu confruntarea cu Episcopia, ci obținerea unei înțelegeri scrise care să protejeze comunitatea, să închidă definitiv Cazul Sunland și, dacă mai era posibil, să permită încheierea conflictului fără ruperea relațiilor cu ROEA. În acest punct al evenimentelor devenea însă tot mai evident că rezolvarea Cazului Sunland nu mai era discutată separat, ci ajunsese strâns legată de pensionarea Părintelui Constantin și, implicit, de viitoarea conducere a Parohiei „Sfânta Treime”.

Întâlnirea de aproximativ trei ore cu Episcopul Andrei (2 iulie 2022)

La 2 iulie 2022 a avut loc una dintre întâlnirile importante ale acestei perioade. În cadrul unei discuții informale de aproximativ trei ore cu Episcopul Andrei, Părintelui Constantin Alece se i-a fost înmănată scrisoarea ROEA privind pensionarea sa, la data de 15 septembrie 2022, documentul fiind datat: 30 iunie 2022.

Părintele Constantin venise la această întâlnire cu intenția de a asculta poziția Episcopului și de a căuta o soluție care să împiedice agravarea neînțelegerilor. El a prezentat situația din dubla responsabilitate pe care o avea: aceea de preot aflat sub autoritatea ierarhică a Episcopiei și aceea de paroh răspunzător înaintea comunității pentru stabilitatea, administrația și viitorul acesteia. În acest spirit, a precizat că nu urmărea un conflict cu ROEA și că Parohia își dorea continuarea vieții bisericești în pace și cooperare.

În același timp, după consultările avute cu avocatul Parohiei, Părintele Constantin a explicat că problema pensionării risca să devină inseparabilă de chestiunile juridice rămase nerezolvate în cazul Sunland. Dacă situația ar fi evoluat către un litigiu formal, Parohia ar fi trebuit să își protejeze interesele și să clarifice mai întâi raporturile juridice cu Episcopia. Într-un asemenea scenariu, stabilirea condițiilor pentru un nou preot, convocarea unei Adunări Generale speciale și organizarea succesiunii pastorale ar fi putut fi amânate până la clarificarea diferendului.

Părintele Constantin a prezentat Episcopului Andrei și principalele probleme pe care avocatul Parohiei le identificase în eventualitatea unui litigiu. Acestea priveau solicitarea de către ROEA a sumei de aproximativ 26.000 de dolari pentru cheltuieli juridice, situația vânzării condominiului provenit din moștenirea Fanous, inclusiv consecințele retragerii proprietății de la vânzare după ce Arhiepiscopul Nathaniel nu își dăduse aprobarea, precum și unele chestiuni istorice legate de împrumutul de 50.000 de dolari pentru proiectul St. Andrew's House – Centrul de Studii Creștine Ortodoxe din Detroit.

În funcție de evoluția unui eventual proces, avocatul avusese în vedere și posibilitatea recuperării cheltuielilor juridice ale Parohiei și contestarea publică a afirmațiilor publicate în revista „Solia” în vara anului 2021 referitoare la cazul Sunland, pe care Parohia le consideră nefondate, prejudiciabile.

Aceste aspecte nu erau prezentate ca revendicări imediate și nici ca o intenție de confruntare, ci ca posibile consecințe juridice care ar fi trebuit analizate dacă disputa ajungea în instanță. În aceeași logică, poziția discutată cu avocatul era că problema Sunland putea avea și o dimensiune de drept civil și contractual între două corporații nonprofit, una în California și cealaltă în Michigan.

Faptul că Parohia deținea titlul civil asupra proprietății trebuia, potrivit acestei interpretări, diferențiat de obligațiile canonice și contractuale asumate prin apartenența la ROEA. O eventuală încălcare a acestor obligații putea constitui obiectul unei dispute juridice, fără ca aceasta să însemne automat că transferul proprietății fusese „fraudulos” sau „illegal”, așa cum fusese caracterizat în „Solia”. Aceasta reprezenta însă poziția juridică analizată de Parohie și avocatul său, nu o concluzie stabilită de o instanță.

Părintele Constantin a mai explicat că, dacă diferendul ar fi devenit public printr-un proces, Parohia ar fi fost nevoită să își prezinte propria versiune a evenimentelor și documentele pe care își întemeia poziția. În acest context fusese luată în considerare și realizarea unui material documentar care să prezinte cazul Sunland în cadrul mai larg al unor conflicte și controverse istorice din viața ROEA. Nici această posibilitate nu era concepută ca un mijloc de presiune, ci ca parte a apărării și informării comunității în eventualitatea unui litigiu public.

Tocmai pentru a evita o asemenea evoluție, Părintele Constantin a reiterat disponibilitatea Parohiei pentru dialog și compromis. Soluția propusă era simplă: Episcopia să emită un document clar prin care să confirme că investigația privind cazul Sunland era închisă și că, în legătură cu această problemă, nu intenționa să inițieze acțiuni juridice împotriva Parohiei sau a reprezentanților acesteia. În schimb, Părintele Constantin își exprima disponibilitatea de a accepta perspectiva pensionării și de a colabora cu Episcopia pentru realizarea unei tranziții pastorale ordonate.

În această formulă, după normalizarea relațiilor, intenția de pensionare urma să fie comunicată treptat comunității, iar Episcopia și Parohia ar fi colaborat la introducerea succesorului în comunitatea românească din California. Noul preot putea fi prezentat comunității în a doua jumătate a anului 2023, iar tranziția definitivă urma să fie realizată în cadrul Adunării Generale Parohiale din 2024. Aceasta era viziunea Părintelui Constantin ca o soluție de compromis: Episcopia obținea certitudinea unei tranziții pastorale, Parohia primea confirmarea închiderii cazului Sunland, iar ambele părți evitau un proces și puteau restabili și păstra pacea comunității și liniștea în Episcopie. Propunerea de compromis prezentată de Părintele Constantin nu a fost acceptată.

Acesta a fost rezultatul concret al întâlnirii din 2 iulie 2022. Parohia oferea o formulă prin care cele două probleme aflate în centrul neînțelegerilor puteau fi soluționate împreună: închiderea definitivă a cazului Sunland, în schimbul asumării unei tranziții pastorale ordonate și a pensionării Părintelui Constantin într-un interval rezonabil. ROEA nu a acceptat însă această formulă și nu a emis documentul solicitat pentru închiderea cazului Sunland. Era clar că una dintre dificultățile dialogului provenea și din concepția exprimată prin formula „nu copiii spun părinților ce să facă”. Aceasta sublinia raportul tradițional de autoritate dintre Episcopie și Parohie, însă, în împrejurările

concrete ale momentului, nu răspundea propunerii de compromis și nici preocupării Parohiei de a obține certitudinea că, odată cu acceptarea pensionării părintelui Constantin, vechiul diferend Sunland era într-adevăr încheiat.

De aici a rămas o întrebare fundamentală adresată Cancelariei ROEA, prin Episcopul Andrei: dacă obiectivul era închiderea cazului Sunland, iar Părintele Constantin își declarase disponibilitatea de a se pensiona, de ce nu putea fi acceptată soluția care le rezolva pe amândouă? Din perspectiva Parohiei, compromisul era clar: Episcopia confirma închiderea definitivă a Cazului Sunland, iar Părintele Constantin și conducerea parohială colaborau cu ROEA pentru pregătirea, fără confruntare și în bună rânduială bisericească, a succesiunii pastorale.

Întâlnirea din 2 iulie 2022 s-a încheiat însă într-o direcție diferită. Scrisoarea ROEA privind pensionarea, datată 30 iunie 2022, i-a fost înmănată Părintelui Constantin, dar solicitarea corespunzătoare a Parohiei — confirmarea oficială a închiderii definitive a cazului Sunland și clarificarea faptului că această chestiune nu urma să genereze demersuri juridice împotriva Parohiei sau a reprezentanților săi — nu a fost acceptată.

Prin urmare, nu lipsise o propunere de compromis. Ea fusese formulată și prezentată direct Episcopului Andrei în cursul celor aproximativ trei ore de discuție. Părintele Constantin accepta principiul pensionării și propunea de colaborare pentru introducerea unui succesor în comunitate; în schimb, solicita ca ROEA să închidă în mod definitiv cazul Sunland.

Prima parte a ecuației — pensionarea — a fost menținută de ROEA prin scrisoarea din 30 iunie. Cea de-a doua — închiderea explicită a cazului Sunland — nu a fost acceptată în forma solicitată de Parohie. Acesta a fost punctul esențial al întâlnirii și motivul pentru care compromisul nu s-a realizat. Din perspectiva Parohiei, exista încă posibilitatea unei soluții în care nimeni nu trebuia să fie considerat învingător sau învins: ROEA obținea perspectiva unei succesiuni pastorale, Părintele Constantin accepta pensionarea, iar Parohia primea siguranța că vechiul caz Sunland era definitiv închis. O asemenea înțelegere ar fi putut deschide calea normalizării relațiilor și unei tranziții pașnice.

La 2 iulie 2022, această cale a fost refuzată. Scrisoarea de pensionare a fost predată ostentativ, în timp ce documentul privind închiderea cazului Sunland nu a fost emis. În acest sens, întâlnirea a reprezentat un moment de cotitură: o formulă concretă de compromis fusese pusă pe masă, dar nu devenise baza unei înțelegeri. În locul închiderii simultane a celor două probleme, pensionarea și cazul Sunland au rămas mai departe legate de o relație nerezolvată, deschizând o nouă și dificilă etapă în raporturile Parohiei „Sfânta Treime” și conducerea ROEA.

Concluzie — De la compromisul refuzat la răscrucea jurisdicțională (Iulie-Noiembrie, 2022)

Privită în ansamblu, perioada cuprinsă între declanșarea cazului Sunland, în primăvara anului 2021, și întâlnirea din 2 iulie 2022 arată transformarea treptată a unei probleme inițial administrative și patrimoniale într-o criză mult mai largă de încredere între ROEA și Parohia Ortodoxă Română Americană „Sfânta Treime” din Los Angeles. Solicitățile privind Sunland au fost urmate de intervenția avocatului Roger J. Diamond, de numeroase întâlniri și încercări de dialog, de problema cheltuielilor juridice solicitate Parohiei și, în cele din urmă, de punerea în discuție a pensionării Părintelui Constantin și a succesiunii sale pastorale.

În tot acest interval, Părintele Constantin și Consiliul Parohial au continuat să susțină posibilitatea unei rezolvări în interiorul Episcopiei. Momentul culminant al acestor încercări a fost întâlnirea din 2 iulie 2022 cu Episcopul Andrei, când a fost prezentată o formulă concretă de compromis: ROEA să confirme în scris închiderea definitivă a cazului Sunland și faptul că această problemă nu urma să conducă la acțiuni juridice împotriva Parohiei sau a reprezentanților ei, iar Părintele Constantin să accepte perspectiva pensionării, Parohia urmând să coopereze cu Episcopia pentru pregătirea ordonată a succesiunii pastorale.

Formula nu a fost acceptată. Scrisoarea de pensionare, datată 30 iunie 2022, i-a fost înmănată personal Părintelui Constantin de către Episcopul Andrei, în timp ce confirmarea solicitată de parohie privind închiderea definitivă a cazului Sunland nu a fost emisă. După 2 iulie, centrul de greutate al evenimentelor s-a mutat tot mai mult de la dialogul personal dintre Părintele Constantin și conducerea ROEA către organismele de conducere ale Parohiei. Potrivit relatării Părintelui Constantin, rolul său administrativ a început să fie restrâns, iar comunicările Episcopiei au fost orientate tot mai direct către președintele Parohiei, Consiliul Parohial și comunitate. La 24 iulie, Consiliul a reiterat în unanimitate cererea unei confirmări scrise privind închiderea cazului Sunland, considerând această clarificare necesară înaintea continuării procedurilor pentru instalarea unui succesor. Scrisoarea ROEA din 27 iulie și pregătirile pentru o Adunare Generală specială la 28 august, destinată între altele stabilirii condițiilor salariale și beneficiilor viitorului preot, au accentuat diferența dintre cele două perspective.

Pentru ROEA, prioritatea devenea pensionarea Părintelui Constantin, stabilită pentru 15 septembrie 2022, și organizarea succesiunii pastorale. Pentru Consiliul Parohial, prioritatea rămânea clarificarea problemei care declanșase întreaga criză. De aceea, Consiliul nu a acceptat convocarea Adunării din 28 august în forma propusă, considerând că o asemenea decizie trebuia discutată cu organele parohiale și că procesul de tranziție nu putea continua în mod firesc câtă vreme cazul Sunland nu fusese declarat oficial închis. Poziția Consiliului a fost adoptată în unanimitate.

La sfârșitul verii anului 2022, problema nu mai privea, așadar, numai terenul Sunland și nici numai pensionarea unui preot. După mai bine de un an de tensiuni, în discuție ajunseseră raporturile dintre autoritatea eparhială și responsabilitățile administrative și fiduciare ale Parohiei, protejarea

patrimoniului comunității, modul de pregătire a succesiunii pastorale și, mai ales, încrederea necesară continuării relației dintre cele două părți. Ceea ce Parohia încercase până atunci să rezolve prin corespondență, întâlniri directe, consultanță juridică și propuneri de compromis ajunsese într-un impas. Acest impas avea să schimbe natura etapei următoare.

După 2 iulie 2022, și mai ales în lunile care au urmat, întrebarea nu mai era numai cum putea fi închis cazul Sunland, ci, treptat, în ce condiții mai putea continua însăși relația jurisdicțională dintre Parohia „Sfânta Treime” și ROEA. Răspunsul nu avea să fie dat de o singură persoană și nici printr-o hotărâre luată într-o singură zi. El avea să se contureze printr-un șir de ședințe ale Consiliului Parohial, consultări și Adunări Parohiale speciale, în cadrul cărora comunitatea urma să își examineze opțiunile și să hotărască asupra propriului viitor bisericesc.

Astfel începea etapa decisivă a toamnei anului 2022. Între impasul produs după întâlnirea din 2 iulie și hotărârile din octombrie–noiembrie, procesul avea să treacă de la încercarea de reconciliere cu ROEA la deliberarea colectivă asupra viitorului jurisdicțional al Parohiei.

Această evoluție va culmina cu voturile comunității pentru desprinderea de ROEA și cu demersurile pentru primirea Parohiei „Sfânta Treime” și separat, a Părintelui Constantin în cadrul Mitropoliei Ortodoxe Române a celor două Americi, readucând astfel în prim-plan o problemă care depășea deja cazul Sunland: unde și în ce cadru bisericesc își va continua Parohia misiunea sa?

Aceasta este tema Capitolului V: drumul parcurs de comunitate, prin hotărârile organelor sale parohiale, de la impasul verii anului 2022 până la decizia jurisdicțională din toamna aceluiași an.

CAPITOLUL V

DELIBERAREA PAROHIALA SI SCHIMBAREA DE JURISDICTIE (IULIE 2022-IUNIE 2025)

Introducere, Cronologie

Acest capitol urmărește etapa decisivă a conflictului dintre Romanian Orthodox Episcopate of America (ROEA) și Parohia Ortodoxă Română Americană „Sfânta Treime” din Los Angeles: de la impasul produs după întâlnirea din 2 iulie 2022 a părintelui Constantin Alecse și episcopul vicar Andrei Hoarste, până la încheierea litigiului civil în ianuarie 2026. El continuă firesc analiza perioadei iunie 2021 – iunie 2022, când dosarul Sunland, cererile de documente și discuțiile despre pensionarea Părintelui Constantin Alecse au făcut ca o neînțelegere administrativă să devină o criză de încredere și de jurisdicție.

Narațiunea se sprijină pe convocări, procese-verbale, rezoluții, scrisori și acte de procedură identificate în anexă, precum și pe capitolele documentare indicate de autor. Unele poziții sunt contradictorii. De aceea, acolo unde documentele consemnează susțineri ale ROEA, ale Parohiei sau ale apărării juridice, ele sunt redactate ca atare; lucrarea nu substituie o hotărâre judecătorească și nu formulează concluzii juridice independente.

Firul acestei etape este limpede: comunitatea a trecut de la încercarea de a obține o închidere clară a cazului Sunland la deliberarea asupra propriului viitor; Consiliul Parohial a convocat o procedură internă; Adunarea Generală din 30 octombrie 2022 a votat în unanimitate schimbarea jurisdicțională; iar Parohia și Părintele Constantin au fost primiți în Mitropolia Ortodoxă Română a celor două Americi. În anii următori, conflictul a continuat prin proceduri disciplinare și, mai târziu, printr-un litigiu civil, încheiat prin retragerea acțiunii ROEA, în decembrie 30, 2025.

I. Punctul de plecare: impasul de după 2 iulie 2022

Până în vara anului 2022, Consiliul Parohial încercase să mențină dialogul în interiorul ROEA. În întâlnirea din 2 iulie, purtată cu Episcopul Andrei, Parohia a prezentat o soluție condiționată: confirmarea scrisă a închiderii definitive a cazului Sunland și garanția că acesta nu avea să devină temeiul unor acțiuni împotriva Parohiei ori a reprezentanților ei; în acest cadru, Părintele Constantin urma să coopereze la pregătirea succesiunii pastorale. Confirmarea cerută nu a fost emisă atunci, deși scrisoarea de pensionare datată 30 iunie 2022 i-a fost înmănată Părintelui Constantin la 2 iulie.

Din acest moment, cele două perspective s-au îndepărtat. Pentru conducerea ROEA, accentul a fost pus pe pensionarea anunțată cu efect la 15 septembrie 2022 și pe pregătirea unei succesiuni. Pentru Consiliul Parohial, prioritatea era închiderea clară a problemei care generase tensiunea.

Consiliul considera că nu putea angaja liniștit comunitatea într-o procedură de tranziție cât timp obiectul inițial al conflictului rămânea deschis și riscul unor măsuri viitoare nu era lămurit. Scrisorile ROEA din 30 iunie și 15 iulie, urmate de convocarea din 27 iulie pentru 28 august, au mutat treptat discuția către adunarea parohială. În relatările Parohiei, comunicarea a devenit mai

directă cu președintele și Consiliul Parohial, iar rolul administrativ al Părintelui Constantin a fost restrâns. Aceste împrejurări explică de ce comunitatea a început să trateze problema nu doar ca pe una de succesiune pastorală, ci ca pe o întrebare despre responsabilitatea ei administrativă, patrimoniul propriu și cadrul jurisdicțional în care își putea continua lucrarea.

II. Convocarea ROEA pentru 28 august și reacția Consiliului

La 27 iulie 2022, Cancelaria ROEA a convocat o Adunare Parohială Specială pentru 28 august, trimițând scrisoare tuturor enoriașilor, fără consimțământul consiliului parohial, ședință ce urma să fie prezidată de Pr. Remus Grama. În contextul acestei convocări, Consiliul Parohial a examinat atât Agenda propusă, cât și lipsa unei soluții acceptate de ambele părți pentru chestiunile centrale ale disputei. Apelul Episcopului Andrei către președintele Edvart Rastian, din 5 august, după lipsa unui răspuns imediat la scrisoare, a fost perceput, potrivit actelor parohiale, ca un semn suplimentar al tensiunii instituționale.

În ședința din 14 august 2022, Consiliul a adoptat un răspuns către ROEA și a inclus, la punctul „Propuneri și dezbateri”, posibilitatea dezasocierei Parohiei de ROEA. Nu era încă votul final al comunității, ci consemnarea unei opțiuni ce trebuia examinată în mod responsabil. Consiliul a considerat că, după mai bine de un an de corespondență, solicitări și încercări de compromis, era dator să ofere Adunării Parohiale posibilitatea de a discuta raportul instituțional cu Episcopia.

Faptul că această temă a apărut pe Agenda internă a ședinței consiliului, trebuie citit și în lumina experienței din 30 ianuarie 2022, de la ultima Adunare Generală parohială, la care participaseră și Episcopul Andrei. Conform documentului referitor la acea Adunare Generală, punctul final „Propuneri și dezbateri” fusese eliminat din Agenda controlată de Cancelaria ROEA. Pentru membrii Consiliului, acest episod a arătat că o procedură al cărei cadru era stabilit exclusiv din afară putea împiedica dezbaterea unei chestiuni pe care comunitatea o considera esențială.

III. De ce nu a avut loc adunarea din 28 august

Parohia nu a acceptat ca ședința din 28 august să se desfășoare în formula stabilită de ROEA. Motivul consemnat în materialele parohiale nu a fost refuzul unei discuții, ci imposibilitatea de a valida o agendă care nu permitea citirea și examinarea hotărârii Consiliului din 14 august, inclusiv a pasajului referitor la dezasociere, așa după cum este practica generală constituțională.

În concepția Consiliului, problema nu putea fi scoasă din deliberarea comunității tocmai pentru că una centrală era impusă parohiei de către Cancelaria ROEA.

La 28 august, Pr. Remus Grama a venit la Los Angeles și a slujit împreună cu Părintele Constantin, însă Adunarea Specială convocată nu s-a ținut. Această împrejurare marchează o distincție importantă: continuarea vieții liturgice nu a însemnat acceptarea mecanică a unei proceduri administrative contestate. Comunitatea a rămas preocupată să urmeze un traseu deliberativ propriu, cu convocare, ordine de zi, proces-verbal și vot, la o dată ulterioară.

Din perspectiva Parohiei, nu era realist să se solicite o aprobare prealabilă ROEA pentru a pune în discuție dezasocierea: experiența anterioară sugera că un asemenea subiect nu ar fi fost admis pe

Agenda impusă de Cancelarie. Aceasta nu este prezentată ca o derogare de la responsabilitatea comunitară, ci ca explicația pentru care Consiliul a ales o procedură parohială separată, bazată pe atribuțiile sale corporative și pe consultarea directă a membrilor votanți.

IV. Septembrie 2022: de la amânare la procedură parohială

În septembrie, comunicările dintre ROEA și Consiliul Parohial au continuat. Scrisoarea Arhiepiscopului Nathaniel din 13 septembrie a fost interpretată de Parohie ca o revenire mai conciliantă asupra cazului Sunland și ca o recunoaștere a necesității de a calma raporturile dintre episcopie și parohie. La 15 septembrie, o altă scrisoare îl desemna pe Părintele Constantin pro tempore. În paralel, Consiliul a pregătit o ședință pentru 25 septembrie, convocată cu agendă expresă, astfel ca viața parohiei să continue din punct de vedere administrativ, cu sau fără voia episcopiei.

Ședința Consiliului din 25 septembrie a avut o funcție dublă. Ea a reiterat hotărârea din 14 august privind dezasocierea și a adoptat o rezoluție în locul Adunării Speciale care nu avusese loc, decretând dezasocierea de Episcopia ROEA.

În aceeași logică, Consiliul a pregătit convocarea unei Adunări Parohiale Speciale pentru data de 30 octombrie, în care comunitatea să poată hotărî ea însăși viitorul ei. Această succesiune infirmă imaginea unei decizii instantanee: între 14 august și 30 octombrie au existat analiză, reiterație, convocări și informări parohiale, implicând întreaga comunitate, chiar dacă episcopia ROEA insistă asupra controlului parohiei, tratând membrii acesteia ca pe niște copii, fără a avea vre-un cuvânt de spus.

Procesul a avut și un caracter juridico-administrativ. Parohia este o corporație religioasă californiană, cu organe de conducere și obligații fiduciare. În documentele sale, Consiliul a înțeles că nu poate transfera unei autorități externe dreptul de a interzice chiar discutarea viitorului comunității. În același timp, el a urmărit ca măsura să fie supusă unei Adunări Speciale a comunității, nu decisă exclusiv de Consiliu.

V. Convocarea Adunării Speciale din 30 octombrie 2022

Convocarea și Agenda Adunării Speciale din 30 octombrie au fost emise la 15 octombrie. Ele au oferit cadrul formal pentru prezentarea situației, dezbateri și vot. Scrisoarea avocatului Anthony C. Grossman către ROEA, din 25 octombrie, a comunicat poziția Parohiei cu privire la dezasociere. În această etapă, procedura nu a fost ascunsă și nici redusă la o discuție informală: ea a fost legată de acte, de convocare și de responsabilitatea reprezentanților corporativi.

Pentru a înțelege de ce nu s-a cerut ROEA să aprobe în prealabil această Adunare, trebuie păstrată distincția dintre consimțământ și informare. Parohia a considerat că dreptul comunității de a discuta și de a vota propria orientare nu poate depinde de acceptarea prealabilă a autorității de care se intenționa desprinderea, mai ales când documentele invocate de comunitate arătau că aceeași autoritate controlase anterior Agenda și exclusese rubricile de dezbateri. Ea a ales, în schimb, să comunice episcopiei ROEA actele și hotărârile sale prin Firma de avocatură Anthony Grossman.

Această poziție a fost legată de o înțelegere mai largă a tradiției administrative ortodoxe: chestiunile de jurisdicție se poartă în dialog cu ierarhia, dar viața corporativă și patrimoniul unei parohii cer și acte formale ale comunității locale. Parohia a susținut că a încercat mai întâi dialogul, iar când acesta a rămas fără rezultat, a urmat o cale deliberativă internă și a cerut primirea într-o altă jurisdicție ortodoxă română canonică.

VI. Votul din 30 octombrie și cererile distincte de primire

La 30 octombrie 2022, Adunarea Generală Parohială Specială a votat desprinderea de ROEA și intrarea sub jurisdicția Mitropoliei Ortodoxe Române a celor două Americi (ROMA). Potrivit procesului-verbal indicat, au participat peste 60 de membri votanți; votul a fost unanim, fără voturi împotrivă și fără abțineri. Hotărârea a exprimat decizia comunității, nu o inițiativă individuală a clericului sau a unui grup restrâns.

Demersurile au fost distincte. Părintele Constantin, pensionat de ROEA încă din 15 septembrie, solicitase, în nume personal, ieșirea de sub jurisdicția ROEA și primirea sa în Mitropolia ROMA, la 30 septembrie 2022, înainte de orice comunicare din partea episcopiei ROEA privind vre-o pretinsă acțiune disciplinară. Separat, Parohia a decis la 30 octombrie schimbarea jurisdicțională și a formulat propriul demers. Această separare este importantă: clericul și corporația parohială au urmat proceduri diferite, chiar dacă ele au fost legate prin aceeași orientare pastorală și comunitară.

Deci, decizia din 30 octombrie a parohiei nu a fost o simplă „ieșire” administrativă, ci revenirea la principiul înscris în istoria sa: legătura cu Biserica Ortodoxă Română și dorința de reunificare cu Biserica Mamă, prezentă în acceptarea condiționată din 1975. ROEA a avut, desigur, o interpretare diferită asupra obligațiilor parohiale și clericale. Tocmai din această incompatibilitate de interpretări.

VII. Primirea în Mitropolia Ortodoxă Română a celor două Americi

În ziua de 11 noiembrie 2022, Consiliul Mitropolitan a aprobat primirea în Mitropolia ROMA a Parohiei „Sfânta Treime” și, separat, a Părintelui Constantin. Scrisorile de acceptare au fost comunicate la 21 noiembrie 2022.

MITROPOLIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ A CELOR DOUĂ AMERICI
THE ROMANIAN ORTHODOX METROPOLIA OF THE AMERICAS

Most Reverend Dr. NICOLAE CONDREA
Archbishop and Metropolitan

5410 N. Newland Ave. Chicago IL 60656
tel: 773.774.1677; fax: 773.774.1805;
www.mitropolia.us; email: contact@mitropolia.us

November 21, 2022

+The Entrance of the Theotokos into the Temple

Mr. Edvard Rastian, President
Ms. Claudia Pugna, Secretary
Members of the Parish Council
Holy Trinity Romanian American Orthodox Church
3315 Verdugo Road
Los Angeles, CA 90065-2844

Dear Mr. Rastian, Ms. Pugna, and Members of the Parish Council,

We are writing in regard to your request in a letter dated 30 September 2022 to His Eminence Metropolitan Nicolae for the Holy Trinity Romanian American Orthodox Church to be received into the jurisdiction of the Romanian Orthodox Metropolis of the Americas, in specific, the Romanian Orthodox Archdiocese of the United States of America.

At the request of His Eminence, the Eparchial Council met on 11 November 2022 to consider the matter. The Council members reviewed all of the documents provided by the parish and your legal counsels. We also were able to hear from V. Rev. Fr. Constantin Alecea and the parish representative and who spoke directly to the matter at hand and were able to answer questions posed by the Council members. After discussing the matter, the Council voted to approve your petition.

It is with spiritual joy that we welcome you into the jurisdiction of the Metropolis. We wish you every blessing during the coming holy days.

With Brotherly Affection in Christ our Lord,

V. Rev. Fr. Daniel Adrian Ene
Secretary of the Archdiocesan Council

Astfel, comunitatea și preotul au primit confirmarea formală a unui nou cadru jurisdicțional. Data aprobării și data comunicării trebuie păstrate distinct în orice cronologie: hotărârea aparține datei de 11 noiembrie, iar scrisorile sunt datate 21 noiembrie, când a fost trimis parohiei Sfântul Antimis.

Pentru Parohie, această primire a fost rezultatul firesc al procesului inițiat în toamnă: vot comunitar, cerere de primire și acceptare de către autoritatea eclezială canonică. Pentru ROEA, ea a ridicat însă problema validității desprinderii și a continuării pretensei sale jurisdicții. De aici înainte, aceeași serie de fapte a fost descrisă în limbaje diferite: pentru Parohie, o schimbare jurisdicțională finalizată; pentru ROEA, acte contestate și sancționabile.

VIII. Contestarea târzie a Adunării și răspunsul comunității

După Adunarea din 30 octombrie, ROEA a încercat să pună sub semnul întrebării validitatea ședinței printr-o intervenție atribuită lui Liviu Constantinescu. Potrivit materialelor indicate, acesta nu participase la Adunare și a transmis, la mai mult de o lună după vot, că el și alți doi membri ai familiei sale se opun hotărârii, apreciază ședința ca nelegală și intenționează să o conteste.

Parohia a considerat această intervenție tardivă și incompatibilă cu regulile de participare și contestare prevăzute de propriul cadru constituțional.

Ion Anton, un alt enoriaș al bisericii, a răspuns în scris că pretenția dlui Constantinescu nu are temei constituțional sau juridic. Dincolo de polemica individuală, schimbul de replici amintite, arată tensiunea dintre voința exprimată în ședința formal convocată, cu participare și vot, și o obiecție formulată ulterior de persoane care nu luaseră parte la procesul deliberativ.

Este relevant și faptul că, potrivit cronologiei furnizate, ROEA nu a pornit atunci imediat un litigiu

civil împotriva Parohiei. Conflictul administrativ și canonic a continuat, însă acțiunea civilă a fost introdusă abia la 14 iunie 2024. Intervalul dintre vot și proces confirmă că disputa nu a avut o soluționare rapidă, ci a evoluat prin corespondență, proceduri disciplinare și poziții juridice opuse.

IX. Procedurile împotriva Părintelui Constantin în 2023

În 2023, ROEA a direcționat o serie de convocări către Părintele Constantin pentru a se prezenta înaintea Consistoriului Spiritual.

Prima convocare a fost primită la 24 ianuarie. Apărarea a invocat cu prioritate lipsa de jurisdicție: în opinia ei, raportul clerical cu ROEA încetase prin pensionarea cu efect la 15 septembrie 2022 și, ulterior, prin intrarea sub jurisdicția Mitropoliei ROMA. În consecință, Consistoriul nu ar mai fi avut competența de a investiga sau judeca disciplinar un cleric care se afla deja într-o altă jurisdicție.

La 3 februarie 2023, avocatul Matthew Oster a notificat ROEA, în numele Părintelui Constantin și al Parohiei, să înceteze acțiunile considerate de clienți săi drept contestare și intimidare.

În lunile următoare au fost transmise noi convocări; cea din august, în care erau reluate aceleași patru acuzații, iar la 17 august a fost comunicată o a treia convocare pentru 8 septembrie, în statul Washington. Apărarea a menținut aceeași excepție jurisdicțională și a răspuns în subsidiar acuzațiilor.

În corespondența din 1 septembrie 2023 către Mitropolitul Tikhon, avocatul Oster a solicitat clarificarea poziției OCA și intervenția acesteia față de ROEA. Scrisoarea menționa primirea Părintelui Constantin sub omoforul Mitropolitului Nicolae. Din nefericire nici OCA, și nici ROEA nu au oferit un răspuns la această solicitare. Ca materie de metodă, absența unui răspuns nu este echivalentă cu acceptarea argumentelor, dar contribuie la persistența unei rupturi jurisdicționale nerezolvate.

X. Suspendarea contestată și divergența asupra jurisdicției

ROEA i-a comunicat Părintelui Constantin, prin scrisoarea datată 4 noiembrie și primită prin email la 10 noiembrie 2022, suspendarea imediată din funcțiile preoțești, sacramentale și administrative, până la soluționarea cauzei de autoritățile bisericești competente. Scrisoarea invoca, între altele, o pretinsă „Declaration and Act of Loyalty”. Apărarea a contestat existența și efectele acestui document, precum și coerența unei suspendări aplicate, anunțată de ROEA, după pensionarea părintelui și ieșirea canonică din ROEA.

Argumentul apărării a fost în primul rând cronologic. Ea a arătat că Părintele Constantin fusese anterior apreciat în scrisoarea de pensionare pentru slujirea îndelungată, iar apoi tratat, la numai câteva săptămâni, ca un cleric susceptibil de grave sancțiuni pentru neloialitate. Substanța disputei a rămas aceeași: ROEA a continuat să pretindă competență disciplinară; Părintele Constantin și apărarea sa au refuzat să o recunoască după schimbarea jurisdicțională pe care o considerau efectivă. În tot acest timp, Părintele Constantin și-a continuat slujirea la comunitatea „Sfânta Treime”, pe care o păstorise timp de aproximativ patru decenii și jumătate.

XI. De la somația din 2024 la retragerea acțiunii

La 1 aprilie 2024, ROEA a transmis o notificare și cerere formală prin avocatul său, ca să predea episcopiei ROEA toate aseturile sale, iar Parohia a răspuns la 25 aprilie prin avocatul Matthew Orter că Episcopia ROEA nu are nici un drept legal să ceară parohiei bunurile sale. La 14 iunie 2024, ROEA a depus la Superior Court of California, County of Los Angeles, cauza nr. 24STCV14954, împotriva Holy Trinity Romanian American Orthodox Church. Cererea verificată a solicitat, între altele, quiet title, declaratory relief, accounting și constructive trust, punând în discuție proprietățile, fondurile și administrarea Parohiei.

Parohia a contestat pretențiile și a formulat apărarea prin care a invocat istoria corporativă, actele constitutive din 1940, relația condiționată cu ROEA și legătura sa cu Biserica Ortodoxă Română. Conflictul a intrat astfel în cadrul civil, distinct de disputa canonică și disciplinară. Răspunsul la plângerea ROEA a fost depus la 11 noiembrie 2024.

După medierea din 23 decembrie 2025, ROEA a depus o retragere voluntară a acțiunii la 30–31 decembrie 2025, fără prejudiciu. Notice of Entry a fost înregistrată la Judecătoria la 2 ianuarie 2026. Într-o comunicare adresată Parohiei, avocatul Matt Oster a catalogat această acțiune ca pe o victorie practică a parohiei. În termeni procedurali, retragerea fără prejudiciu a închis cauza respectivă, dar nu reprezintă prin ea însăși o hotărâre pe fond și nu exclude, în abstract, inițierea unei noi acțiuni, în limitele dreptului aplicabil.

XII. Concluzii - Etapa iulie 2022 – ianuarie 2026

Această etapă trebuie înțeleasă ca o succesiune de decizii și reacții, nu ca un singur gest de ruptură. Întâi a existat încercarea de a obține închiderea definitivă a cazului Sunland; apoi neacceptarea unei adunări cu agendă percepută ca limitativă; după aceea, o procedură internă a Consiliului, convocarea Adunării Speciale și votul comunității.

Parohia a susținut că această cale era necesară pentru ca membrii să poată discuta o problemă pe care Agenda controlată de ROEA din 28 august 2022 nu a permis-o.

Votul unanim din 30 octombrie 2022, cu peste 60 de membri votanți prezenți, a fost momentul comunitar central. Primirea ulterioară a Parohiei și a Părintelui Constantin în Mitropolia ROMA a dat acestei hotărâri un cadru eclezial concret. Disputa nu s-a stins, deoarece ROEA a contestat în continuare consecințele juridice și canonice ale acestor acte, mai întâi prin măsuri disciplinare față de cleric și, din 2024, prin procesul civil împotriva Parohiei.

Încheierea cauzei civile la începutul anului 2026 nu rezolvă retrospectiv toate divergențele teologice, administrative și jurisdicționale. Ea fixează însă un rezultat procedural important: acțiunea ROEA împotriva Parohiei a fost retrasă voluntar. Pentru istoria comunității „Sfânta Treime”, toate documentele acestei perioade rămân mărturia unui proces în care comunitatea a căutat să își apere continuitatea pastorală, administrarea patrimoniului și legătura pe care o considera firească cu Biserica Ortodoxă Română.

Documentele acestei etape trebuie citite și interpretate împreună, nu izolat

Fiecare are o funcție precisă: unele fixează poziția ROEA, altele consemnează răspunsul Consiliului Parohial, iar altele arată trecerea de la deliberare internă la actul comunitar și, apoi, la acceptarea într-o nouă jurisdicție. Interpretarea de mai jos nu substituie expertiza juridică și nu transformă susținerile uneia dintre părți în constatări judiciare. Ea explică valoarea documentară a fiecărui act în firul narativ al acestui capitol.

1. Scrisoarea ROEA din 30 iunie 2022 privind pensionarea

Documentul fixează, din perspectiva ROEA, intenția de pensionare a Părintelui Constantin Alecse. Valoarea sa cronologică este decisivă: el precedă toate actele de suspendare și convocare disciplinară din toamna anului 2022. În construcția narativă a Parohiei, scrisoarea arată că, la acel moment, raportul era tratat în registrul încheierii unei slujiri îndelungate și al pregătirii succesiunii pastorale, nu în registrul unei proceduri disciplinare deja deschise.

Interpretarea nu pretinde că pensionarea ar soluționa singură toate problemele de jurisdicție. Ea arată însă de ce apărarea a insistat ulterior asupra succesiunii faptelor: după o comunicare de pensionare, ROEA a folosit un limbaj disciplinar sever. Pentru cititor, documentul trebuie păstrat ca reper inițial al tensiunii dintre două caracterizări ale aceleiași situații: cleric pensionat, pe de o parte, cleric supus încă sancțiunii, pe de altă parte: [Document \(1\)](#)

2. Scrisoarea către Consiliul Parohial din 30 iunie 2022

Această comunicare mută accentul de la raportul personal cu Părintele Constantin la relația instituțională cu Consiliul Parohial. Ea confirmă că ROEA privea succesiunea ca pe o problemă ce trebuia gestionată numai prin organele parohiale. În cronologie, documentul explică de ce președintele și Consiliul au devenit destinatari direcți ai corespondenței și de ce răspunsurile ulterioare au fost formulate în numele comunității.

Pentru interpretare, este important că actul nu poate fi desprins de cererea Consiliului ca dosarul Sunland să fie declarat închis în mod clar și definitiv. Din perspectiva Parohiei, o tranziție pastorală lipsită de această clarificare ar fi lăsat deschisă exact problema care provocase ruptura de încredere. Astfel, documentul evidențiază coexistența a două priorități: succesiunea imediată pentru ROEA și garanțiile instituționale pentru Parohie: [Document \(1\)](#)

3. Scrisoarea ROEA din 15 iulie 2022

Scrisoarea din 15 iulie propune o întâlnire și indică faptul că ROEA urmărea continuarea dialogului printr-un cadru convocat de ea. Ea este relevantă nu doar prin conținutul său direct, ci prin momentul în care apare: după întâlnirea din 2 iulie, când Parohia a așteptat confirmarea scrisă privind închiderea cazului Sunland. Documentul dovedește că dialogul nu încetase formal, dar nu demonstrează că divergența centrală fusese rezolvată.

Din punctul de vedere al capitolului, actul are valoare de contrast. Tonul de propunere este urmat, la scurt timp, de convocări mai ferme și de tensiuni legate de Agenda comunității. Această evoluție

susține concluzia că problema nu era simpla lipsă a unei întâlniri, ci lipsa unui acord asupra condițiilor în care o asemenea întâlnire putea produce un rezultat acceptabil pentru ambele părți: [Document \(1\)](#).

4. Convocarea ROEA pentru 28 august 2022

Convocarea pentru Adunarea Parohială Specială reprezintă tentativa ROEA de a fixa procedural etapa următoare. Faptul că ședința urma să fie prezidată de Pr. Remus Grama arată intenția de supraveghere ierarhică a procesului de tranziție.

În interpretarea Parohiei, problema nu era simpla prezență a unui reprezentant eparhial, ci limitele agendei și absența posibilității de a examina hotărârea Consiliului din 14 august. Actul trebuie citit împreună cu documentele interne ale Parohiei. El nu este o dovadă a nelegalității unei poziții, ci o piesă din conflictul privind cine stabilește obiectul deliberării, și mai ales dacă parohia are vre-un cuvânt de spus în propria-i administrare, dreptul ei constituțional.

Anularea ședinței din 28 august este prezentată ca rezultat al unei neconcordanțe asupra agendei, nu ca abandonarea responsabilității comunitare sau a vieții liturgice. Document sursă: [Document \(1\)](#)

5. Agenda Adunării Generale din 30 ianuarie 2022

Documentul privind eliminarea punctului „Propuneri și dezbateri” din Agenda din ianuarie 2022 are o funcție explicativă. El nu hotărăște dezasocierea și nu înlocuiește actele din toamna lui 2022. Importanța lui este de context: Parohia îl invocă pentru a arăta de ce nu avea încredere că o dezbaterie asupra viitorului jurisdicțional ar fi fost acceptată într-o adunare controlată de Cancelaria ROEA. Interpretarea corectă este una prudent, bazată pe o experiență anterioară, un episod anterior de control al agendei nu rezolvă, singur, problema competenței instituționale. Totuși, el oferă comunității o explicație documentată pentru alegerea unei convocări proprii, cu agendă explicită, proces-verbal și vot. În narațiunea capitolului, acesta este antecedentul procedural al deciziei de a convoca Adunarea Specială din 30 octombrie. Document sursă: [Document \(1\)](#)

6. Procesul-verbal și rezoluția Consiliului din 14 august 2022

Aceste două acte constituie cadrul formal al deliberării parohiale. Agenda a introdus, la rubrica „Propuneri și dezbateri”, posibilitatea dezasocierii de ROEA, iar Consiliul Parohial a formulat o rezoluție care exprima poziția sa preliminară și răspunsul propus către Episcopie. Este esențial că rezoluția nu urma să producă efecte prin simpla adoptare în Consiliu. Aplicarea ei a fost condiționată de prezentarea, discutarea și, după caz, aprobarea ei de către plenul Adunării Parohiale Speciale convocate pentru 28 august 2022.

Documentele arată astfel că tema nu a fost invocată ulterior, ca justificare retrospectivă, ci a fost așezată din timp în fața comunității, spre analiză și hotărâre colectivă. Valoarea lor interpretativă stă în caracterul gradual al procesului. Consiliul nu pretindea că a substituit Adunarea Generală; el consemna o opțiune, formula o poziție și pregătea terenul pentru consultarea membrilor. Această distincție este esențială pentru a evita confuzia dintre hotărârea Consiliului și votul unanim de la 30 octombrie, care a fost actul comunitar decisiv: [Document \(1\)](#), [Document \(2\)](#), [Document \(3\)](#)

7. Scrisoarea Arhiepiscopului Nathaniel din 13 septembrie 2022

Scrisoarea din 13 septembrie este interpretată în documentele Parohiei ca având un ton mai conciliant în problema Sunland. Într-o cronologie riguroasă, ea arată că problema a rămas prezentă până în septembrie și că limbajul ROEA s-a modificat după tensiunile din august. Documentul este relevant pentru a înțelege de ce Parohia nu a redus conflictul la o simplă neînțelegere personală. Totodată, această scrisoare nu a eliminat nevoia unei proceduri comunitare.

Chiar dacă era percepută ca o încercare de temperare, ea nu a schimbat faptul că adunarea din 28 august nu avusese loc și că discuția despre viitorul jurisdicțional fusese deja pusă pe Agenda Consiliului. În consecință, actul funcționează ca o etapă intermediară, nu ca încheiere a crizei: [Document \(1\)](#)

8. Scrisoarea din 15 septembrie privind desemnarea pro tempore

Desemnarea Părintelui Constantin ca pro tempore trebuie plasată lângă scrisoarea de pensionare, nu citită separat. Ea arată că ROEA căuta o soluție practică pentru continuitatea pastorală într-un moment de tensiune.

Pentru cititor, aceasta confirmă că relația dintre ROEA și Parohie nu fusese tratată uniform într-un singur registru: comunicările de tranziție coexistau cu dispute intense despre Sunland, administrare și jurisdicție.

Din perspectiva apărării, actul a devenit relevant și pentru coerența cronologică a măsurilor ulterioare. El nu dovedește prin sine încetarea jurisdicției ROEA, însă ilustrează de ce apărătorii au contestat caracterizarea ulterioară a Părintelui Constantin exclusiv ca subiect al unei proceduri disciplinare. În analiza istorică, documentul trebuie citat ca parte a tabloului contradictoriu al toamnei 2022: [Document \(1\)](#)

9. Convocarea și procesele-verbale ale Consiliului din 25 septembrie 2022

Documentele din 25 septembrie dau coerență formală etapei începute la 14 august. Ele arată că Consiliul a revenit asupra chestiunii, a reiterat poziția privind dezasocierea și a adoptat o rezoluție în locul Adunării Speciale care nu avusese loc. Aceasta demonstrează continuitatea deliberării și înlătură imaginea unei hotărâri improvizate între două evenimente. Interpretarea lor trebuie să păstreze rolurile distincte ale organelor parohiale.

Rezoluția Consiliului era un act de conducere și pregătire; ea nu înlocuia votul membrilor. Tocmai de aceea următorul pas a fost convocarea Adunării Speciale. În firul capitolului, 25 septembrie este puntea dintre decizia de a discuta dezasocierea și exercițiul efectiv al voinței comunitare la 30 octombrie: [Document \(1\)](#), [Document \(2\)](#), [Document \(3\)](#).

10. Scrisoarea avocatului Anthony C. Grossman din 25 octombrie 2022

Scrisoarea avocatului Grossman are valoarea unei comunicări juridice către ROEA înaintea Adunării din 30 octombrie. Ea arată că poziția Parohiei era formulată prin consiliere juridică și că

ROEA nu a fost lăsată fără informare asupra direcției pe care comunitatea o examina. În consecință, documentul contrazice orice imagine a unei schimbări ascunse sau pur informale. Importanța sa nu constă în a decide unilateral validitatea dezasocierii; aceasta era exact chestiunea disputată. Funcția scrisorii este să fixeze poziția Parohiei, să marcheze separarea dintre argumentele corporative și cele strict canonice și să pregătească cadrul de comunicare pentru hotărârea care urma. Ea rămâne un document-cheie pentru transparența procedurală a etapei din octombrie: [Document \(1\)](#).

11. Convocarea și Agenda Adunării Speciale din 30 octombrie 2022

Convocarea din 15 octombrie este actul care oferă comunității cadrul formal pentru dezbateră finală. Existența unei agende, a unei date determinate și a unei Adunări Speciale este importantă pentru cronologie fiindcă separă decizia comunității de simplele discuții anterioare ale Consiliului. Ea arată intenția de a duce problema în fața membrilor votanți, nu de a o lăsa la nivelul câtorva reprezentanți.

În interpretarea Parohiei, nu era necesară aprobarea prealabilă a ROEA pentru ca membrii să poată discuta dezasocierea; tocmai experiența privind Agenda din ianuarie și cea din august explica această alegere. Aceasta este poziția documentată a Parohiei, nu o concluzie judiciară. Documentul sprijină însă fără echivoc ideea că votul a fost precedat de o convocare expresă și de o procedură identificabilă. Document sursă: [Deschide documentul](#).

12. Procesul-verbal al Adunării Speciale din 30 octombrie 2022

Procesul-verbal al ședinței este documentul central al întregului capitol. Potrivit materialelor furnizate, peste 60 de membri votanți au participat, iar votul pentru ieșirea de sub jurisdicția ROEA și intrarea sub ROMA a fost unanim, fără abțineri și fără opoziție.

Acest act fixează voința comunitară și oferă datele esențiale: data, corpul deliberativ, obiectul votului și rezultatul. Interpretarea sa trebuie să evite două extreme. Nu este doar un act administrativ fără dimensiune bisericească, deoarece privește cadrul de slujire al comunității; dar nici nu este un verdict definitiv asupra tuturor pretențiilor civile sau canonice ulterioare. El este, înainte de toate, actul colectiv prin care Parohia și-a exprimat opțiunea, opțiune ce avea să fie urmată de cererea și acceptarea în ROMA. Document sursă: [Deschide documentul](#).

13. Scrisorile ROMA de primire a Parohiei și a Părintelui Constantin

Scrisorile din 21 noiembrie 2022 trebuie interpretate cu atenție la dublul lor reper temporal: aprobarea Consiliului Mitropolitan la 11 noiembrie și comunicarea oficială la 21 noiembrie. Ele nu sunt simple confirmări simbolice. În narațiunea Parohiei, ele dau rezultat eclezial concret demersurilor separate ale comunității și ale Părintelui Constantin.

Faptul că există două scrisori este substanțial. Parohia și clericul nu sunt aceeași persoană juridică sau canonică, iar documentele reflectă două cereri distincte. Această separare susține argumentul că nu a existat doar o mutare personală a preotului, ci și o hotărâre comunitară urmată de primirea corporației parohiale. Ea explică, totodată, de ce disputa cu ROEA s-a purtat ulterior pe două planuri: parohial și clerical. Documente: [Deschide documentul](#); Document: [Deschide documentul](#).

14. Contestarea atribuită lui Liviu Constantinescu și răspunsul lui Ion Anton

Documentele analizate reflectă o dispută de interpretare apărută după votul parohial. Intervenția atribuită domnului Liviu Constantinescu este prezentată ca fiind formulată ulterior ședinței și de către o persoană care nu participase la deliberare.

În răspunsul său, domnul Ion Anton susține că această obiecție nu întrunea condițiile procedurale prevăzute de Constituția ROEA pentru contestarea unei hotărâri parohiale, care a fost unanimă între participanții cu drept de vot prezenți la ședință, iar ulterior a fost invocată o obiecție care din punct de vedere procedural este nulă.

Constituția ROEA stabilea o procedură precisă pentru formularea unei obiecții împotriva unei hotărâri luate în cadrul unei ședințe parohiale: obiecția trebuia ridicată în timpul ședinței; persoana care o formula trebuia să fie sprijinită de cel puțin doi membri prezenți; sesizarea trebuia transmisă Cancelariei ROEA în termen de zece zile de la data ședinței; iar Cancelaria urma să analizeze numai o obiecție introdusă în această formă, după care să comunice Parohiei concluziile verificării sale.

Din această perspectivă, o intervenție formulată la mai bine de o lună după ședință, de o persoană care nu luase parte la deliberare, nu putea fi echivalată automat cu o contestație statutară valabilă. În împrejurările în care Adunarea Parohială hotărâse în unanimitate, prin votul celor prezenți, desprinderea de ROEA și intrarea sub jurisdicția Mitropoliei Ortodoxe Române a celor două Americi (ROMA), atunci demersurile ulterioare sunt lipsite de o bază procedurală.

Faptul că obiecția invoca numeroase texte constituționale nu putea suplini îndeplinirea cerințelor de fond și de formă prevăzute chiar de aceleași norme. Prin urmare, Parohia consideră această contestare ca pe o inițiativă fără efect juridic: [Document \(1\)](#).

15. Notificarea apărării din 3 februarie 2023 și convocările Consistoriului

Documentele din 2023 schimbă centrul de greutate al conflictului. Dacă în 2022 discuția se purtase în primul rând despre comunitate și jurisdicția Parohiei, convocările Consistoriului au vizat direct pe Părintele Constantin. Notificarea apărării din 3 februarie formulează excepția lipsei de jurisdicție: potrivit apărării, raportul cu ROEA încetase la 15 septembrie 2022, iar primirea în ROMA confirma noul cadru. Interpretarea esențială este că apărarea nu a tratat neprezentarea ca pe o simplă nesupunere procedurală.

Apărarea a contestat mai întâi dreptul organismului de a judeca. Această poziție a fost menținută și la convocările ulterioare, cu răspuns subsidiar la acuzații. În plan istoric, documentele consemnează o ruptură jurisdicțională susținută de ambele părți, fără ca prezentul capitol să o soluționeze în locul unei autorități competente: [Document \(1\)](#).

16. Scrisoarea din 1 septembrie 2023 către Mitropolitul Tikhon

Scrisoarea avocatului Oster către Mitropolitul Tikhon extinde conflictul de la nivelul ROEA către Cancelaria OCA. Ea amintește sesizările anterioare, cere clarificarea poziției OCA și menționează

primirea Părintelui Constantin în ROMA. Importanța documentului este dublă: arată efortul apărării de a obține o soluție ierarhică mai largă și fixează poziția potrivit căreia ROEA nu mai putea pretinde jurisdicție asupra clericului. Lipsa unui răspuns trebuie interpretată cu prudență. Ea nu echivalează, juridic sau canonic, cu admiterea argumentelor apărării. Dar ca fapt istoric, absența unui răspuns a lăsat disputa fără o clarificare instituțională solicitată explicit. Astfel, documentul explică de ce conflictul nu s-a încheiat prin corespondență și a continuat în registre disciplinare și civile: [Document \(1\)](#)

17. Somația ROEA din 1 aprilie 2024 și răspunsul Parohiei din 25 aprilie

Aceste două comunicări introduc etapa premergătoare litigiului civil. Somația arată că ROEA a formulat pretenții în mod formal înainte de a sesiza instanța, iar răspunsul Parohiei arată că aceasta a avut reprezentare juridică și a contestat poziția adversă.

În narativă, ele trebuie prezentate ca schimb de poziții. Funcția lor este de a crea legătura dintre disputa eclezială anterioară și acțiunea civilă din iunie 2024. Ele arată că dosarul nu a apărut fără avertisment și că problema patrimonială și corporativă a devenit explicită. Pentru o lectură echilibrată, aceste acte trebuie citite împreună cu plângerea verificată și cu răspunsul la aceasta, nu ca probe autonome ale temeiniciei uneia dintre părți: [Document \(1\)](#)

18. Acțiunea juridică din 14 iunie 2024 și răspunsul din 11 noiembrie 2024

Acțiunea juridică verificată din cazul 24STCV14954 a episcopiei ROEA marchează trecerea într-un cadru civil, în fața Superior Court of California, County of Los Angeles. Ea a cerut, între altele, quiet title, declaratory relief, accounting și constructive trust. În plan istoric, aceasta arată că disputa a ajuns să privească direct proprietățile, fondurile și administrarea Parohiei, nu numai statutul clerical sau raporturile ecleziale.

Răspunsul Parohiei din 11 noiembrie 2024 reprezintă poziția defensivă în acel proces. Pentru interpretare, importantă este distincția dintre afirmațiile din acțiunea juridică și faptele stabilite de instanță: depunerea unei plângeri nu este o hotărâre. Capitolul utilizează aceste documente pentru a descrie pretențiile și apărările, menținând analiza în limitele principiilor neutre de drept civil și fără a transforma disputa teologică într-o chestiune adjudecată: [Document \(1\)](#)

19. Medierea și retragerea voluntară din decembrie 2025

Documentele de la finalul lui 2025 consemnează medierea din 23 decembrie și retragerea voluntară a acțiunii, fără prejudiciu, la 30–31 decembrie. Notice of Entry a fost înregistrată la Judecătoria la 2 ianuarie 2026. Aceste date trebuie menținute cu exactitate, deoarece ele definesc rezultatul procedural al cauzei: dosarul respectiv a fost închis fără o soluționare pe fond.

Interpretarea finală nu trebuie să depășească efectul juridic al actului. Retragerea fără prejudiciu nu echivalează cu o hotărâre care decide definitiv drepturile părților și, în abstract, nu împiedică o nouă acțiune în condițiile dreptului aplicabil. Totuși, ea are o însemnătate practică evidentă pentru Parohie: acțiunea concretă inițiată în 2024 nu a produs atunci o hotărâre împotriva ei și a fost retrasă de reclamant: [Document \(1\)](#)

Citite în succesiune, documentele formează un lanț coerent: încercarea de a rezolva cazul Sunland și de a conveni succesiunea; conflictul asupra agendei și asupra cadrului deliberativ; hotărârile repetate ale Consiliului; convocarea și votul comunității; primirea distinctă a Parohiei și a Părintelui Constantin în ROMA; contestările disciplinare; și, în cele din urmă, procesul civil început și mai apoi retras fără prejudiciu. Această succesiune infirmă ideea unei singure decizii spontane și arată un proces desfășurat pe parcursul mai multor luni, cu acte corporative, corespondență juridică și opțiuni ecleziale distincte.

Concluzia istorică a capitolului este că Parohia „Sfânta Treime” a înțeles dezasocierea ca pe rezultatul unui proces comunitar menit să protejeze continuitatea pastorală, responsabilitatea fiduciară și legătura sa cu Biserica Ortodoxă Română. ROEA a contestat consecințele acestor acte și a continuat să pretindă jurisdicție disciplinară și, ulterior, drepturi civile.

Fără a decide între aceste poziții, materialul documentar arată limpede că fiecare etapă a fost urmată de acte identificabile, că votul din 30 octombrie a fost precedat de o procedură parohială și că litigiul civil inițiat în 2024 s-a încheiat procedural prin retragerea acțiunii la începutul anului 2026.

Concluzii pe puncte:

Prima concluzie - caracterul gradual al procesului.

Documentele din iulie, august și septembrie 2022 nu descriu o hotărâre luată pe neașteptate, ci o acumulare de împrejurări: lipsa confirmării cerute cu privire la Sunland, tensiunea privind succesiunea, imposibilitatea de a trata dezasocierea în Agenda propusă pentru 28 august și reiterațiile succesive ale Consiliului. Din această perspectivă, Adunarea din 30 octombrie nu a fost începutul conflictului, ci momentul în care comunitatea a pus în formă deliberativă o întrebare care se maturizase în lunile precedente.

A doua concluzie - distincția dintre Consiliul Parohial și Adunarea Generală.

Consiliul a avut rolul de a analiza, comunica și convoca; Adunarea a avut rolul de a hotărâ. Această succesiune este confirmată de actele din 14 august, 25 septembrie și 15 octombrie. Ea contează deoarece argumentul Parohiei nu se bazează pe presupusa autonomie a unor reprezentanți de a decide singuri, ci pe consultarea membrilor votanți într-o adunare special convocată. Rezultatul unanim consemnat în procesul-verbal din 30 octombrie exprimă voința participanților la acea adunare, iar nu numai opinia Consiliului.

A treia concluzie - rațiunea pentru care parohia nu a cerut cancelariei ROEA o autorizație prealabilă pentru a dezbate dezasocierea.

Poziția Parohiei a fost că un astfel de acord ar fi fost iluzoriu, dat fiind precedentul din ianuarie 2022 și refuzul de a accepta tema în Agenda ședinței din 28 august. Această teză nu rezolvă, prin ea însăși, disputa privind competențele constituționale sau canonice, dar explică alegerea procedurală a comunității: informarea ROEA prin corespondență și desfășurarea unei proceduri interne transparente, cu convocare și vot.

A patra concluzie - natura distinctă a demersurilor clericului și ale Parohiei.

Cererea Părintelui Constantin, formulată în nume personal, și hotărârea corporației parohiale sunt acte diferite, urmate de scrisori de primire distincte din partea ROMA. Această distincție este importantă atât pentru cronologie, cât și pentru înțelegerea conflictului ulterior. Ea permite evitarea unei simplificări: Parohia nu a fost prezentată ca o anexă a persoanei preotului, iar preotul nu a fost prezentat ca simplu mandatar al corporației.

A cincea concluzie privește perioada 2023.

Aici disputa s-a deplasat către competența Consistoriului Spiritual ROEA asupra Părintelui Constantin. Apărarea a formulat o excepție prealabilă de jurisdicție și a susținut că raportul clerical cu ROEA încetase înainte de convocări. ROEA a susținut contrariul prin continuarea procedurilor. Din punct de vedere documentar, important nu este să declarăm una dintre aceste teze definitiv stabilită, ci să reținem că ele au coexistat, iar apărarea nu a recunoscut caracterul obligatoriu al procedurii disciplinare a episcopiei ROEA.

A șasea concluzie - trecerea spre litigiu civil.

Acțiunea juridică din 2024 inițiată de ROEA a adus disputa în fața instanței, unde miza nu mai era exclusiv limbajul canonic, ci proprietatea, administrarea și raporturile corporative. Această modificare de plan nu șterge contextul eclezial; ea explică însă de ce documentele constitutive, hotărârile comunității și corespondența juridică au devenit centrale. Instanța civilă urma să trateze pretențiile potrivit normelor civile aplicabile, nu să soluționeze chestiuni de credință sau liturgice.

A șaptea concluzie - efectul procedural al retragerii din decembrie 2025

Aceasta este o încheiere a cauzei, dar nu o hotărâre pe fond care să rezolve definitiv întreaga controversă. Formularea cea mai exactă este, prin urmare, dublă: pentru acel dosar, Parohia nu a fost supusă unei hotărâri adverse, iar acțiunea ROEA a fost retrasă; în același timp, retragerea fără prejudiciu nu este echivalentă cu o declarație judiciară definitivă asupra tuturor drepturilor părților. Această precizie întărește, nu slăbește, credibilitatea narațiunii.

În ansamblu, documentele susțin o concluzie pastorală și instituțională: comunitatea „Sfânta Treime” a încercat mai întâi rezolvarea conflictului prin dialog, apoi a ales să delibereze prin organele sale și să solicite primirea într-un cadru românesc ortodox pe care îl considera consonant cu propria istorie.

Evoluția ulterioară a arătat că ROEA nu a împărtășit această interpretare. Capitolul păstrează ambele realități, dar documentează cu precădere traseul concret urmat de Parohie, din vara anului 2022 până la închiderea procedurală a litigiului la începutul anului 2026.

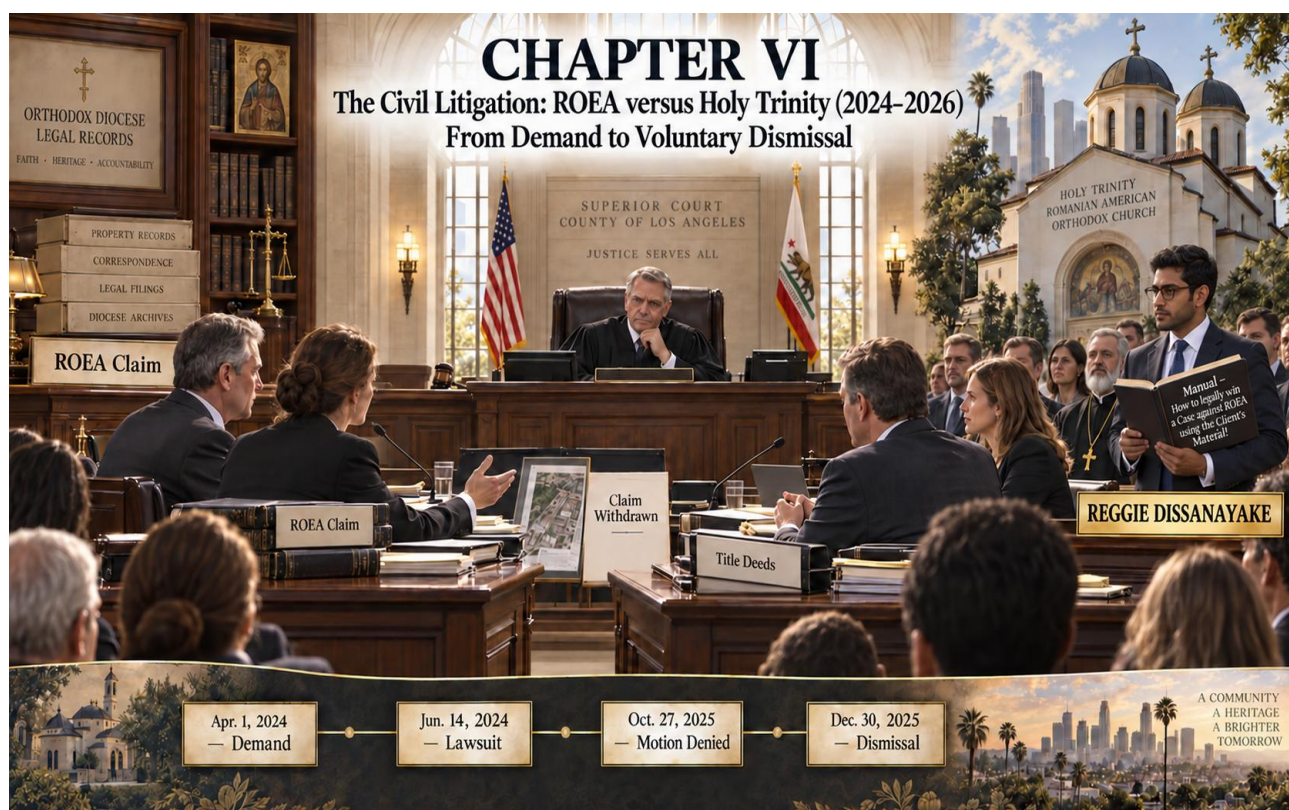

CAPITOLUL VI

LITIGIUL CIVIL ROEA VERSUS HOLY TRINITY (2024-2026)

Introducere „De la somație la retragerea acțiunii”

La începutul anului 2024 trecuseră aproape trei ani de la debutul procesului de desprindere a Parohiei Ortodoxe Române Americane „Sfânta Treime” din Los Angeles de jurisdicția Romanian Orthodox Episcopate of America (ROEA) și aproape doi ani de la hotărârile parohiale din 2022 prin care comunitatea alesese revenirea sub jurisdicția canonică a Bisericii Ortodoxe Române, prin Mitropolia Ortodoxă Română a celor Două Americi.

În această perioadă, dialogul direct dintre Parohie și Cancelaria ROEA fusese practic întrerupt, în timp ce pentru Părintele Constantin Alece conflictul continuase și pe plan bisericesc, prin procedurile disciplinare și convocarea în fața Consistoriului ROEA.

În 2024 disputa a dobândit o dimensiune patrimonială și judiciară explicită. Succesiunea documentelor este esențială: somația ROEA din 1 aprilie 2024; răspunsul juridic al Parohiei din 25 aprilie 2024; Verified Complaint depusă de ROEA la 14 iunie 2024; Answer to Verified Complaint depus de Parohie la 11 noiembrie 2024; Motion for Summary Adjudication formulată de ROEA la 3 iulie 2025; opoziția HTRAOC; hotărârea Curții din 27 octombrie 2025; medierea din decembrie 2025; și, în final, cererea de dismissal depusă de ROEA la 30 decembrie 2025, urmată de Notice of Entry of Dismissal din 2 ianuarie 2026.

1. Somația ROEA pentru transferul patrimoniului — 1 aprilie 2024

La 1 aprilie 2024, avocatul ROEA, Paul E. Gaspari, a transmis Parohiei „Sfânta Treime” și Părintelui Constantin Alece o notificare oficială prin care solicita transferarea către Episcopie a patrimoniului parohial. ROEA susținea că, odată cu ieșirea Parohiei din jurisdicția sa în 2022, deveniseră aplicabile prevederi statutare care, în interpretarea Episcopiei, impuneau predarea bunurilor către ROEA.

Solicitarea privea proprietățile imobiliare de pe Verdugo Road, evidențele contabile și bancare ale Parohiei începând din august 2022, inventarul bunurilor mobile și informații referitoare la eventuale bunuri ori fonduri transferate după desprinderea de ROEA.

Din punct de vedere juridic, scrisoarea nu constituia o hotărâre judecătorească și nu stabilea existența unui drept de proprietate al ROEA; ea reprezenta pretenția juridică oficială a Episcopiei și o somație prealabilă litigiului.

2. Contestarea somației de către Parohie — 25 aprilie 2024

La 25 aprilie 2024, avocatul Matthew Oster, din partea Wolf, Rifkin, Shapiro, Schulman & Rabkin, LLP, a răspuns în numele Parohiei. Răspunsul nu accepta transferul patrimoniului, ci contesta fundamentul juridic și documentar al pretențiilor ROEA și solicita prezentarea documentelor pe care Episcopia își întemeia cererea.

Avocatul Parohiei a arătat că nu fusese identificat un document care să susțină afirmația potrivit căreia HTRAOC s-ar fi aflat sub autoritatea ROEA încă din 1940 și a cerut dovezi în acest sens.

Totodată, a contestat invocarea Statutului Orthodox Church in America (OCA) ca temei patrimonial, precizând că Parohia nu avea evidență că ar fi adoptat acel Statut și că documentele ROEA invocate nu demonstrau o asemenea adoptare.

Răspunsul solicita inclusiv furnizarea Statutului OCA și a dovezii că acesta devenise obligatoriu pentru Parohie, rezervând expres toate drepturile acesteia: „All rights are reserved.”

3. ROEA deschide acțiunea civilă — 14 iunie 2024

La 14 iunie 2024, ROEA a depus la Superior Court of California, County of Los Angeles, acțiunea intitulată Verified Complaint for Declaratory Relief, Quiet Title, Accounting, and Constructive Trust, înregistrată sub nr. 24STCV14954. Prin aceasta, disputa a trecut formal din planul ecleziastic și administrativ în cel al jurisdicției civile.

În esență, ROEA contesta validitatea desprinderii HTRAOC și susținea că bunurile Parohiei erau deținute în beneficiul Episcopiei. Cele opt capete de cerere urmăreau remedii referitoare la proprietățile imobiliare, fonduri și conturi, bunuri mobile, registre și alte componente ale patrimoniului, precum și accounting, declaratory relief, quiet title și instituirea unui constructive trust. Aceste afirmații reprezentau însă pretențiile reclamantei, nu drepturi deja stabilite prin hotărâre judecătorească.

4. Răspunsul Parohiei la Verified Complaint — 11 noiembrie 2024

La 11 noiembrie 2024, HTRAOC, prin avocații săi, parohia a depus “Answer to Verified Complaint”. Mai întâi a admis anumite elemente istorice și corporative necontestate, dar a respins afirmația că ROEA ar mai avea autoritate jurisdicțională asupra sa, ori drepturi asupra patrimoniului parohial.

Apărarea a invocat hotărârile din 2022 privind desprinderea de ROEA și afilierea la Mitropolia Ortodoxă Română a celor Două Americi și a susținut că litigiul patrimonial trebuie analizat potrivit „neutral principles of law”. HTRAOC a contestat cele opt capete de cerere și a formulat 19 affirmative defenses.

În concluzie, Parohia a solicitat ca reclamanta să nu obțină nimic prin acțiune („that Plaintiff takes nothing by its Complaint”), precum și cheltuieli de judecată și orice alte măsuri legale și echitabile.

5. Cererea ROEA de Summary Adjudication — 3 iulie 2025

5.1. Obiectul cererii: soluționarea anticipată a primelor două capete de cerere

Prin Memorandum of Points and Authorities in Support of Motion for Summary Adjudication, ROEA a cerut instanței să soluționeze fără proces pe fond primele două cauze de acțiune: declaratory relief și quiet title. Teza procedurală era că nu exista nicio controversă materială de fapt și că ROEA avea dreptul la o hotărâre favorabilă „as a matter of law”.

5.2. Teoria ROEA privind jurisdicția și disocierea din 2022

ROEA a susținut că HTRAOC era, la data votului de disociere din 14 august 2022, o parohie integrată structurii sale ierarhice și supusă Constituției și Statutelor ROEA, precum și Statutului OCA.

În această logică, votul parohial de disociere și afiliere la Romanian Orthodox Metropolia of the Americas nu ar fi putut produce efecte juridice valide, deoarece ar fi contravenit normelor ecleziastice aplicabile. ROEA a invocat și decizia Episcopate Council din 17 noiembrie 2022, precum și notificarea din 1 aprilie 2024.

5.3. Deferența față de autoritatea ecleziastică

Un argument central al ROEA a fost că instanța civilă nu trebuia să interpreteze independent normele canonice, ci să acorde deferență autorității ecleziastice supreme într-o biserică ierarhică. Au fost invocate, între altele, Serbian Orthodox Diocese v. Milivojevich și jurisprudența californiană privind limitele intervenției instanțelor civile în chestiuni de doctrină, disciplină, guvernare și jurisdicție bisericească.

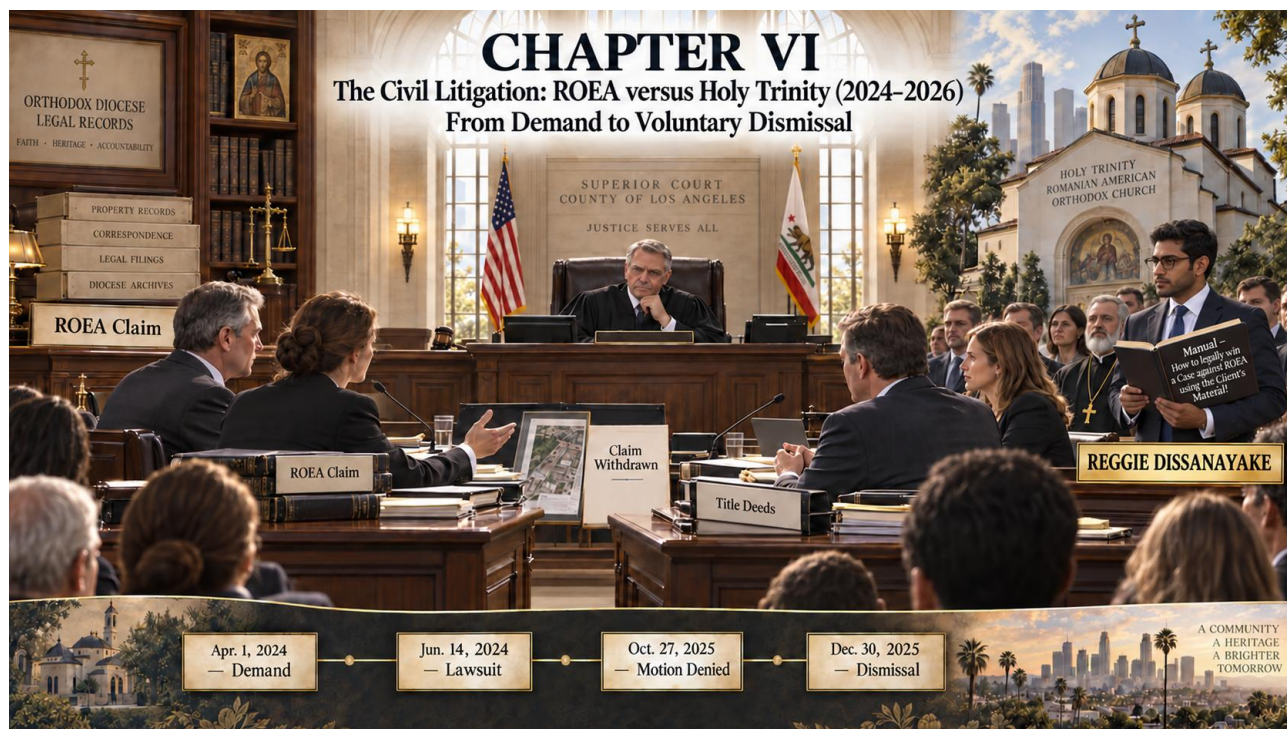
Potrivit ROEA, decizia Consiliului Episcopiei din 17 noiembrie 2022 trebuia tratată ca determinare ecleziastică obligatorie.

5.4. Teoria ROEA privind proprietățile de pe Verdugo Road

În privința proprietății, ROEA a solicitat quiet title în favoarea sa și transferul titlului și al intereselor juridice asupra proprietăților parohiale. Deși actele de proprietate erau pe numele Parohiei, ROEA a susținut că acestea puteau fi grevate de un trust în favoarea structurii bisericești superioare, invocând Statutul OCA, Constituția ROEA și limitele statutare referitoare la înstrăinarea bunurilor bisericești.

5.5. Cele două teorii juridice alternative

ROEA a formulat două căi alternative. Prima, „principle of government”, pornea de la ideea că, dacă litigiul patrimonial depinde de doctrină, drept canonic sau guvernare ecleziastică, instanța trebuie să respecte hotărârea autorității religioase competente. A doua, subsidiară, invoca „neutral principles of law”: chiar analizând acte de proprietate, statute corporative, documentele bisericești și dreptul Californiei, ROEA susținea că ar rezulta existența unui trust în favoarea Episcopiei. Precizare esențială: Memorandumul din 3 iulie 2025 exprima argumentația ROEA și soluția solicitată de aceasta; nu era o hotărâre a instanței.

6. Opoziția HTRAOC la cererea ROEA

6.1. Proprietatea formală și aplicarea dreptului Californiei

În Opposition to Plaintiff's Motion for Summary Adjudication, HTRAOC a susținut că litigiul privea în esență proprietatea și trebuia soluționat prin principii juridice neutre. Parohia a arătat că deține titlul înregistrat asupra campusului de la 3301 și 3313 Verdugo Road, terenurile fiind

dobândite în anii 1950–1960; un Grant Deed din 16 februarie 2007 a consemnat proprietatea pe numele corporației religioase californiene, iar Corporation Grant Deed din 26 februarie 2024 a reflectat schimbarea denumirii corporative în Holy Trinity Romanian American Orthodox Church, fără schimbarea titularului juridic.

6.2. Documentele ROEA și absența unei clauze exprese de trust

HTRAOC a invocat ROEA By-Laws, Article IX, §4(a), potrivit căruia fiecare parohie „shall own and control its personal and real property”, precum și §§6 și 12, referitoare la administrarea activelor de către Parish Council și la deciziile Parish Assembly privind achiziția, vânzarea, închirierea, ipotecarea ori grevarea proprietăților. Apărarea a susținut că documentele administrative relevante nu conțineau o clauză expresă de trust în favoarea ROEA.

6.3. Raportul ROEA–OCA și limitele invocării Statutului OCA

Parohia a invocat și acordul din 1970 dintre ROEA și OCA: ROEA se supunea jurisdicției canonice a OCA, dar urma să rămână o unitate administrativă distinctă, guvernată potrivit propriei Constituții și propriilor By-Laws; în plus, OCA nu urma să revendice vreun drept, titlu sau interes asupra proprietăților ROEA, ale parohiilor și instituțiilor sale afiliate. HTRAOC a susținut că propriile sale Articles of Incorporation nu conțineau o supunere administrativă față de OCA sau Statutul OCA.

6.4. Poziția HTRAOC asupra declaratory relief

În privința validității disocierii, apărarea a formulat o alternativă juridică: dacă problema putea fi soluționată prin neutral principles, ROEA nu demonstrase absența unor chestiuni de fapt litigioase; dacă, dimpotrivă, validitatea disocierii depindea de doctrină și drept ecleziastic, instanța civilă nu putea adjuca cea controversă. În ambele ipoteze, HTRAOC a solicitat respingerea Motion for Summary Adjudication.

7. Hotărârea Curții — 27 octombrie 2025

După audierea din 17 octombrie 2025, judecătorul Maurice A. Leiter, Department 54, Superior Court of California, County of Los Angeles, a emis la 27 octombrie 2025 Minute Order/Ruling on Submitted Matter. Dispozitivul a fost neechivoc: „PLAINTIFF’S MOTION FOR SUMMARY ADJUDICATION IS DENIED.” Curtea a precizat că a luat în considerare cererea, opoziția și replica.

7.1. Declaratory Relief — instanța nu poate confirma sau răsturna decizia ecleziastică

ROEA ceruse o declarație potrivit căreia tentativa HTRAOC de disociere încălcase Statutul OCA și Constituția și By-Laws ROEA și era, în consecință, invalidă. Curtea a respins însă premisa că deferența ecleziastică ar permite transformarea determinării interne a ROEA într-o hotărâre civilă favorabilă reclamantei.

Distincția formulată de instanță a fost că o curte civilă nu poate nici confirma, nici răsturna o

decizie ecleziastică (the Court can neither affirm nor disturb an ecclesiastical decision”). În consecință, ROEA nu și-a îndeplinit sarcina de a demonstra că avea dreptul la judgment as a matter of law asupra primei cauze de acțiune. Curtea nu a declarat disocierea validă, dar nici nu a declarat-o invalidă în maniera solicitată de ROEA.

7.2. Quiet Title — disputa patrimonială pică sub “neutral principles of law”

În ceea ce privește proprietățile, Curtea a refuzat acordarea quiet title în favoarea ROEA pe baza teoriei că bunurile erau deținute în trust pentru Episcopie. Instanța a stabilit că disputa patrimonială putea fi analizată prin „neutral principles of law”, prin examinarea documentelor juridice și administrative, a actelor de proprietate și a dreptului secular aplicabil.

7.3. Elementele probatorii favorabile HTRAOC

Curtea a considerat relevantă prevederea ROEA By-Laws, Article IX, §4(a), conform căreia fiecare parohie „shall own and control its personal and real property”.

De asemenea, în materialul probator prezentat de HTRAOC apăreau distincțiile dintre jurisdicția canonică și cea administrativă: Parohia se afla sub jurisdicția canonică și administrativă a ROEA, dar nu sub jurisdicția administrativă a OCA; ROEA se afla sub jurisdicția canonică, dar nu administrativă, a OCA; iar documentele constitutive și administrative relevante ale HTRAOC și ROEA nu conțineau o clauză de trust. Pe baza acestor documente, Curtea a constatat existența cel puțin a unei „triable issue of fact” privind proprietatea. Această constatare era suficientă pentru a împiedica adjudecarea sumară în favoarea ROEA.

7.4. Limitele și semnificația juridică a hotărârii

Hotărârea nu a acordat HTRAOC, prin ea însăși, o declarație finală că disocierea era validă și nici o hotărâre finală de quiet title în favoarea Parohiei. Semnificația procedurală exactă a fost că ROEA nu a demonstrat, la standardul cerut pentru summary adjudication, că avea dreptul ca o chestiune de drept la soluțiile solicitate. Cererea de judecare anticipată a fost respinsă integral.

8. Retragera acțiunii de către ROEA — 30 decembrie 2025 / 2 ianuarie 2026

La 30 decembrie 2025, prin avocații săi Paul E. Gaspari și Audrey A. Millemann, ROEA a depus Request for Dismissal în dosarul 24STCV14954, solicitând dismissing of the entire action of all parties and all causes of action, fără prejudiciu („without prejudice”). Documentul privea acțiunea pentru Declaratory Relief, Quiet Title, Accounting și Constructive Trust.

La 2 ianuarie 2026 a fost emis Notice of Entry of Dismissal and Proof of Service, consemnând că dismissal-ul fusese înregistrat de greșă conform cererii. Din punct de vedere juridic, închiderea „without prejudice” înseamnă că acțiunea a fost retrasă fără o judecată finală pe fond care să stingă în mod necesar orice posibilitate procedurală de reformulare a pretențiilor; în același timp, procesul concret început la 14 iunie 2024 a fost închis.

9. Din Culisele ROEA: Un împrumut nerestituit și cazul „St. Andrew’s House”

Autorul acestei lucrări consideră că solicitarea ROEA de renunțare voluntară la întreaga acțiune și la toate capetele de acuzare, fără prejudiciu, înregistrată la data de 30 decembrie 2025, a fost influențată în mod direct de o problemă extrem de complexă și urgentă: cazul St. Andrew’s House și al unui împrumut nerestituit. Această chestiune, ce gravitează în jurul datoriei neachitate și a situației Centrului St. Andrew, a fost adusă oficial la cunoștința ROEA în cadrul unei întâlniri cu părintele Remus Grama, desfășurată pe 28 august 2022.

În acest moment, prezentarea unor detalii factuale suplimentare devine esențială pentru clarificarea acestei dispute. În acest sens, subcapitolul de față oferă o expunere cronologică detaliată a finanțelor, a împrumutului parohial și a campaniilor de colectare de fonduri asociate cu St. Andrew’s House – Centrul de Studii Creștine Ortodoxe (Detroit, Michigan), o organizație non-profit aflată sub conducerea Arhiepiscopului Nathaniel Popp, în calitate de președinte și fondator

Conform informațiilor din dosar, tragem concluzia că activitatea acestui centru apparent a reprezentat o schemă financiară complexă bazată pe inducere în eroare (misrepresentation) pentru a extrage fonduri de la parohiile, misiunile și credincioșii Episcopiei Ortodoxe Române din America (ROEA).

Documentele analizate adâncesc suspiciunile de fraudă și dublă finanțare: în timp ce clădirea Centrului (St. Andrew’s House) era vândută formal propriei sale mănăstiri (Mănăstirea „Înălțarea Domnului”) pentru suma de 1.000.000 USD—instituție care beneficia deja de o donație istorică separată de 1.000.000 USD din partea dr. Michael Ronett—Arhiepiscopul Nathaniel a coordonat și a binecuvântat o campanie publică agresivă de donații parohiale sub pretextul strângerii de fonduri

pentru cumpărarea aceleiași clădiri. În tot acest timp, datoria inițială de 50.000 USD către Parohia „Sfânta Treime” a rămas complet ignorată.

Cronologia Evenimentelor

* 19 decembrie 1999: Consiliul Parohial al Bisericii Ortodoxe Române „Sfânta Treime” (Holy Trinity) din Los Angeles, California, aprobă un împrumut pe un an fără dobândă de 50.000 USD Centrului de Studii Creștine Ortodoxe (St. Andrew House). Împrumutul este ratificat ulterior de Adunarea Parohială.

* 28 decembrie 1999: Parohia trimite scrisoarea oficială și un cec de casierie (Cashier's Check) pentru întreaga sumă de 50.000 USD. Acești bani, cumulați cu alte donații de 25.000 USD, potrivit scrisorii Arhiepiscopului +Nathaniel, constituie avansul pentru cumpărarea clădirii Centrului de la Părinții Romano-Catolici (clădire evaluată la 8,5 milioane USD, dar achiziționată la preț preferențial de 375.000 USD, plătibili în rate anuale de 75.000 USD, fără dobândă).

* 11 ianuarie 2001: Arhiepiscopul Nathaniel trimite o scrisoare oficială către Pr. Constantin Alece și Consiliul Parohial prin care solicită prima prelungire (extensie) a împrumutului, invocând blocarea temporară a unor fonduri promise din cauza unor „încurcături juridice”.

* februarie 2001: Se înființează oficial Mănăstirea „Înălțarea Domnului” (Holy Ascension Monastery) cu binecuvântarea Arhiepiscopului Nathaniel. Arhimandritul Irineu (Duvlea) și nouă călugări se stabilesc în clădirea St. Andrew's House ca administratori ai imobilului.

* 22 ianuarie 2002: Arhiepiscopul Nathaniel trimite o nouă scrisoare oficială prin care solicită o a doua prelungire a împrumutului. El argumentează că sprijinul promis vine doar în tranșe și că în aprilie 2002 trebuie achitată a treia rată de 75.000 USD către catolici. Menționează totodată că parohia St. Raphael (situată în aceeași clădire) a contribuit cu peste 50.000 USD.

* 2002 – 2003: Arhiepiscopul solicită succesiv prelungiri de plată consecutive care acoperă acești ani.

* 8 februarie 2004: Adunarea Generală a Parohiei „Sfânta Treime” din Los Angeles decide oficial că împrumutul a ajuns la scadență și nu mai poate fi prelungit.

* 11 iunie 2004: Parohia „Sfânta Treime” emite o factură oficială de plată (Invoice No. 101/06112004) adresată direct sediului ROEA (Jackson, Michigan) pentru suma de 50.000 USD, stabilind ca termen limită absolut data de 31 decembrie 2004. Din acest moment, Arhiepiscopul și Centrul încetează să mai ceară vreo prelungire formală.

* Anul 2005 (Faza Tranzacțiilor Suspecte și a Apelului Duplicitar):

* Consiliul Director al Centrului St. Andrew's House decide formal să vândă întreaga clădire și proprietate către propria sa mănăstire găzduită acolo (Mănăstirea „Înălțarea Domnului”) pentru suma uriașă de 1.000.000 USD. Tranzacția este eșalonată în rate pe perioada 2005–2010, încasându-se imediat un avans (downpayment) de 300.000 USD.

* În ciuda acestui aflux masiv de lichidități și a faptului că mănăstirea era beneficiara reală a unei donații de 1.000.000 USD de la dr. Michael Ronett, Arhiepiscopul Nathaniel autorizează o manevră financiară paralelă.

* În coordonare directă și cu binecuvântarea Arhiepiscopului Nathaniel, noul stareț al mănăstirii, Arhimandritul Dr. Mihail Filimon, lansează un apel oficial în scris (scrisoare circulară marcată „apr. 2005”) trimis inclusiv către Pr. Constantin Alece. Sub pretextul „ocaziei unice de a cumpăra proprietatea” și de a citori prima mănăstire, starețul face un apel public către toți românii din SUA și Canada pentru a trimite donații financiare.

* Notă de suspiciune: Această campanie colectează fonduri de la credincioși pentru achiziția unei clădiri care fusese cumpărată inițial de Centru cu doar 375.000 USD și pentru care mănăstirea deținea deja fondurile dr. Ronett. Datoria scandentă de 50.000 USD către parohia din Los Angeles este complet ignorată la plată, deși entitățile controlate de Arhiepiscop operau cu sute de mii de dolari cash în acel moment.

* 2005 – 2022: Urmează o perioadă de tăcere absolută de 17 ani. Împrumutul rămâne neachitat și ascuns în contabilitatea ROEA/St. Andrew.

* 5 septembrie 2022 (ora 13:22): În urma presiunilor juridice constante exercitate de parohia Sf. Treime și de preotul Constantin Alece, Arhiepiscopul Nathaniel trimite un e-mail oficial, în care recunoaște explicit că a verificat cu fostul Consiliu Director al St. Andrew’s House și confirmă oficial că împrumutul nu a fost niciodată restituit parohiei.

* Totuși, într-o tentativă de eschivare juridică, Arhiepiscopul susține că împrumutul a fost făcut către Centru, iar Centrul „nu este asociat per se cu ROEA”, refuzând implicit să dispună returnarea banilor din fondurile Centrului sau ale Episcopiei pe care le conduce.

Concluzie — de la pretenția de transfer la închiderea dosarului

Traectoria juridică a cauzei este clară. ROEA a început prin a formula, la 1 aprilie 2024, o pretenție oficială asupra patrimoniului Parohiei; HTRAOC a contestat temeiul acesteia; ROEA a deschis procesul civil la 14 iunie 2024 și a urmărit declaratory relief, quiet title, accounting și constructive trust; Parohia a răspuns cu 19 affirmative defenses și a susținut aplicarea neutral principles of law.

În 2025, ROEA a încercat să obțină o soluționare anticipată a chestiunilor centrale privind validitatea disocierii și proprietatea. La 27 octombrie 2025, Curtea a respins Motion for Summary Adjudication. Ea a refuzat să transforme o determinare ecleziastică internă într-o hotărâre civilă privind validitatea disocierii și a constatat că disputa patrimonială putea fi analizată prin principii juridice neutre, existând cel puțin o chestiune materială de fapt care împiedica adjudecarea sumară.

După medierea din decembrie 2025, ROEA a solicitat la 30 decembrie 2025 retragerea întregii acțiuni, fără prejudiciu, iar Notice of Entry of Dismissal a fost emis la 2 ianuarie 2026. Prin urmare, rezultatul procedural final al dosarului 24STCV14954 a fost închiderea acțiunii inițiate de ROEA, fără ca ROEA să fi obținut hotărârea solicitată asupra validității disocierii ori transferul proprietăților HTRAOC.

Notă privind caracterul documentului

Prezentul text este un rezumat juridic-documentar al materialelor publicate în arhiva AADC și al documentelor judiciare la care pagina-sursă face trimitere. El diferențiază între afirmațiile și teoriile juridice ale părților, pe de o parte, și constatările efective ale Curții, pe de altă parte. Formulările din actele avocaților sunt prezentate ca poziții litigioase, nu ca fapte stabilite definitiv de instanță.

CAPITOLUL VII

CONFLICTUL JURISDICTIONAL DINTRE ROEA SI PARINTELE CONSTANTIN ALECSE

Cronologie juridico-canonică documentată 2022–2026

Obiectul documentului. Prezenta sinteză reconstituie exclusiv etapa 2022–2026 a conflictului juridictional dintre Episcopia Ortodoxă Română din America (ROEA), Părintele protopop Constantin Alecse și Parohia Ortodoxă Română Americană «Sfânta Treime» din Los Angeles.

Sunt urmărite premisele desprinderii de ROEA, primirea Părintelui Constantin și a Parohiei în Mitropolia Ortodoxă Română a celor două Americi (ROMA), suspendarea părintelui comunicată de ROEA, cele trei convocări ale Consistoriului Spiritual din 2023, cele patru acuzații formulate și obiecțiile juridice și canonice ale apărării, și eliberarea definitivă a numelui părintelui Constantin Alecse din lista clerului în 2026.

Metodă și limită. Faptele verificabile sunt diferențiate de acuzațiile ROEA și de argumentele ori calificările apărării. Nicio acuzație este prezentată ca fapt dovedit și nicio caracterizare din corespondența avocaților nu este tratată ca hotărâre a unei instanțe civile sau a unei autorități bisericești independente. Trimiterile numerotate conduc la documentele primare furnizate.

I Premisele rupturii jurisdicționale în 2022

1 Ședința programată la 28 aug. și rezoluția Consiliului din 14 aug. 2022

În vara anului 2022, tensiunile dintre Parohia Ortodoxă Română „Sfânta Treime” și Cancelaria ROEA au atins un punct critic. La 27 iulie 2022, Cancelaria ROEA a convocat pentru data de 28 august 2022 o Adunare Parohială Specială a Bisericii Ortodoxe Române „Sfânta Treime”, care urma să fie prezidată de Pr. Remus Grama.

Între timp, în ședința Consiliului Parohial din 14 august, după analizarea agendei și constatarea că nu fusese identificată o soluție acceptabilă ambelor părți asupra punctelor centrale ale disputei cu biserica Sfânta Treime, începută de ROEA în mai 2021, membrii consiliului prezenți la ședința din 14 august 2022 au introdus, la rubrica „Propuneri și dezbateri”, posibilitatea dezasocierii Parohiei de ROEA, invocând lipsa cooperării instituționale din partea Episcopiei.

Rezoluția adoptată urma să fie prezentată spre examinare și aprobare Adunării Parohiale Speciale din 28 august 2022.

Potrivit documentelor, reprezentanții consiliului parohial i-au solicitat părintelui Remus Grama, în calitate de președinte desemnat al Adunării, ca procesul-verbal al ședinței Consiliului Parohial din 14 august, inclusiv rezoluția adoptată, să fie inclus ca prim punct al ședinței din 28 august, în conformitate cu practica statutară privind examinarea și aprobarea hotărârilor ședinței precedente a consiliului parohial. Arhiepiscopul Nathaniel cerut delegatului său să anuleze ședința adunării parohiale dacă consiliul parohial insistă includerea pe agendă discutarea și aprobarea procesului verbal al ședinței din 14 august 2022.

După suspendarea Adunării, Consiliul Parohial a continuat administrarea internă a comunității și a solicitat consultanță din partea reprezentanților săi juridici. Documente: [1]; [2]; [3]; [4].

2 Încetarea raportului invocată și cererile din 30 septembrie

În cererea personală de primire sub omoforul Înaltpreasfințitului Mitropolit Nicolae, Părintele Constantin Alecse a consemnat că slujirea sa ca preot paroh în cadrul ROEA încetase la 15 septembrie 2022, și că, începând cu aceeași dată, între el și Parohia „Sfânta Treime” fusese stabilit un nou raport contractual. Aceasta reprezenta poziția juridică și factuală susținută de Părintele Constantin, invocată ulterior și în apărarea sa, în timp ce efectele canonice ale acestei încetări asupra raportului său cu jurisdicția ROEA aveau să fie contestate de Episcopie. La 30 septembrie 2022 au fost înaintate Mitropolitului Nicolae două cereri distincte. Prima a fost formulată personal de Părintele Constantin și privea primirea sa, în calitate de cleric, în Mitropolia Ortodoxă Română a celor Două Americi. Cea de-a doua a fost adresată separat, în aceeași zi, de Parohia „Sfânta Treime”, prin organisme sale statutare de conducere, și privea primirea comunității parohiale în jurisdicția aceleiași Mitropolii. Distincția este esențială: cererea Părintelui Constantin privea statutul

său clerical și apartenența canonică personală, în timp ce cererea Parohiei privea apartenența jurisdicțională a comunității, ca entitate bisericească și juridică distinctă. Documente: [5]; [6].

3 Votul din 30 octombrie și suspendarea din 4/9 noiembrie

La 30 septembrie 2022, înainte ca ROEA să-i comunice părintelui vreo măsură disciplinară, Părintele Constantin Alece se a solicitat, în nume personal, încetarea apartenenței sale jurisdicționale la Episcopia ROEA și primirea în Mitropolia Ortodoxă Română a celor două Americi.

Tot la data de 30 Septembrie 2022, Consiliul Parohial a supus Mitropoliei, în numele parohiei, o cerere de acceptare a parohiei sub Mitropolie. O lună mai târziu, la 30 octombrie 2022, Adunarea Generală Parohială a ratificat prin vot unanim hotărârea Consiliului Parohial de ieșire a Parohiei Ortodoxe Române Americane „Sfânta Treime” de sub jurisdicția ROEA, și [returnarea Sfântului Antimis Cancelariei ROEA](#), argumentul final al ruperii oricăror relații, inclusiv de natura eclesiastică/canonică cu ROEA.

Astfel, desprinderea jurisdicțională de ROEA are două etape distincte — mai întâi demersul personal al Părintelui Constantin, apoi hotărârea oficială a comunității parohiale de a se desprinde de ROEA, și a intra în Mitropolia ROMA. Ambele acțiuni au premers data preținsei scrisoari de suspendare a părintelui Constantin din rândul tacmei clericale a episcopiei ROEA, 4/9 noiembrie 2022, acțiune confirmată și în [analele OCA \(pg#3\)](#).

Măsura suspendării i-a fost adusă la cunoștință părintelui printr-o scrisoare purtând pretinsa dată de 4 noiembrie 2022, însă documentul a fost primit prin email de Părintele Constantin la data de 9 noiembrie 2022, și ulterior prin poștă.

Faptul că scrisoarea a fost primită de părintele Constantin prin email la 9 noiembrie, ridică întrebarea logică, dacă aceasta scrisoare fusese într-adevăr emisă la data înscrisă pe document sau dacă fusese redactată ori finalizată ulterior. În lipsa unei dovezi documentare concludente, această posibilitate trebuie însă prezentată ca o deducție rezultată din cronologia comunicării, iar nu ca un fapt definitiv stabilit. Documente: [7].

4 Cererea de eliberare canonică și intervenția juridică

La 6 noiembrie 2022, [Părintele Constantin a solicitat eliberarea canonică de sub jurisdicția ROEA](#). La 9 noiembrie, data când a fost primită scrisoarea de către părintele Constantin, avocatul părintelui, Anthony C. Grossman a intervenit în scris la Arhiepiscopul Nathaniel, contestând măsurile abuzive ale Cancelariei ROEA împotriva clientului său și poziția ROEA asupra statutului acestuia.

Corespondența marchează transformarea dezacordului intern într-o contestare juridică explicită a autorității pe care ROEA pretindea că o păstrează asupra unui cleric pensionat, care se afla deja sub omoforul Ierarhului Canonic al Diocezei istorice Românești în America, reprezentantul oficial al Patriarhiei Române în America. Documente: [8]; [9].

5 Primirea oficială în Mitropolia ROMA

La 11 noiembrie 2022, Consiliul Mitropolitan a examinat separat cererea Părintelui Constantin și cererea Parohiei de a fi primiti în Mitropolia Ortodoxă Română a celor două Americi (ROMA), cererile fiind date și expediate Mitropoliei la 30 septembrie 2022.

MITROPOLIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ A CELOR DOUĂ AMERICI
THE ROMANIAN ORTHODOX METROPOLIA OF THE AMERICAS

Most Reverend Dr. NICOLAE CONDREA
Archbishop and Metropolitan

5410 N. Newland Ave. Chicago IL 60656
tel: 773.774.1677; fax: 773.774.1805;
www.mitropolia.us; email: contact@mitropolia.us

November 21, 2022

+The Entrance of the Theotokos into the Temple

V. Rev. Fr. Constantin Alecsu
14942 Indeg Street
Mission Hills, CA 91345

Dear Fr. Constantin,

We are writing in regard to your request in a letter dated 30 September 2022 to His Eminence, Metropolitan Nicolae to be received under his omophorion into the jurisdiction of the Romanian Orthodox Metropolis of the Americas, in specific, the Romanian Orthodox Archdiocese of the United States of America.

At the request of His Eminence, the Eparchial Council met on 11 November 2022 to consider the matter. The Council members reviewed all of the documents Your Reverence provided His Eminence. They were also able to hear your verbal presentation and ask questions. After discussing the matter, the Council voted to approve your petition.

It is with spiritual joy that we welcome you into the jurisdiction of the Metropolis. We wish you, Protopresbyter, and all your family every blessing during the coming holy days.

With Brotherly Affection in Christ our Lord,

V. Rev. Fr. Daniel Adrian Ene
Secretary of the Archdiocesan Council

Potrivit celor două scrisori oficiale, emise de Cancelaria Mitropoliei la 21 noiembrie 2022, Consiliul Mitropolitan a analizat documentele depuse, a ascultat explicațiile Părintelui Constantin și ale reprezentantului comunității, la ședința din 11 noiembrie, și, în urma deliberărilor, a aprobat ambele solicitări, consemnând primirea oficială atât a clericului, cât și a Parohiei sub jurisdicția ROMA.

La aceeași dată, IPS Arhiepiscop și Mitropolit Nicolae a trimis Parohiei [Sfântul Antimis al Mitropoliei ROMA](#).

Ulterior, potrivit rânduielilor canonice ortodoxe, la 11 ianuarie 2023, [Înaltpreasfințitul Mitropolit Nicolae a solicitat Arhiepiscopului Nathaniel acordarea dezlegării canonice](#) a Părintelui Constantin de sub omoforul Arhiepiscopiei de la Vatra, acesta fiind deja acceptat sub jurisdicția Mitropoliei ROMA.

În aceste împrejurări, la începutul anului 2023 se conturaseră două poziții fundamentale incompatibile. ROEA considera că suspendarea și procedura disciplinară declanșată împotriva Părintelui Constantin continuau să producă efecte și că autoritatea sa canonică asupra acestuia nu încetase.

În schimb, Părintele Constantin, Parohia și reprezentanții lor juridici susțin că raportul jurisdicțional cu ROEA se încheiase la 15 septembrie 2022 odată cu pensionarea oficială a părintelui Constantin de către ROEA, iar primirea oficială în ROMA în urma cererii sale din 30 septembrie 2022, exclude orice competență disciplinară ulterioară a Episcopiei de la Vatra. Astfel, principala miză a anului 2023 nu a constituit-o existența materială a acestor acte, ci interpretarea și efectele lor juridice și canonice. Documente: [\[10\]](#); [\[11\]](#).

II Confruntarea disciplinar canonică din 2023

1 Prima convocare și obiecțiile din februarie

La 24 ianuarie 2023, Părintele Constantin a primit [prima convocare din acel an pentru a se prezenta](#)

în fața Consistoriului Spiritual al ROEA, în cadrul unei cercetări pentru "plângeri canonice" formulate împotriva sa.

În apărare, a fost invocată cu prioritate lipsa de jurisdicție a acestui for: odată cu pensionarea sa, a încetat raportul său jurisdicțional cu ROEA, iar după primirea sa în Mitropolia Ortodoxă Română a celor două Americi (ROMA), Consistoriul ROEA nu mai are nici o competență de a-l cerceta sau judeca disciplinar. În acest sens, la 3 februarie 2023, avocatul Matthew Oster, al Firmei de Avocatură Wolf, Rifkin, Shapiro, Schulman & Rabkin, LLP, reprezentându-i pe Părintele Constantin și Parohia, a transmis Cancelariei ROEA o notificare prin care solicita încetarea demersurilor contestate și intimidante îndreptate împotriva clienților săi.

Argumentul esențial era, după cum deja am menționat, unul de ordin cronologic și jurisdicțional: raportul Părintelui Constantin cu ROEA încetase la 15 septembrie 2022, data pensionării sale; ulterior, el a fost primit sub omoforul Înaltpreasfințitului Mitropolit Nicolae, iar primirea sa, împreună cu cea a Parohiei, în ROMA a fost aprobată oficial la 11 noiembrie 2022 de către Consiliul Mitropolitan.

În ceea ce privește convocarea Părintelui Constantin de către așa-numitul Consistoriu Spiritual al ROEA, apărarea a recomandat să nu se dea curs somației. Poziția aceasta se întemeiea pe contestarea competenței și imparțialității acestui organismul disciplinar, perceput de comunitate ca un „tribunal de inchiziție” și descris, în mod critic, prin expresia *kangaroo court* — adică un for de fațadă, lipsit de aparența imparțialității și de garanțiile unei judecăți echitabile.

În acest context au fost invocate și precedentele din 2017: recomandarea adresată OCA de acest „tribunal de inchiziție” privind [depunerea din treapta arhierescă a Vlădicăi Irineu](#), precum și procedura îndreptată împotriva Părintelui Gheorghe Cârstea, care a fost mai întâi [suspendat la 1 ianuarie 2017 și ulterior caterisit](#) (depus treapta preotească).

Apărarea a contestat și coerența pretenției suspendării dispuse de ROEA împotriva Părintelui Constantin, comunicată prin scrisoarea datată 4/9 noiembrie 2022.

În poziția apărării, măsura era greu de conciliat cu propria corespondență anterioară a Episcopiei: în septembrie 2022, [cu prilejul pensionării](#), Părintele Constantin fusese apreciat și felicitat pentru peste patru decenii de slujire devotată și ireproșabilă.

La numai câteva săptămâni după aceea, aceleași autorități îi imputau neloialitate, încălcarea rânduielilor ROEA și alte fapte prezentate ca suficiente pentru suspendare sau chiar pentru depunerea din treaptă. Această schimbare radicală de poziție a fost invocată ca indiciu al lipsei de consecvență și temeinicie a acuzațiilor.

Încă din 8 noiembrie 2022, Anthony Grossman, avocat corporativ al Parohiei „Sfânta Treime”, a solicitat Cancelariei ROEA încetarea acuzațiilor nefondate îndreptate împotriva Părintelui Constantin și a Parohiei.

În mod special, apărarea a contestat invocarea preinsei „Declaration and Act of Loyalty”, cerând comunicarea unui exemplar al acestui înscris; potrivit poziției apărării, un asemenea document nu a fost prezentat.

Prin scrisoarea din 13 februarie 2023, reprezentantul juridic al ROEA a încercat să susțină în continuare poziția Episcopiei. Apărarea a răspuns acestor ineptii la 21 februarie, printr-o scrisoare oficială reiterând atât inexistența ori necomunicarea documentului invocat, cât și obiecția fundamentală privind lipsa de jurisdicție a ROEA asupra Părintelui Constantin după încetarea raportului său cu Episcopia și primirea sa în Mitropolia Ortodoxă Română a celor două Americi. În aceste condiții, neprezentarea Părintelui Constantin înaintea Consistoriului Spiritual nu putea fi calificată drept un simplu refuz de a participa la procedură. Ea a urmat unei contestări prealabile, explicite și motivate a competenței organismului disciplinar de a-l cita și judeca. Documente: [12]; [13]; [14].

2 A doua convocare și cele patru acuzații

La 17 iulie 2023, secretarul Consistoriului Spiritual, Pr. Ioan Bogdan, i-a transmis Părintelui Constantin o nouă [convocare la Consistoriu pentru data de 17 august 2023](#), ora 10:00, la Vatra Românească din Jackson, Michigan. Convocarea afirma că plângerile și probele fuseseră examinate, că investigatorul Consistoriului Bisericesc efectuase investigația și că dosarul fusese trimis spre judecată. Documentul avertiza că procedura putea continua în lipsa celui convocat.

ROEA a formulat patru capete de acuzare: administrarea cu rea-credință a proprietăților Bisericii «Sfânta Treime»; nesupunere și conspirație împotriva Arhiepiscopului Nathaniel; transfer nelegal într-o altă eparhie; săvârșirea serviciilor religioase în perioada în care ROEA îl considera suspendat. Adică nimic nou sub soare, aceleași capete de acuză ca și mai înainte.

3 Obiecția din august și răspunsul la acuzații

Înaintea termenului din 17 august, avocatul Matthew Oster a adresat Arhiepiscopului Nathaniel o obiecție formală, documentată prin [scrisoarea publicată cu data de 16 august](#), prin care respingea jurisdicția ROEA și solicita încetarea afirmațiilor și măsurilor considerate de apărare defăimătoare ori hărțuitoare.

Lipsa jurisdicției

Apărarea a reconstituit încetarea poziției oficiale a Părintelui Constantin în cadrul episcopiei ROEA, începând din 15 septembrie 2022, data pensionării; neacceptarea de către părintele Constantin a propunerii de [slujire temporară oferită de Arhiepiscopul Nathaniel](#) până la găsirea unui succesor și mai ales faptul că părintele fusese primit sub omoforul Mitropolitului Nicolae. Concluzia susținută era că ROEA nu mai putea exercita autoritate disciplinară asupra Părintelui Constantin.

Limitele competenței materiale

Chiar presupunând numai în scopul argumentării că o formă de jurisdicție ar fi continuat, apărarea invoca Articolul XV, Secțiunea 6 din Statutul ROEA, potrivit căruia Consistoriul soluționa probleme dogmatice și canonice. În această interpretare, administrarea patrimoniului, pretinsa conspirație sau aspectele instituționale ale transferului nu deveneau automat delikte spirituale.

Administrarea patrimoniului

Cu privire la pretinsa administrare cu rea-credință a patrimoniului bisericii, apărarea invoca Articolul IX, Secțiunea 6, care atribuia administrarea bunurilor Consiliului Parohial, și Secțiunea 12, potrivit căreia deciziile privind achiziționarea, vânzarea, închirierea, ipotecarea ori grevarea proprietăților reveneau Adunării Parohiale. În consecință, responsabilitatea pentru hotărârile patrimoniale colective nu putea fi imputată exclusiv preotului paroh.

Nesupunerea și conspirația

Apărarea cerea individualizarea conduitei: faptele concrete, persoanele cu care s-ar fi conspirat, probele și normele canonice sau statutare pretins încălcate. Era ridicată și întrebarea dacă acuzația nu se întemeia, în realitate, pe decizia de părăsire a ROEA și pe primirea în ROMA.

Transferul ilegal în altă Dioceză

Apărarea califica problema drept una intereparhială. Părintele Constantin ceruse în scris primirea în ROMA și eliberarea din ROEA, iar primirea fusese aprobată la 11 noiembrie 2022. Un eventual blocaj al documentelor canonice trebuia, în această viziune, soluționat prin dialog între ROEA sau OCA și ROMA, nu prin imputarea disciplinară a clericului solicitant.

Slujirea în perioada suspendării

Apărarea susținea că, după 15 septembrie 2022, Arhiepiscopul Nathaniel îi acordase Părintelui Constantin o însărcinare temporară de **preot pro-tempore**, până la găsirea unui succesor, chiar dacă formal, părintele nu a confirmat acceptarea în scris a acestui statut de «caretaker», iar după primirea în Mitropolia ROMA, Părintele Constantin slujea cu binecuvântarea Mitropolitului Nicolae, ceea ce face până în zilele noastre. În această cronologie, apărarea contesta caracterizarea slujirii sale ca activitate săvârșită pur și simplu fără autoritate. Documente: [8]; [15].

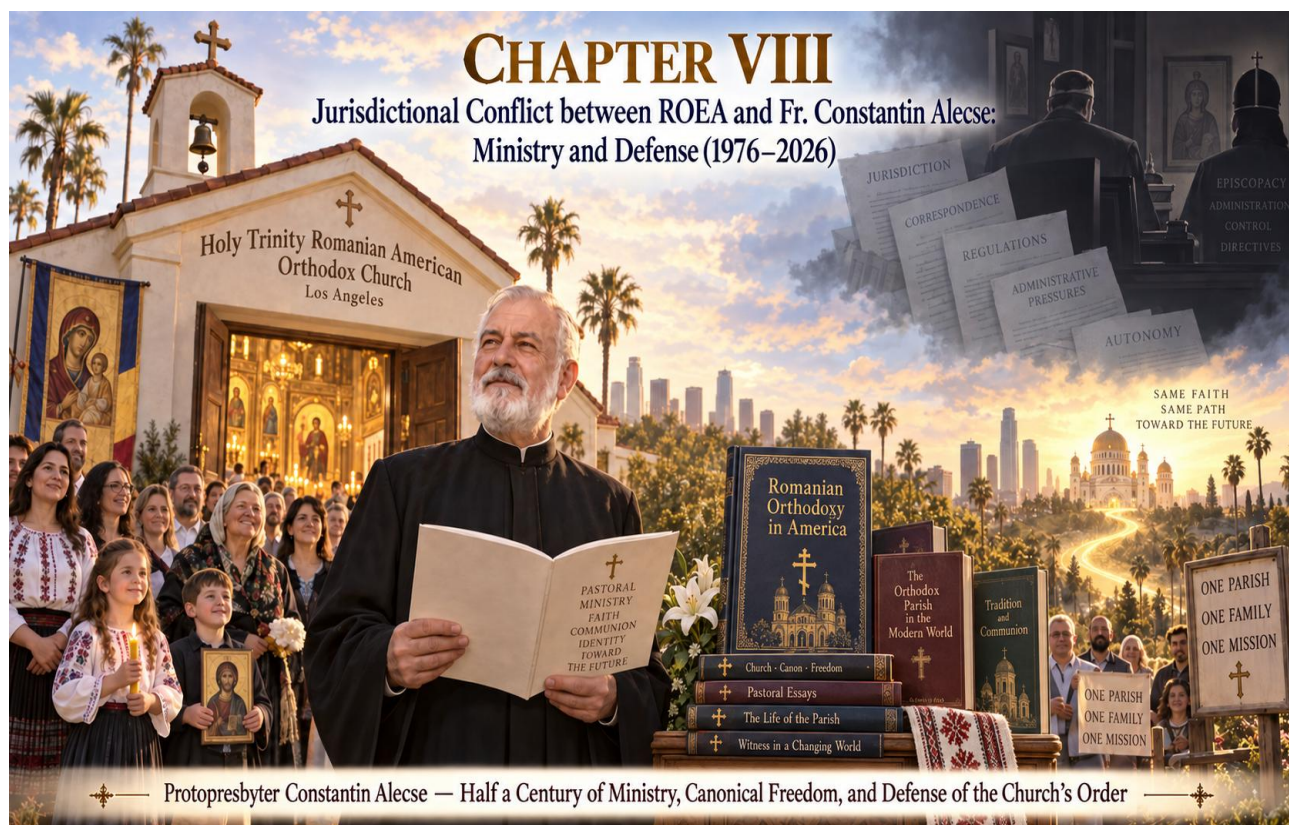
4 Sesizarea trimisă la OCA - Orthodox Church in America

Întrucât ROEA a continuat procedura, apărarea a sesizat Orthodox Church in America (OCA), structura bisericească superioară în care se afla ROEA, adresându-se Mitropolitului Tikhon. Demersul urmărea o intervenție care să clarifice transferul dintre jurisdicții și să prevină escaladarea. În paralel, Mitropolitul Nicolae era informat că Părintele Constantin fusese primit în ROMA, că Parohia primise Sfântul Antimis și că fusese solicitată eliberarea canonică de la Arhiepiscopul Nathaniel. La 16 august 2023 a fost transmisă plângerea către OCA referitoare la

procedura Consistoriului ROEA. Documentul nu reprezintă o soluție a OCA, ci dovedește ridicarea oficială a contestației la nivelul autorității bisericești superioare a Episcopiei. Documente: [16].

5 A treia convocare și intervenția din septembrie

Potrivit corespondenței Părintelui Constantin, la 17 august 2023 a fost primită o a treia convocare pentru data de 8 septembrie 2023, în statul Washington, prin care erau reluate aceleași patru acuzații formulate anterior. În fața acestei noi proceduri, Părintele Constantin i-a însărcinat pe avocații Matthew Oster și Anthony C. Grossman să ducă demersul la un nivel ierarhic superior, respectiv către Cancelaria OCA.

La 1 septembrie 2023, avocatul Matthew Oster i-a transmis Mitropolitului Tikhon o nouă scrisoare, intitulată «[Further Complaint of Harassment of Father Constantin Alecse by the Romanian Orthodox Episcopate of America](#)», însoțită de zeci de pagini de documente. Ea relua sesizarea din luna august, rămasă fără răspuns, și solicita de această dată o clarificare oficială a poziției OCA, precum și intervenția acesteia pentru soluționarea situației create de ROEA, entitate aflată sub jurisdicția sa. Scrisoarea preciza, totodată, că Părintele Constantin se afla deja sub omoforul Înaltpreasfințitului Nicolae, în cadrul Mitropoliei Ortodoxe Române a celor două Americi. Din nefericire, nici ROEA, nici OCA nu au oferit vreun răspuns la aceste demersuri, nici măcar unul de curtoazie. Documente: [17].

III Evaluarea juridico documentară a pozițiilor

- Fapte documentate, în arhiva bisericii
- existența cererilor distincte ale Părintelui Constantin și ale Parohiei pentru primirea în ROMA;
- votul parohial din 30 octombrie 2022 privind ieșirea de sub jurisdicția ROEA;
- actul ROEA din 4 noiembrie 2022 privind suspendarea;
- cererea de eliberare canonică din 6 noiembrie și intervenția juridică din 9 noiembrie;
- aprobarea, la 11 noiembrie 2022, a primirii Părintelui Constantin și a Parohiei în ROMA, confirmată prin scrisorile din 21 noiembrie; convocările Consistoriului ROEA din februarie, august și septembrie 2023 și formularea celor patru acuzații;
- obiecțiile repetate ale apărării și sesizările adresate OCA.

Concluzie

Miza determinantă a anului 2023 a fost competența jurisdicțională. Poziția episcopiei ROEA a răspuns fermă, prin continuarea procedurii disciplinare și convocarea Părintelui Constantin înaintea Consistoriului Spiritual. Părintele Constantin, Parohia și apărătorii lor au răspuns negativ, susținând că raportul cu ROEA încetase și că primirea oficială în Mitropolia ROMA exclude autoritatea disciplinară ulterioară a Episcopiei.

Strategia apărării nu s-a limitat la o apărare pe fond în fața Consistoriului Spiritual, ci a urmărit mai întâi contestarea fermă și repetată a competenței acestui organism de a-l cerceta sau judeca pe Părintele Constantin. În subsidiar, fiecare acuzație a primit un răspuns argumentat, întemeiat pe dispoziții statutare, administrative și canonice.

La sfârșitul anului 2023 persista, așadar, o ruptură jurisdicțională nerezolvată: ROEA continua să pretindă competență disciplinară, în timp ce Părintele Constantin și reprezentanții săi juridici refuzau să o recunoască. În acest timp, Părintele Constantin și-a continuat neîntrerupt slujirea lui Hristos și a comunității credincioșilor de la Biserica „Sfânta Treime” din Los Angeles, pe care o păstorește de aproximativ 45 de ani.

CAPITOLUL VIII

CONFLICTUL JURISDICTIONAL DINTRE ROEA SI PR. CONSTANTIN ALECSE: SLUJIRE SI APARARE (1976-2026)

Protopopul Constantin Alecse — O jumătate de veac de slujire, libertate canonică și apărarea rânduiei Bisericii

De la Londra în America — O viață întreagă în slujirea Bisericii

Istoria Protopopului Constantin Alecse este istoria unei vieți sacerdotale de aproape o jumătate de secol, dedicată Bisericii Ortodoxe și comunităților românești din diaspora. A fost hirotonit diacon la Londra la 29 noiembrie 1976 și preot la 25 decembrie 1976. A slujit mai întâi la Londra, între 1976 și 1980, apoi la St. Paul, Minnesota, între 1980 și 1982, iar din septembrie 1982 s-a stabilit în California, unde a fost numit preot al Parohiei Ortodoxe Române Americane „Sfânta Treime” din Los Angeles, de către Arhiepiscopul +Valerian, al Episcopiei ROEA.

Timp de aproape 45 de ani, părintele Constantin Alecse a fost legat de viața acestei comunități și de dezvoltarea ei pastorală, culturală și administrativă, iar aproximativ 30 de ani i-a slujit pe românii ortodocși din America în calitate de protopop al protoieriei Coastei Pacifice. În decembrie 2026 împlineste 50 de ani de slujire preotească.

Această îndelungată slujire a fost însoțită, de-a lungul deceniilor, de numeroase distincții bisericești primite din partea diferitelor autorități ale Bisericii. Între cele mai vechi se numără [Sfintele Cruci, primite în timpul Patriarhilor Justinian, Iustin și Teoctist](#), și alte [distincții](#) care au încununat diferite etape ale activității sale sacerdotale și care constituie astăzi parte din mărturia documentară a unei vieți consacrate Bisericii.

După 1989 — idealul refacerii unității românilor ortodocși din America

Căderea comunismului în România, în decembrie 1989, a creat o nouă perspectivă pentru relațiile dintre românii ortodocși din America și Biserica Ortodoxă Română. Protopopul Constantin Alecse s-a implicat activ în promovarea idealului refacerii unității românilor ortodocși din America și în apropierea dintre structurile ecleziale românești de pe acest Continent.

În acest context, în anul 1994, Protopopul Constantin Alecse a făcut parte din [delegația Arhiepiscopului Nathaniel](#) care a întreprins un pelerinaj în România și a avut discuții și contacte informale cu înalți Ierarhi ai Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române. Participarea sa în această delegație reprezintă un capitol important din implicarea sa personală în problema unității ortodoxe românești din America după căderea comunismului.

Astfel, preocuparea sa pentru unitatea românilor ortodocși din America nu este o preocupare apărută în anul 2022, ci o lucrare și o convingere pe care el le situează în continuitatea întregii sale activități bisericești de după 1989.

2022 — Pensionarea și trecerea sub omoforul Mitropolitului Nicolae

În anul 2022, după aproape 46 de ani de preoție și cca 40 de ani de activitate în viața bisericească românească din California, Protopopul Constantin Alecse a fost pensionat de autoritatea eclezială a ROEA, începând cu data de [15 septembrie 2022](#).

Pentru Protopopul Constantin Alecse, pensionarea a reprezentat încheierea unei etape administrative și pastorale în cadrul ROEA, nu încetarea preoției, nu abandonarea Bisericii și nici pierderea statutului său canonic.

În același an, Protopopul Constantin Alecse a intrat sub [omoforul IPS Mitropolit Nicolae Condrea, în cadrul Mitropoliei Ortodoxe Române a celor două Americi](#), devenind membru canonic al clerului acestei jurisdicții. Această apartenență este fundamentală pentru înțelegerea evenimentelor ulterioare: Protopopul Constantin Alecse nu susține că a continuat să fie cleric al ROEA după anul 2022, ci că, după schimbarea jurisdicției, și-a continuat statutul și viața sacerdotală ca preot canonic în cadrul Mitropoliei Române din America.

Parohia „Sfânta Treime” din Los Angeles — aceeași schimbare jurisdicțională

Tot în anul 2022, independent de lucrarea personală a Protopopului Constantin Alecse, [Parohia Ortodoxă Română Americană „Sfânta Treime” din Los Angeles](#) a ales să părăsească jurisdicția ROEA și să intre sub jurisdicția Mitropoliei Ortodoxe Române a celor două Americi.

Protopopul Constantin Alecse consideră că această decizie trebuie înțeleasă ca o alegere jurisdicțională a comunității și nu ca o justificare pentru aplicarea unor eventuale represalii asupra persoanei sale. El subliniază că trecerea unei parohii la o altă jurisdicție canonică nu poate constitui, prin ea însăși, temei pentru persecutarea sau stigmatizarea unui cleric care a slujit sub acea jurisdicție.

În același timp, faptul că plecarea sa din ROEA și trecerea Parohiei „Sfânta Treime” la Mitropolia Română au avut loc în același an reprezintă un element important al cronologiei pe care Protopopul Constantin Alecse îl consideră necesar de păstrat în analiza istorică a evenimentelor.

Recunoașterea continuă în cadrul Bisericii Ortodoxe Române

Un element deosebit de important este faptul că, după intrarea sa sub omoforul Mitropolitului Nicolae în anul 2022, Protopopul Constantin Alecse nu numai că a continuat să fie recunoscut ca preot canonic, ci a slujit cu același patos și a primit și noi distincții bisericești.

În anul 2025, cu prilejul aniversării a [85 de ani de la întemeierea Bisericii Ortodoxe Române Americane „Sfânta Treime” din Los Angeles](#), Protopopul Constantin Alecse a fost onorat cu [Diploma și Ordinul Mitropolitan „Sfinții Împărați Constantin și Elena”](#), însoțit de [Crucea Mitropolitană](#). Aceste înalte distincții au reprezentat o recunoaștere a îndelungatei sale slujiri preoțești, precum și a continuității activității sale în cadrul [Mitropoliei Ortodoxe Române a celor două Americi](#).

Tot în anul 2025, în contextul Anului Centenar al Patriarhiei Române, Protopopul Constantin Alecse a primit distincții oferite de Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, între care [Diploma Centenarului Patriarhiei Române](#) și [Medalionul Centenar „Sfânta Treime”](#). Acestea au constituit o apreciere deosebită pentru slujirea sa îndelungată și pentru contribuția la păstrarea și afirmarea credinței și identității ortodoxe românești în diaspora nord-americană.

În anul 2026, la împlinirea a 50 de ani de slujire preotească, Protopopul Constantin Alecse a primit, cu ocazia Congresului Arhiepiscopiei, din partea [IPS Mitropolit Nicolae Diploma de Merit](#), ca recunoaștere a celor cinci decenii de slujire sacerdotală.

Aceste distincții se adaugă Sfintelor Cruci primite în perioadele patriarhale ale [Patriarhilor Justinian, Iustin și Teoctist](#), precum și celorlalte recunoașteri clericale primite de-a lungul anilor. Pentru Protopopul Constantin Alecse, succesiunea acestor distincții reprezintă o mărturie clară a continuității recunoașterii sale ca preot în cadrul Bisericii Ortodoxe Române. El consideră că un cleric care este primit canonic, recunoscut și decorat de autoritățile bisericești competente nu poate fi prezentat în mod legitim, prin evidențe contradictorii ale unei foste jurisdicții, ca și cum ar fi lipsit de statut sacerdotal.

Anomalia „suspendat” — 2022–2025

În contrast evident cu această realitate, Protopopul Constantin Alecse constată că, [potrivit evidențelor și documentelor](#) pe care le păstrează, ROEA l-a menționat în perioada 2022–2025 ca fiind „suspendat din toate oficiile preotești”. Această situație este considerată de Protopopul Constantin Alecse profund greșită și lipsită de fundament jurisdicțional, deoarece suspendarea este menținută asupra unui preot care, începând din anul 2022, nu mai aparținea clerului ROEA, fiind deja sub omoforul Mitropolitului Nicolae.

În concepția sa, o jurisdicție nu poate continua să exercite o autoritate disciplinară asupra unui cleric care a încetat să-i aparțină și care a fost primit canonic într-o altă jurisdicție. O asemenea situație contravine, în aprecierea sa, principiilor generale ale ordinii canonice și practicilor comune ale jurisdicțiilor ortodoxe din America.

Din 2026 — „deposed”, dar încă prezent în lista clerului ROEA

Începând cu anul 2026, situația devine și mai contradictorie: Protopopul Constantin Alecse apare calificat drept „deposed” (*Solia/Herald*, p.29). În același timp însă, numele său continuă să fie menționat pe [website-ul ROEA](#) în rândul clerului episcopiei.

Pentru Protopopul Constantin Alecse, aceasta este o anomalie evidentă: aceeași jurisdicție îl prezintă simultan ca fiind „deposed” și continuă să-l includă în lista propriului cler, deși el nu mai este membru al clerului ROEA de aproximativ patru ani și se află canonic sub omoforul Mitropolitului Nicolae. În opinia sa, această contradicție nu este o simplă chestiune tehnică de actualizare a unui website, ci reflectă o problemă mai profundă privind modul în care ROEA își administrează evidențele clericale și înțelege limitele propriei competențe jurisdicționale. „Fotografia nu este disponibilă” — o altă anomalie a evidențelor ROEA

La această contradicție se adaugă problema fotografiei Protopopului Constantin Alecse. Pe website-ul ROEA apare mențiunea că fotografia sa nu este disponibilă, deși, potrivit documentelor și materialelor cunoscute de Protopopul Constantin Alecse, în arhiva episcopiei există [sute de fotografii](#) ale sale, acumulate de-a lungul celor peste 45 de ani de slujire în ROEA. Situația este cu atât mai greu de explicat cu cât Protopopul Constantin Alecse a fost aproximativ 30 de ani protopop și a avut o prezență publică, pastorală și administrativă îndelungată în cadrul episcopiei.

În consecință, Protopopul Constantin Alecse consideră că absența fotografiei nu poate fi justificată pur și simplu prin lipsa materialului arhivistic și că ea trebuie privită în contextul mai larg al modului în care numele, imaginea și activitatea sa sunt prezentate în prezent de fosta sa jurisdicție. O asemenea abordare ridică însă o întrebare legitimă și greu de evitat: este oare aceasta rezultatul unei incompetențe crase în administrarea și conservarea arhivelor ROEA, o viclenie menită să minimalizeze sau să denatureze memoria unui cleric care a îndrăznit să părăsească jurisdicția, ori chiar o formă de pedepsire simbolică, perpetuată în timp, prin care numele său rămâne înregistrat în analele ROEA, dar imaginea, contribuțiile și cei aproape cincizeci de ani de slujire sunt reduse, omise sau prezentate selectiv?

Mai mult decât atât, se poate pune întrebarea dacă această manieră de prezentare nu transmite, implicit, un mesaj întregului cler: „să nu îndrăznească nimeni să facă ceea ce a făcut părintele Alecse”. Dacă un cleric poate fi suspendat, depus din treaptă și, chiar după îndepărtarea sa din jurisdicție, să rămână permanent expus unei forme de marginalizare memorială, atunci problema depășește cazul personal al Protopopului Constantin Alecse și devine una de principiu. Este oare păstrarea numelui său în analele ROEA, concomitent cu diminuarea sau omiterea imaginii și a contribuțiilor sale, o simplă neglijență arhivistică sau reprezintă ea un exemplu public și permanent de „pedepsire” a celui care a ales să urmeze o altă cale ecleziastică? O asemenea întrebare merită pusă deschis, tocmai pentru ca istoria să nu fie rescrisă prin omisiune, iar arhivele să nu devină instrumente de sancționare post-factum a memoriei unui cleric.

Cartea canonică — Solicitarea Mitropolitului Nicolae din 2023

Unul dintre cele mai importante aspecte ale întregii situații îl constituie documentul de eliberare canonică (Canonical Release) a [Protopopului Constantin Alecse](#). Potrivit documentelor păstrate în arhiva personală a Protopopului Constantin Alecse, [Mitropolitul Nicolae a solicitat](#) încă de la începutul anului 2023 eliberarea documentului său de transfer canonic. O asemenea solicitare, formulată de un ierarh cu privire la situația canonică a unui preot aflat sub omoforul său, presupune în mod firesc un răspuns oficial, clar, respectuos și conform rânduielii bisericești din partea jurisdicției anterioare. Cu toate acestea, conform documentației păstrate în arhivă, Arhiepiscopul Nathaniel nu a transmis o comunicare oficială prin care să precizeze în mod clar dacă va elibera documentul de transfer canonic, când intenționează să îl elibereze sau, în cazul unui refuz, care sunt motivele canonice și administrative concrete care ar sta la baza unei asemenea decizii. În lipsa unei asemenea clarificări, această tăcere instituțională ridică în mod legitim întrebări privind principiile de colegialitate între ierarhi, respectul reciproc și respectarea corespunzătoare a rânduielilor și ordinii bisericești.

Originalul documentului "Carte Canonică"

Cartea Canonică, documentul canonic original al Părintelui Constantin Alecse, a fost emisă de Patriarhia Română în anul 1976, cu prilejul hirotonirii sale întru preot, și a rămas în păstrarea Patriarhiei până în anul 1980. După încheierea slujirii sale la Londra, unde activase din anul 1976, Părintele Constantin Alecse a trecut sub jurisdicția Episcopiei Ortodoxe Române din America (ROEA) fiind numit preot la Biserica „Sfânta Maria” din St. Paul, Minnesota, fără să fi obținut în prealabil binecuvântarea sau o eliberare canonică din partea Patriarhiei Române. Ajuns în America, cu contract de lucru din partea numitei parohii, la începutul anului 1980, Părintele Constantin Alecse a solicitat în scris Patriarhiei Române eliberarea și transmiterea Cărții Canonice.

Documentul i-a fost trimis în Statele Unite prin bunăvoința Părintelui Dănuț Suciu, care se afla atunci în America pentru studii. După primirea documentului, Părintele a confirmat Patriarhiei Române primirea Cărții Canonice și, ulterior, a predat-o personal Arhiepiscopului +Valerian (Trifa) la Vatra Românească, devenit Ierarhul său în cadrul Episcopiei ROEA.

În anul 1982, Arhiepiscopul +Valerian l-a transferat pe părintele Constantin din Minnesota în California, numindu-l preot paroh la Biserica „Sfânta Treime” din Los Angeles.

În acest context, Cartea Canonică constituie un document primar de importanță majoră pentru documentarea originii canonice a hirotonirii Părintelui Constantin Alecse, confirmând că aceasta a fost săvârșită în anul 1976 de un ierarh al Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române. Ea reprezintă, totodată, o piesă esențială a istoriei sale clericale și canonice, deoarece documentează originea hirotonirii sale și oferă un reper obiectiv pentru urmărirea continuității slujirii sale preoțești în contextul schimbării ulterioare de jurisdicție bisericească.

Din această perspectivă, documentul are nu numai valoare istorică, ci și o relevanță deosebită în clarificarea statutului său clerical și a succesiunii jurisdicționale în care și-a exercitat slujirea de-a lungul timpului.

Ordinea și Disciplina Canonică

Înțelegând această rânduială bisericească, devine cu atât mai evidentă necesitatea unei clarificări oficiale, transparente și temeinic documentate din partea Cancelariei ROEA, mai ales întrucât sunt în discuție principii fundamentale de ordine, disciplină și responsabilitate canonică, principii pe care însăși Episcopia le afirmă în documentele și comunicările sale oficiale.

În acest context, situația documentului de eliberare canonică al Părintelui Constantin Alece depășește cadrul unei simple chestiuni personale și dobândește o relevanță instituțională și canonică mai largă. Dacă Patriarhia Română, chiar în condițiile restrictive și dificile ale regimului comunist, a respectat rânduiala bisericească și a dat curs solicitării privind eliberarea și transmiterea documentului canonic, este legitim să se solicite o explicație clară cu privire la motivele pentru care un asemenea document nu este eliberat astăzi de ROEA, într-un context istoric în care Biserica își exercită libertatea fără constrângerile de odinioară și în care ordinea, disciplina și responsabilitatea canonică sunt afirmate ca principii fundamentale ale administrației bisericești.

Această situație este cu atât mai relevantă cu cât **demersul nu aparține exclusiv Preotului Constantin Alece**. Solicitarea documentului a focut-o oficial de propriul său ierarh, **Înaltpreasfințitul Arhiepiscop și Mitropolit Nicolae**, ceea ce îi conferă o evidentă dimensiune ierarhică și bisericească. În aceste condiții, lipsa unei clarificări oficiale nu mai poate fi privită doar ca o chestiune administrativă, ci devine o problemă de transparență și de respectare a relațiilor canonice dintre ierarh, cleric și jurisdicția bisericească.

Prin urmare, se impune ca ROEA și conducătorul său spiritual, Înaltpreasfințitul Arhiepiscop Nathaniel, să ofere o poziție oficială și neechivocă: fie să procedeze la eliberarea documentului solicitat, în spiritul ordinii canonice și al respectului ierarhic, fie, în cazul unui refuz, să prezinte în mod clar și documentat temeiurile canonice, statutare și administrative care justifică această decizie. O asemenea clarificare nu ar trebui privită ca un gest de confruntare, ci ca o expresie firească a responsabilității bisericești, a transparenței administrative și a respectului pentru ordinea canonică pe care orice jurisdicție bisericească este chemată să o apere și să o aplice în mod consecvent.

O analogie cu evidențele sacramentale ale Bisericii

Situația poate fi înțeleasă și prin analogie cu evidențele sacramentale ale Bisericii. Atunci când o persoană botezată își pierde certificatul de botez, ea se adresează arhivei bisericii în care a primit Sfânta Taină a Botezului, pentru ca înscrierea să fie verificată și, după caz, documentul să fie reemis. În mod similar, eliberarea canonică a Pr. Constantin Alece este documentată în arhivele Patriarhiei Române, unde poate fi confirmată hirotonirea sa canonică. După aproape 50 de ani de slujire preotească în diaspora, alegerea sa de a se întoarce „acasă”, la Biserica-Mamă, nu ar trebui împiedicată printr-o tăcere administrativă prelungită, în absența unei justificări canonice explicite, din partea Episcopiei ROEA și a Ierarhului ei.

Protopopul Constantin Alece consideră că perpetuarea acestei tăceri instituționale, fără o explicație oficială și fără indicarea unor temeiuri canonice și administrative concrete, reprezintă o abatere serioasă de la spiritul de colegialitate, respect reciproc, transparență și responsabilitate eclezială care ar trebui să caracterizeze relațiile dintre ierarhii și clericii Bisericii. Problema nu este, în esență,

doar una administrativă. Este o chestiune care privește respectarea ordinii canonice, continuitatea documentară a unei hirotoniri și libertatea unui cleric de a-și clarifica și regulariza situația canonică în cadrul Bisericii către care a ales să se întoarcă.

Respectul datorat ierarhiei bisericești

În aprecierea Protopopului Constantin Alece, comportamentul Arhiepiscopului Nathaniel în această situație a fost nerezonabil și lipsit de respect nu numai față de un fost cleric al ROEA, ci și față de colegii ierarhi. În mod particular, el consideră că lipsa unui răspuns la solicitarea Mitropolitului Nicolae constituie o desconsiderare a autorității și demnității unui ierarh care solicitase oficial clarificarea statutului unui preot aflat sub omoforul său. Protopopul Constantin Alece consideră că această atitudine este cu atât mai gravă atunci când este raportată la ordinea ierarhică și la relația de respect care trebuie să existe între autoritățile Bisericii, inclusiv față de Mitropolitul Nicolae, Patriarhul României și Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române. În concepția sa, autoritatea episcopală nu este o autoritate personală absolută, ci trebuie exercitată în limitele Sfintelor Canoane, în comuniune cu ceilalți ierarhi și cu respectarea statutului canonic al clericilor și al celorlalte jurisdicții canonice.

Pr. Constantin Alece consideră o abatere ROEA de la rânduiala Bisericii

Pe baza documentelor din arhiva sa, a Sfintelor Canoane ale Bisericii Ortodoxe Universale și a practicilor pe care le consideră consacrate în jurisdicțiile ortodoxe din America, Protopopul Constantin Alece afirmă categoric că ROEA a procedat greșit în raport cu situația sa post-2022. El consideră că menținerea unor sancțiuni precum „suspendat” și „deposed” asupra unui preot care nu mai aparține jurisdicției ROEA constituie o încălcare a rânduiei jurisdicționale și o exercitare necorespunzătoare a autorității bisericești.

Protopopul Constantin Alece descrie această conduită ca fiind punitivă și răzbunătoare și afirmă că, prin absolutizarea autorității sale interne, ignorarea limitelor jurisdicționale și neglijarea autorității altor ierarhi, ROEA ajunge, în aprecierea sa, să se comporte în anumite privințe „ca un cult religios”. Prin această expresie, Protopopul Constantin Alece nu se referă la credincioșii ROEA și nu contestă în niciun fel caracterul religios al comunităților acesteia. Critica sa vizează exclusiv ceea ce consideră a fi un mod închis, autoreferențial și punitiv de exercitare a autorității administrative și disciplinare de către Ierarhul Diocezan și structurile administrative aflate în subordinea sa.

Critica nu din răutate sau răzbunare, ci responsabilitate de conștiință

Protopopul Constantin Alece afirmă că pozițiile sale critice față de Arhiepiscopul Nathaniel și față de anumite decizii ale conducerii ROEA nu au fost motivate de ură, răzbunare sau interese personale. El susține că a criticat ceea ce considera nedreptăți și abuzuri tocmai din responsabilitate sacerdotală și din convingerea că un preot nu trebuie să renunțe la adevăr și la conștiință atunci când se confruntă cu ceea ce consideră a fi o nedreptate. Pentru Protopopul Constantin Alece, respectul față de episcop nu înseamnă acceptarea necondiționată a oricărei decizii administrative, iar ascultarea bisericească nu poate fi confundată cu renunțarea la adevăr, dreptate și conștiință.

Apărarea Episcopului Irineu – Datorie de conștiință pentru Adevăr și Dreptate

Un capitol important îl constituie poziția publică a Protopopului Constantin Alece în apărarea Episcopului Irineu. În opinia sa, îndepărtarea acestuia din ROEA/OCA nu a fost rezultatul unei proceduri disciplinare imparțiale, ci a fost determinată în principal de conflicte de autoritate, rivalități interne și interese jurisdicțional-administrative, acuzațiile invocate oficial constituind mai degrabă justificarea formală a unei decizii deja determinate.

Protopopul Alece cunoscând culisele ROEA și OCA, a calificat procedura drept un „sham process” și a refuzat să rămână indiferent în fața a ceea ce considera o gravă nedreptate. Apărarea publică a Episcopului Irineu, inclusiv prin publicarea Cuvântului înainte al biografiei sale și publicarea unor materiale pe [website-ul acestuia](#), a reprezentat pentru Protopopul Alece un act de conștiință și responsabilitate preoțească. În opinia sa, această poziție nu putea constitui, prin ea însăși, un temei legitim pentru sancționarea sau stigmatizarea sa.

Jurisdicția parohiei, poziția critică și tratamentul ulterior

Protopopul Constantin Alece consideră că trebuie avute în vedere împreună mai multe elemente ale cronologiei: pensionarea sa din 2022, [trecerea sa sub omoforul Mitropolitului Nicolae](#), trecerea Parohiei „Sfânta Treime” din Los Angeles la Mitropolia Română, criticile sale față de anumite acțiuni ale leadershipului ROEA și poziția sa publică în apărarea Episcopului Irineu. El consideră că aceste împrejurări constituie contextul necesar pentru înțelegerea tratamentului care i-a fost aplicat ulterior, fără ca prin aceasta să transforme presupusele motivații ale altora în fapte deja demonstrate. Ceea ce afirmă categoric este că nici schimbarea jurisdicției, nici critica publică, nici apărarea unui ierarh nu pot constitui temei pentru anularea statutului său canonic sau pentru aplicarea unor sancțiuni care continuă după încetarea apartenenței sale la ROEA.

Două realități bisericești contradictorii

Situația Protopopului Constantin Alece prezintă, în opinia sa, două realități care nu pot fi reconciliate fără o clarificare oficială. Pe de o parte, ROEA îl prezintă ca „suspendat”, apoi „deposed”, continuând să-i păstreze numele în lista clerului său. Pe de altă parte, Protopopul Constantin Alece slujește canonic sub omoforul IPS Mitropolit Nicolae, fiind recunoscut în cadrul Mitropoliei Ortodoxe Române a celor două Americi. După anul 2022, a primit Ordinul Mitropolitan „Sfinții Constantin și Elena” și Crucea Mitropolitană, distincțiile Centenarului Patriarhiei Române — inclusiv Medalionul Centenar „Sfânta Treime”, oferit de PF Patriarh Daniel — precum și Diploma de Merit pentru 50 de ani de slujire preoțească, acordată în 2026 de IPS Mitropolit Nicolae.

Împreună cu [dictinciile](#) primite în timpul Patriarhilor Justinian, Iustin și Teoctist, precum și cele acordate în perioada ROEA - ex. (1)(2)(3)(4)(5)(6)(7) încununează activitatea sa sacerdotală. În aceste condiții, Protopopul Constantin Alece consideră că realitatea sa canonică actuală este cea confirmată de jurisdicția în care se află efectiv și de autoritățile Bisericii Ortodoxe Române care l-au recunoscut și decorat. O jumătate de veac de slujire nu se poate șterge printr-o mențiune calomnioasă pe siteul ROEA.

Cei 50 de ani de preoție și slujire neîntreruptă, începuți prin hirotonirea din 1976 și continuați prin

activitatea pastorală de la Londra, St. Paul și Los Angeles — dintre care aproximativ 45 de ani în California, și aproape 30 de ani în slujirea de protopop — încununați prin încheierea activității pastorale în 2026, la Los Angeles - reprezintă o realitate istorică pe care nimeni nu o poate tăgădui sau șterge de pe răbojul timpului.

La această îndelungată slujire se adaugă implicarea constantă în promovarea unității românilor ortodocși din America după 1989, precum și participarea sa la delegația condusă de Arhiepiscopul Nathaniel în România, în anul 1994. Din această perspectivă, Protopopul Constantin Alece consideră că activitatea sa constituie o parte evidentă și documentată a istoriei Bisericii românești din America și că această contribuție nu poate fi eliminată printr-o formulare unilaterală, depreciativă sau calomnioasă. O mențiune denigratoare publicată pe site-ul ROEA nu poate anula cinci decenii de slujire, contribuțiile aduse comunității ortodoxe românești din America și locul pe care această activitate îl ocupă în istoria ei.

În opinia Protopopului Constantin Alece, o simplă etichetă administrativă precum „deposed” nu poate rescrie această istorie, nu poate șterge decenii de slujire și recunoaștere și nici nu poate anula statutul său canonic actual. Dimpotrivă, dacă această etichetă a fost folosită ca instrument de marginalizare sau sancționare, el o privește ca pe „a badge of honor” — o „insignă de onoare”, devenită mărturie a faptului că a rămas fidel conștiinței sale, istoriei proprii slujiri și principiilor canonice pe care le consideră fundamentale.

Adevărul documentelor și responsabilitatea istoriei

Protopopul Constantin Alece își asumă cu deplină responsabilitate toate afirmațiile cuprinse în această prezentare. El precizează că baza factuală a relatării o constituie documentele originale, corespondența oficială, actele bisericești, fotografiile și celelalte materiale păstrate în arhiva sa personală. În același timp, el face distincția între faptele documentate și concluziile sale privind caracterul sau motivația unor acțiuni. Ceea ce afirmă fără echivoc este că, potrivit documentelor pe care le deține, cronologia este clară: pensionarea sa la 15 septembrie 2022; intrarea sub omoforul Mitropolitului Nicolae; trecerea Parohiei „Sfânta Treime” la Mitropolia Română; solicitarea cărții canonice de către Mitropolitul Nicolae în 2023; menținerea numelui său în evidențele ROEA; calificarea sa drept „suspendat” în perioada 2022–2025 și „deposed” din 2026; recunoașterea și decorarea sa în cadrul Bisericii Ortodoxe Române; precum și acordarea, în 2026, a Diplomei de Merit pentru cincizeci de ani de slujire preotească. Pentru Protopopul Constantin Alece, problema fundamentală nu este obținerea unui privilegiu personal, ci restabilirea adevărului privind statutul său canonic și respectarea rânduielii Bisericii. El afirmă categoric că autoritatea bisericească trebuie să rămână în slujba Bisericii, iar disciplina trebuie să rămână în slujba adevărului și a rânduielii canonice. Nicio autoritate administrativă nu poate deveni un instrument de răzbunare personală, de ștergere a memoriei sau de anulare a statutului canonic al unui cleric.

După o jumătate de secol de preoție, Protopopul Constantin Alece afirmă că nu solicită privilegii, ci adevăr, dreptate, respect canonic și o evidență bisericească corectă, transparentă și necontradictorie. În concepția sa, documentele trebuie să vorbească, canoanele trebuie respectate, jurisdicțiile trebuie să-și recunoască reciproc limitele și autoritatea, iar demnitatea unui preot care a slujit Biserica timp de cincizeci de ani nu poate fi anulată printr-o etichetă administrativă sau prin tăcerea unei autorități.

CAPITOLUL IX

CONFLICTUL DINTRE ROEA SI EPISCOPUL IRINEU DUVLEA CRONOLOGIE SI CONTEXT ECLESIAL (1962-2026)

Introducere și delimitarea surselor

Aceast capitol urmărește, în ordine cronologică, principalele repere din biografia și activitatea Episcopului Irineu Duvlea, precum și etapele controverselor care i-au marcat slujirea în America de Nord.

El pornește de la materialele publicate pe site-urile: www.episcopirineu.us, www.bishopirineu.us și www.aadc.us, de la documentele și legăturile electronice indicate, precum și de la textul redacțional de sinteză. Firul cronologic este specific unei expuneri polemice: datele, locurile, actele instituționale și pozițiile divergente sunt așezate în succesiunea lor, pentru ca cititorul să poată distinge între fapt documentat, interpretare și mărturie personală.

Acest capitol se prezintă ca un centru de memorie și documentare dedicat ierarhului român, reunind fotografii, înregistrări, corespondență, texte publice și documente referitoare la ROEA, OCA, Mănăstirea Înălțarea Domnului și litigiile de la Detroit și Clinton. Materialele au o orientare explicită: ele apără nevinovăția Episcopului Irineu și contestă corectitudinea procedurilor care au condus în 2017 la depunerea sa din treapta arhieriei în cadrul OCA. De aceea, formulări precum „proces dirijat”, „mărturii contestate” sau „lipsa imparțialității” sunt redactate ca susțineri ale Episcopului, ale apărării ori ale susținătorilor săi, și nu ca verdictes independente ale acestui document autorizat.

În același timp, lucrarea notează poziția instituțională relatată de surse: ROEA a inițiat procedura internă, cazul a ajuns în structurile jurisdicționale ale Orthodox Church in America, iar în iunie 2017 Sinodul OCA a dispus revenirea ierarhului la statutul monahal. Întinderea efectelor canonice ale acelei hotărâri dincolo de propria jurisdicție rămâne, în argumentația publică, o problemă de recunoaștere inter-jurisdicțională și de interpretare canonică.

Capitolul I - Rădăcinile biografice și formarea monahală 1962-2000

1.1 Originea și formarea teologică

Conform materialelor publicate, pe siteurile menționate, Irineu Duvlea s-a născut la 19 aprilie 1962, în Alba Iulia. Biografia siteurilor îl așază într-un mediu familial și eclezial în care credința ortodoxă, disciplina spirituală și legătura cu tradiția românească au avut un rol formator. Studiile sale teologice sunt plasate la Cluj-Napoca și Sibiu, iar traseul ulterior îl conduce către viața monahală. În prezentarea autorilor, această perioadă explică profilul său: rigoare liturgică, accent pe ascultare, formare patristică și responsabilitate comunitară.

Un loc central îl ocupă Mănăstirea Brâncoveanu de la Sâmbăta de Sus. Acolo, potrivit relatării, tânărul monah a trăit o formare ascetică bazată pe rugăciune, disciplină și ascultare, sub îndrumarea

unor duhovnici pe care sursele citate îi consideră repere ale epocii. Treptele monahale - egumen, arhimandrit și stareț - sunt prezentate drept consecința unei slujiri și a unei capacități de organizare deja recunoscute, nu ca o ascensiune pur administrativă.

1.2 Relația cu diaspora românească

În mărturia părintelui Constantin Alecse, prima întâlnire cu arhimandritul Irineu a avut loc în Statele Unite, în 1991, cu prilejul hirotonirii unui coleg de facultate. O a doua întâlnire este situată în 1994, la Sâmbăta de Sus, în cursul unei delegații ROEA conduse de Episcopul Nathaniel. Mărturia relatează că, întrebât fiind despre o posibilă misiune a arhimandritului Irineu în America, părintele Alecse a dat un răspuns favorabil, apreciind pregătirea sa teologică, viața duhovnicească și caracterul său.

Aceste contacte anterioare sosirii în America sunt importante pentru înțelegerea ulterioarei colaborări. Ele indică faptul că venirea sa nu a fost descrisă ca un episod accidental, ci ca o misiune pregătită prin legături personale, prin binecuvântarea Patriarhiei Române menționată în materialele site-urilor și prin nevoia tot mai evidentă a diasporei de prezență monahală și episcopală.

Capitolul II - Venirea în America și întemeierea Mănăstirii Înălțarea Domnului 2001

2.1 Sosirea la Detroit

Data de 23 februarie 2001 este prezentată ca începutul misiunii nord-americane. Arhimandritul Irineu a sosit în Statele Unite împreună cu monahi din România și a fost rânduit, cu binecuvântarea Arhiepiscopului Nathaniel, să întemeieze și să conducă obștea Mănăstirii Înălțarea Domnului din Detroit. Centrul inițial a funcționat în incinta locașului "Casa Sfântul Andrei" din Detroit, un spațiu desemnat anterior, numai pe hârtie, "studiilor teologice și activităților eparhiale". Relatarea subliniază transformarea acestui spațiu într-o comunitate cu ritm monahal stabil: slujbe, rugăciune, ospitalitate, formare liturgică și primire a pelerinilor.

Pentru românii din Michigan și din Midwest, mănăstirea a devenit, în narațiunea site-urilor amintite, un punct de sprijin spiritual și identitar. Ea a atras însă și credincioși din alte tradiții ortodoxe - greci, sârbi, ruși și americani convertiți - fiind descrisă ca un loc de comuniune panortodoxă.

2.2 Misiune, ospitalitate și consolidare comunitară

Primii ani sunt caracterizați prin efortul de a așeza o obște durabilă într-un context american diferit de cel al mănăstirilor românești. Sursele insistă asupra disponibilității ierarhului de a primi oameni, de a organiza viața comunitară și de a păstra limba și tradiția românească fără a închide mănăstirea într-un cadru exclusiv etnic. În această interpretare, lucrarea de la Detroit a fost un exercițiu de transplantare creatoare a tradiției monahale românești în diaspora.

Importanța anului 2001 este astfel dublă. Pe de o parte, el reprezintă începutul unei instituții monahale care va avea ulterior un rol semnificativ în biografia Episcopului Irineu. Pe de altă parte, el pune în lumină relația inițială de colaborare dintre arhimandrit și conducerea ROEA, relație care avea să se schimbe profund peste mai bine de un deceniu.

Capitolul III - Alegerea și hirotonia ca episcop vicar 2002

3.1 Alegerea Episcopală la Vatra Românească

La 28 iunie 2002, în cadrul unei sesiuni speciale a Congresului Episcopiei Ortodoxe Române din America, Arhimandritul Irineu Duvlea a fost ales pentru demnitatea de episcop auxiliar sau episcop-vicar. Materialele consultate identifică titulatura de Episcop de Dearborn Heights. Alegerea este plasată în contextul expansiunii parohiilor românești din Statele Unite și Canada după 1990 și al nevoii unei prezențe episcopale mai active în teritoriu.

La 24 iulie 2002, Sfântul Sinod al OCA a validat alegerea. Această confirmare a deschis drumul către hirotonia arhierescă. În logica instituțională a timpului, episodul arată că Arhimandritul Irineu era primit și promovat în cadrul structurilor ROEA și OCA, cu participarea conducerii episcopiei. Această împrejurare va fi evocată ulterior de susținătorii săi ca termen de comparație între cei doi Ierarhi ai episcopiei ROEA, pentru ruptura apărută mai târziu.

3.2 Hirotonia din 2 noiembrie 2002

La 2 noiembrie 2002, Catedrala Sfântul Mare Mucenic Gheorghe din Southfield, lângă Detroit, a găzduit hirotonia într-un arhieru a nou-alesului Vlădică Irineu. Documente biografice descriu un sobor numeros: Mitropolitul Herman, Arhiepiscopul Nathaniel și ierarhi din mai multe jurisdicții ortodoxe. Este menționată participarea Arhiepiscopului Nicolae al jurisdicției românești legate de Patriarhia Română, precum și a unor ierarhi sârbi, antiochieni și ai OCA. Ca protopop al Protoieriei Coastei Pacific, P[rintele Constantin Alecse a fost **numit membru al Comitetului Protopopilor pentru Consacrarea** Episcopului.

Prin această hirotonie, Irineu a devenit Episcop de Dearborn Heights și Episcop-Vicar al ROEA. Pentru comunitatea românească, momentul a avut și o încărcătură simbolică: prezența unui ierarh format în monahismul românesc în cadrul Ortodoxiei americane. În prezentarea surselor cercetate, el marchează începutul unei perioade de activitate pastorală intensă, în care noul episcop vicar a vizitat parohii, a sprijinit misiuni și a rămas apropiat de comunitățile aflate la distanțe mari unele de altele.

Capitolul IV - Lucrarea pastorală și administrativă 2003-2010

4.1 Vizite, misiuni și viață liturgică

Între 2003 și 2010, cronologia disponibilă descrie o activitate pastorală întinsă pe o arie geografică largă. Episcopul Irineu a fost prezent la hramuri, sfințiri, slujbe arhieresti și întâlniri cu parohii tinere. În diaspora, această mobilitate are un sens practic: comunitățile românești sunt răspândite, iar stabilitatea lor depinde adesea de vizite regulate, de întărirea clerului local și de păstrarea legăturii cu tradiția liturgică.

Mărturiile rețin apropierea de familiile tinere și de noii imigranți, atenția pentru limba română în cult și sprijinul acordat noilor așezări parohiale. Desigur, aceasta este o evaluare favorabilă,

aparținând mediului care îi susține lucrarea. Totuși, ea ajută la explicarea capitalului de încredere de care ierarhul se bucura, potrivit surselor cercetate, în rândul unei părți a clerului și al credincioșilor.

4.2 O autoritate pastorală în creștere

Pe măsură ce activitatea sa a devenit mai vizibilă, relația dintre autoritatea episcopală, rolul de vicar și conducerea eparhială a dobândit o importanță tot mai mare. Materialele ulterioare vor interpreta creșterea popularității sale drept unul dintre fundalurile tensiunilor cu Arhiepiscopul Nathaniel. În această perioadă se consolidează și identitatea centrului monahal. Mănăstirea este descrisă nu doar ca reședință de viață ascetică, ci ca loc de întâlnire, cultură religioasă, ospitalitate și misiune. Persoane apropiate, între care este menționat ulterior părintele Sebastian Dumitrascu, au susținut lucrarea liturgică și administrativă. În memoria comunitară, anii de început rămân perioada de construcție și de maximă coeziune.

Capitolul V - Detroit și Clinton 2005-2014

5.1 Proprietatea din Detroit

Materialele citate consemnează că, după alegerea Episcopului Irineu ca episcop-vicar, Arhimandritul Mihail Filimon a fost numit stareț al Mănăstirii Înălțarea Domnului. În anii următori au avut loc demersuri pentru dobândirea unei clădiri de la Centrul de Studii Creștine Ortodoxe, "Casa Sfântul Andrei". Sursa menționează donația de un milion de dolari oferită de dr. Michael Ronett și contractul de vânzare-cumpărare din 25 august 2005, referitor la imobilul de pe W. Davison Avenue, Detroit, controlat de un Bord Director numit, și condus de Arhiepiscopul Nathaniel, în calitate de Chairman-fondator, independent de episcopia ROEA.

Potrivit aceleiași relatări, finanțarea urma să fie achitată în rate până în anul 2010, iar imobilul să devină proprietatea mănăstirii după plata integrală. Aceste date sunt relevante deoarece patrimoniul monahal și raportul său cu sus-numitul Centru, și structurile eparhiale ROEA vor deveni ulterior subiecte de dispută.

Într-o istorie administrativă riguroasă, documentele de proprietate, persoanele juridice și hotărârile corporative trebuie citite împreună, fără a transforma simpla cronologie într-o concluzie juridică anticipată.

5.2 Relocarea la Clinton

La 26 septembrie 2011, potrivit materialelor publicate, comunitatea monahală a semnat o scrisoare de evacuare a proprietății din Detroit, iar de la 1 octombrie 2011 a fost relocată la adresa de la 15141 Sheridan Street, Clinton, Michigan. Proprietatea este descrisă ca fiind donată de familia Adrian și Mariana Lupu Leca.

Pentru susținătorii Episcopului Irineu, acest moment constituie un episod dureros, interpretat ca expresie a presiunilor administrative diocezane, și ca un început al unei etape de insecuritate instituțională. Clinton a devenit noul loc al Mănăstirii Înălțarea Domnului și, ulterior, centrul principal al biografiei sale americane. În narațiunea site-urilor amintite, mutarea nu a însemnat

dispariția lucrării, ci reînceperea ei într-un alt loc. În jurul acestui așezământ se vor concentra, după 2014, atât slujirea lui Irineu, cât și conflictele patrimoniale și judiciare care au culminat în 2020 prin pierderea proprietății.

Capitolul VI - Tensiunile instituționale 2014-2017

6.1 De la colaborare la conflict

Textele de pe siteurile amintite descriu deteriorarea progresivă a relației dintre Episcopul Irineu și Arhiepiscopul Nathaniel, în perioada de după 2014. La început, raportul era unul de subordonare și colaborare în cadrul ROEA; ulterior, potrivit acestei perspective, s-au acumulat diferențe privind exercitarea autorității, centralizarea deciziei, autonomia de lucru a episcopului vicar și administrarea internă a episcopiei. Autorii nu reduc conflictul la o singură cauză, ci îl plasează într-un cadru de tensiuni ecleziale și personale.

Este esențială păstrarea distincției dintre relatări și fapte adjuocate. Creșterea vizibilității pastorale a Episcopului Irineu, popularitatea sa și eventualele rivalități sunt descrise în mărturii și în argumentația apărării. Ceea ce rezultă cert din cronologie este că, în intervalul 2014-2017, tensiunile au trecut din registrul administrativ în cel disciplinar.

6.2 Începutul demersurilor disciplinare

Potrivit sintezei furnizate, Arhiepiscopul Nathaniel a inițiat demersuri administrative în cadrul ROEA, iar Consistoriul Spiritual al episcopiei a analizat cazul. În perspectiva ROEA, au fost invocate chestiuni de disciplină administrativă și canonică. În perspectiva Episcopului Irineu și a apărătorilor săi, mecanismul a fost orientat de la început către îndepărtarea sa și nu a oferit garanțiile unei examinări imparțiale.

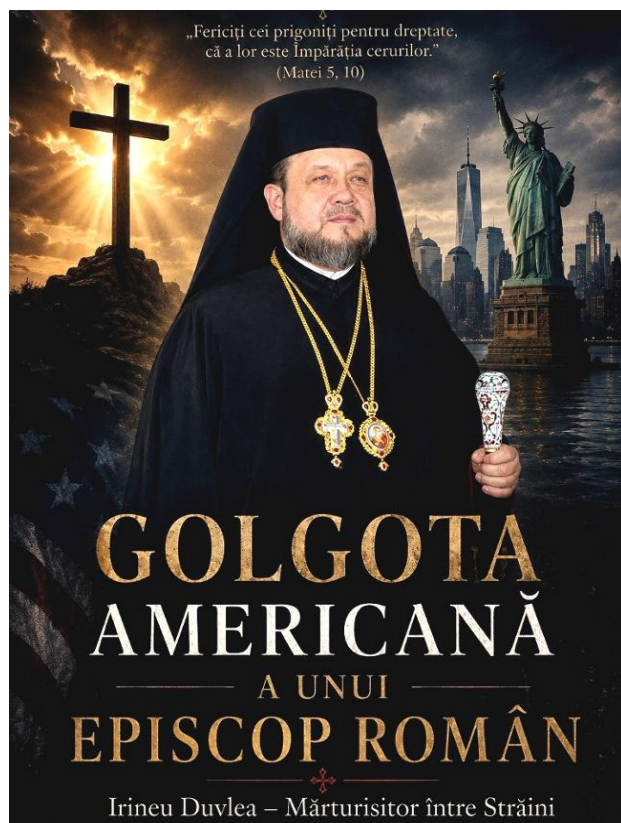
Cazul a fost înaintat structurilor OCA. Această trecere explică de ce disputa nu privește numai administrația internă a ROEA, ci și autoritatea canonică a Bisericii Ortodoxe din America asupra unui ierarh al Episcopiei Române. De aici se vor dezvolta două planuri distincte: planul procedural al audierilor și planul canonic al întinderii efectelor hotărârii pronunțate.

Capitolul VII - Procedura ROEA și OCA 2014-2017

7.1 Poziția instituțională consemnată

În cadrul procedurilor desfășurate între 2014 și 2017, ROEA și OCA au tratat fabricatele acuzații ca având relevanță disciplinară. Potrivit materialelor consultate, procesul s-a încheiat prin hotărârea OCA, concertată de Arhiepiscopul Nathaniel, care a îndepărtat pe Episcopul Irineu din funcția de episcop-vicar în cadrul episcopiei ROEA. La 27 iunie 2017, Sinodul OCA a adoptat măsura depunerii din treapta arhieriei, la solicitarea provenită din structurile ROEA, așa cum reiese din documentele postate pe site-urile citate. Aceasta este partea instituțională a cronologiei: o procedură internă a generat o hotărâre a organelor OCA, iar ROEA a aplicat consecințele sale în cadrul propriei jurisdicții. Pentru o expunere istorică responsabilă, simpla existență a hotărârii nu rezolvă

toate întrebările despre procedură, probe sau recunoaștere canonică; dar ea nu poate fi omisă, deoarece reprezintă actul care a schimbat oficial statutul ierarhului în interiorul OCA.

Episcopul +Irineu Duvlea

Cu PF Sa +Bartholomeu, Patriarhul Ecumenic

7.2 Contestația Episcopului Irineu și a apărării

Episcopul Irineu a contestat categoric procedura și verdictul OCA/ROEA, afirmând constant că este nevinovat. Si noi știm că Bunul Dumnezeu și Micuța Domnului îi sunt martori. Avocatul Daniel P. Dalton, reprezentantul Episcopului Irineu pe întreaga perioadă a procesului, în scrisorile și declarațiile invocate, reclamă acces restrâns la probe, limitarea timpului pentru prezentarea cazului, dificultăți în audierea martorilor apărării și imposibilitatea unei confruntări adecvate cu persoanele care au formulat acuzațiile.

Alte critici atribuite apărării se referă la refuzul de a recuza persoane considerate părtinitoare, la lipsa unui stenograf independent și la interzicerea înregistrărilor audio-video de către apărare. Aceste susțineri nu sunt echivalente cu o constatare judiciară externă, dar ele trebuie consemnate pentru a înțelege de ce Episcopul Irineu, susținătorii săi și majoritatea membrilor comunității româno-americane din America și Canada consideră procedura Bisericii OCA în judecarea Episcopului Irineu neechitabilă și rezultatul ei predestinat și prestabilit.

Din perspectiva teologică exprimată în textele publice, răspunsul ierarhului este definit ca unul de răbdare, rugăciune și apel la judecata lui Dumnezeu, nu ca dorință de scandal mediatic. Această

dimensiune spirituală aparține limbajului mărturiei și nu trebuie interpretat ca o probă juridică; ea explică însă tonul sub care cazul continuă să fie interpretat de cei care consideră că Episcopului Irineu i s-a făcut o mare nedreptate, care va avea o judecată dreaptă numai de istorie.

Capitolul VIII - Criticile apărării și problema jurisdicției

8.1 Cadru OCA și ROEA

Site-urile amintite pun cazul în legătură cu istoria juridico-canonică a OCA și ROEA. OCA a primit autocefalie de la Patriarhia Moscovei în 1970. În același an, relațiile sale cu ROEA au fost reglementate printr-un acord care, potrivit materialelor citate, păstra caracterul administrativ autonom al Episcopiei Române, precum și aspirația istorică de apropiere sau reintegrare în Biserica Mamă română, după căderea comunismului în România. Acest cadru este invocat pentru a explica de ce conflictul a depășit o simplă problemă personală.

Autorii site-urilor de asemenea susțin că autocefalia OCA nu este recunoscută unanim de toate Bisericele Ortodoxe autocefale. Pe această bază, argumentația apărării afirmă că hotărârea OCA produce efecte numai în propria jurisdicție și că extinderea ei universală nu se poate aplica automat. Deși această teză este prezentată ca o interpretare canonică disputată, totuși ea nu reprezintă, în sine, o declarație oficială a tuturor Bisericilor Ortodoxe, ci o poziție de argumentare a rânduielilor canonice și jurisdicționale pe Continent American.

8.2 Două niveluri de lectură

Cazul trebuie citit pe două niveluri. Primul este cel administrativ: ROEA și OCA au urmat propriile mecanisme, au emis acte și au comunicat o soluție disciplinară. Al doilea este cel al contestării: Episcopul Irineu, apărătorii și susținătorii săi invocă vicii de procedură, lipsă de imparțialitate, probleme de probă și limite ale jurisdicției. Confuzia celor două niveluri a alimentat dezbaterea publică, întrucât existența unei decizii formale a fost uneori prezentată ca răspuns suficient la obiecțiile privind corectitudinea procesului.

O cronologie documentară nu are rolul de a rezolva unilateral această controversă. Rolul ei este să arate că ambele realități au coexistat: hotărârea din 2017 a existat și a produs efecte în OCA; contestarea ei a persistat și a generat o literatură publică, o arhivă digitală și o memorie comunitară care continuă până în prezent.

Capitolul IX - Urmările comunitare și memoria publică 2017-2020

9.1 O ruptură în comunitatea româno americană

După 2017, cazul a devenit o temă de tensiune în diaspora românească din Statele Unite și Canada. O parte a comunității a interpretat hotărârea ca aplicare a disciplinei bisericesti; o altă parte a văzut-o ca pe o îndepărtare nedreaptă a unui ierarh apreciat pentru slujirea sa. În mediul public, același set de evenimente a primit semnificații diferite, în funcție de legătura fiecăruia cu instituția, cu mănăstirea sau cu persoanele implicate.

Materialele analizate insistă asupra fricii de repercusiuni și asupra tăcerii unor preoți sau credincioși care ar fi simpatizat cu ierarhul. Aceasta este o mărturie de atmosferă, o parte importantă pentru a înțelege de ce memoria cazului este polarizată. În asemenea conflicte, documentele oficiale nu epuizează experiența comunităților, iar experiența comunitară nu poate, la rândul ei, înlocui evaluarea documentară.

9.2 Spațiul digital și narațiunile paralele

După 2017, internetul și rețelele de socializare au devenit principalul spațiu de păstrare și răspândire a documentelor. Scrisori, înregistrări, fotografii, documente de instanță și comentarii au circulat între America și România cu o viteză care a intensificat dezbaterile. Site-urile citate se înscriu în această dinamică: ele arhivează o versiune argumentată a istoriei, cu trimiteri la surse primare și cu intenția expresă de a contracara ceea ce autorii consideră tăcerea sau deformarea narațiunii oficiale. Această publicitate are o valoare documentară. Documentele de apărare, corespondența personală și declarațiile instituționale au scopuri diferite. O lectură matură le compară, le datează și identifică autorul fiecăruia. Tocmai această metodă poate transforma conflictul dintr-o succesiune de afirmații antagonice într-o istorie analizabilă.

Capitolul X – Mănăstirea din Clinton și litigiile patrimoniale din 2020

10.1 Mănăstirea ca spațiu de continuitate

După relocarea din 2011, Mănăstirea Înălțarea Domnului a rămas locul principal al vieții și slujirii Episcopului Irineu. Pentru comunitatea apropiată de el, așezământul a simbolizat continuitatea unei lucrări începute la Detroit, chiar după schimbarea statutului său în cadrul OCA. Site-urile citate indică faptul că aici au continuat slujbele, primirea pelerinilor și activitatea duhovnicească.

În 2020, conflictul a dobândit și o dimensiune civilă, prin litigii privind patrimoniul mănăstirii. Materialele prezentate fac trimitere la dosarul “ROEA v. Bishop Irineu - Monastery Clinton” și la hotărâri ale instanțelor din Washtenaw County, datele 23 septembrie 2020. Pentru precizia juridică, detaliile efectelor fiecărei hotărâri trebuie citite direct în actele instanței; această sinteză reține doar că ele marchează o etapă în care disputa eclezială a trecut în mod vizibil și în plan patrimonial-civil.

10.2 Semnificația anului 2020

În discursul public pe internet și alte rețele de socializare, anul 2020 este descris ca o culminare a unei „Golgote americane” începute odată cu misiunea arhierescă și intensificate după 2014. Din punct de vedere istoric, este mai prudent să spunem că 2020 concentrează consecințele unei rupturi mai vechi: statut canonic contestat, comunitate monahală reorganizată, tensiuni personale și instituționale, precum și chestiuni de proprietate.

Litigiile patrimoniale au amplificat vulnerabilitatea unei comunități deja afectate de conflict. În același timp, ele au produs documente civile verificabile, utile pentru cercetarea viitoare. O monografie completă ar trebui să includă hotărârile, actele corporative, titlurile de proprietate, corespondența și declarațiile părților, tratând fiecare document în propriul său context.

Capitolul XI - Slujirea și mărturia publică 2020-2026

11.1 Continuitatea slujirii

Cronologia publicată pe site și memoria celor apropiați susțin că Episcopul Irineu a continuat să slujească și să păstorească la Holy Trinity Monastery din Clinton după 2020. Această continuitate este esențială pentru modul în care el este perceput de susținători: nu ca un ierarh retras din viața bisericească, ci ca un monah și slujitor care și-a păstrat vocația în pofida hotărârilor contestate.

În 2026, platformele www.episcopirineu.us și www.bishopirineu.us sunt prezentate ca proiecte de arhivă și mărturie publică. Ele reunesc sute de imagini, zeci de înregistrări video, documente ROEA/OCA și materiale privitoare la cronologia Clinton. Anunțarea unor volume precum *Golgota Americană* a unui Episcop Român și *Patimirile Episcopului Irineu* confirmă intenția de a transforma memoria dispersată într-o lucrare documentară coerentă.

11.2 Mărturie, iertare și discernământ

Tonul dominant al textelor este duhovnicesc. Episcopul Irineu este prezentat ca mărturisindu-și nevinovăția, dar chemând la rugăciune, răbdare și discernământ. Susținătorii îl compară uneori cu ierarhi sau mărturisitori persecutați din istoria Bisericii. Asemenea comparații trebuie plasate în registrul lor teologic și afectiv: ele exprimă admirație și solidaritate, nu stabilesc echivalențe istorice sau canonizări implicite.

Contribuția durabilă a arhivei poate fi tocmai invitarea la verificare. Dacă documentele sunt păstrate, datate și puse în dialog cu sursele instituționale, generațiile viitoare vor putea discuta cazul cu mai multă rigoare și mai puțină dependență de zvonuri. Memoria nu cere neapărat unanimitate; ea cere fidelitate față de document și respect față de persoanele afectate.

Concluzie - Istoria Episcopului Irineu Duvlea cuprinde trei domenii distincte care pot fi definite astfel:

Vocația monahală formată în România, misiunea pastorală construită în diaspora americană și conflictul instituțional care a culminat în hotărârea OCA din 2017 și în disputele patrimoniale ulterioare.

Fiecare domeniu este documentat diferit:

Biografia prin mărturii și imagini, activitatea prin memoria comunitară și acte ecleziale, iar conflictul prin hotărâri, corespondență, poziții juridice și declarații publice. O concluzie responsabilă nu poate elimina controversa printr-o singură frază. Pe de o parte, există o decizie instituțională, adoptată în cadrul OCA și aplicată în ROEA. Pe de o parte, există o decizie instituțională, adoptată în cadrul OCA și aplicată în ROEA.

Pe de altă parte, există o contestare persistentă, argumentată în termenii dreptului la apărare, ai imparțialității procedurale și ai recunoașterii canonice. Pentru cei care îl cunosc pe Episcopul Irineu, această contestare este legată inseparabil de experiența unei slujiri exemplară. Istoria îi va face dreptate căci memoria lui este documentarea atentă.

A păstra documentele nu înseamnă a decide dinainte verdictul istoriei; înseamnă a refuza ca această istorie să fie redusă la tăcere, la slogan sau la uitare. Un viitor studiu extins va putea confrunța arhivele ROEA/OCA, actele judiciare, corespondența, mărturiile și sursele Patriarhiei Române, oferind o reconstituire și mai completă a unei crize ecleziale care a marcat diaspora românească.

Cazul Episcopului Irineu nu este un caz izolat privind persecuția sa, chiar de către ai săi. Istoria Bisericii Ortodoxe Universale demonstrează faptul că mulți ierarhi și teologi au fost persecutați sau marginalizați chiar de către confracții lor. Destinele unor mari repere spirituale precum Sfântul Ioan Gură de Aur, Sfântul Maxim Mărturisitorul, Sfântul Atanasie I al Constantinopolului, Sfântul Grigorie Palama, Protopopul Avvakum Petrov și Episcopul Ioan Popasu confirmă că neînțelegerile interne și jocurile de putere au dus adesea la exilarea sau condamnarea propriilor slujitori. Paradoxul face ca acești prizonieri să fie reabilitați istoric și trecuți ulterior în rândul sfinților din calendar, fiind recunoscuți ca piloni ai credinței.

Această recunoaștere a sfințeniei postume se reflectă în cazurile ierarhilor: Sfântul Nectarie din Eghina, Sfântul Tihon al Moscovei, Sfântul Veniamin al Petrogradului, Sfântul Luca al Crimeei, Sfântul Serafim Ciceagov, Părintele Daniil Sandu Tudor, Părintele Dumitru Stăniloae, Părintele Arsenie Boca, Părintele Arsenie Papacioc, Părintele Justin Pârvu, Părintele Ilie Lăcătușu, Monahul Nicolae Steinhardt, Părintele Gheorghe Calciu-Dumitreasa, și alții.

“Să-i lăsăm pe toți în în pace și să nu’i mai judecăm căci Dreapta Judecată este a Domnului și El va răsplăti fiecare după faptele sale!” (Episcop +Irineu)

CAPITOLUL X

CREDINTA SI MOSTENIRE: MARILE REALIZDRI ALE HTRAOC POST-2022 SI RETELELE DE IMPACT

Cuvânt Introductiv - Reconfigurarea Canonică și Unitatea Comunitară

Una dintre marile realizări ale Bisericii Ortodoxe Române Americane „Sfânta Treime” (HTRAOC) din Los Angeles, California, sub păstorie seculară a Protopopului Constantin Alecse, o constituie oficializarea și structurarea juridico-instituțională a voinței comunității româno-americane din Sudul Californiei. Acest proces istoric de consolidare identitară a dobândit o nouă dimensiune ecleziastică după anul 2022, odată cu intrarea oficială a parohiei sub jurisdicția canonică a Mitropoliei Ortodoxe Române din cele Două Americi. Această tranziție majoră a potențat efervescența asociativă laică, facilitând organizarea structurilor ce au fundamentat Societatea HORA (Heritage Organization of the Romanian Americans), metamorfozată ulterior în rețeaua dinamică HORA CONNECT, aflată sub conducerea președintei Antoaneta Rastian. În strânsă consonanță, această renaștere comunitară a integrat și evoluția organică a Asociației „ADC - Aromânii din California”, Grupul Comunității Armâne din California, o entitate culturală prezidată în prezent de Mary Comboianu. Ambele organizații reprezintă piloni centrali ai conservării patrimoniului etnic, evoluând de la nuclee parohiale tradiționale la platforme moderne de interconectare profesională, academică și spirituală.

I. Sub Cupola Actelor Istorice ale HTRAOC după 2022: Odissea Armână, de la Drama Exilului la Elita Socio-Profesională a Californiei

Asociația „ADC - Aromânii din California” reprezintă expresia instituționalizată a rezilienței și vitalității unei comunități unice pe coasta de vest a Statelor Unite, a cărei geneză profund legată de drama imigrației clandestine, azil politic și reîntregirea familiei a fost documentată exhaustiv în scrierile monografice ale Protopopului Constantin Alecse din perioada 2008-2022 și catalizată de activitatea cultural-artistică a lui Gica Godi. Sub coordonarea administrativă consolidată istoric de primul său președinte, Nick Sadrapeli, și condusă în prezent cu o viziune dinamică de Mary Comboianu, această obște a depășit vicisitudinile exilului, valorificând noul suflu spiritual adus de marile realizări ale Bisericii HTRAOC de după anul 2022. Astfel, comunitatea s-a transformat dintr-un nucleu parohial tradițional într-o veritabilă elită româno-americană ce influențează structurile economice și sociale din California de Sud. Această forță colectivă reunește astăzi antreprenori vizionari în restaurante și mari contractori imobiliari, medici specialiști și manageri de cercetare clinică, avocați și procurori de renume, alături de profesori universitari, experți în securitate IT, programare aviatică avansată și celebrități din industria cinematografică de la Hollywood, demonstrând că asociația nu este un simplu club nostalgic, ci o forță de impact ce redefinește excelența etnică în America sub noua ocrotire canonică a Mitropoliei Române din America.

II. HORA CONNECT: Tranzitul Istorico-Ecleziastic și Noua Paradigmă Transdisciplinară

Înființarea formală a Societății HORA își are rădăcinile profunde în dinamica internă a parohiei „Sfânta Treime” din Los Angeles și în reconfigurarea peisajului laic de pe coasta de vest.

Din punct de vedere istorico-ecclesial, apariția HORA a fost accelerată de necesitatea unui nou vector de reprezentare socio-culturală, după ce în anul 1997 Societatea „Viitorul Român”, care funcționase anterior în strânsă legătură cu biserica, s-a detașat total de parohia „Sfânta Treime”, încetând orice formă de colaborare instituțională pentru o perioadă de peste un sfert de secol.

Momentul de cotitură a survenit în contextul Evenimentului Istoric al celei de-a 80-a Aniversări a Bisericii Ortodoxe Române „Sfânta Treime”, desfășurat în zilele de 15-16 iunie 2019. Aceasta a reprezentat ultima manifestare majoră organizată de biserică sub patronajul direct și arhiepiscopesc al Ierarhului Episcopiei Ortodoxe Române din America (ROEA), de la Vatra Românească din Michigan. Experiența organizării acestui jubileu, care a solicitat eforturi financiare considerabile și sacrificii personale majore din partea membrilor întregii comunități pe plan parohial și social-cultural, a evidențiat imperativul unei structurări mulate pe realitățile laice.

Urmând sfatul liderului spiritual al diocezei ROEA de a încorpora o entitate juridică distinctă, dedicată exclusiv sferei laice și culturale, comunitatea a decis oficializarea voinței sale prin constituirea Societății HORA – Heritage Organization of the Romanian Americans.

Evoluția recentă a organizației sub actualul său mandat reflectă o tranziție conceptuală profundă, marcată de metamorfozarea dintr-o comunitate eminamente tradițional-culturală într-o platformă modernă interdisciplinară denumită HORA CONNECT.

Având statutul de corporație non-profit în statul California, organizația operează ca un catalizator ce unește rădăcinile culturale românești cu ambiția și excelența americană. Această misiune este structurată sinergic pe pilonul oamenilor, prin extinderea unei rețele dinamice de profesioniști realizați și tineri lideri dintr-o vastă gamă de domenii precum ingineria, medicina, tehnologia, inteligența artificială, dreptul, finanțele și serviciul public.

Pe plan cultural, HORA CONNECT promovează patrimoniul românesc în metropola Los Angeles prin viitoare concerte live de muzică clasică și folk, expoziții de artă vizuală, conferințe, lansări de carte, prelegeri academice și viitoare festivaluri de film românesc, acționând ca o punte esențială de legătură cu instituțiile și publicul american.

În cele din urmă, pilonul oportunității definitivează această viziune prin dezvoltarea unor programe solide de mentorat ce conectează studenții cu profesioniști consacrați, dublate de planuri strategice pentru acordarea de burse și granturi destinate noii generații.

Prin această abordare unificată și fluidă, HORA CONNECT demonstrează că patrimoniul identitar reprezintă fundamentul unei rețele bazate pe competență, conexiune și colaborare transnațională.

Mandatul functionarilor Bordului Director HORA CONNECT 2026–2028:

Antoaneta Rastian în calitate de președinte, Andreea Ciontea ca vicepreședinte, Claudia Pugna ca secretar și Reggie Dissanayake în funcția de trezorier; Comitetul Executiv este compus din Alexandru Drăgoi la tehnologie, Amber Rastian la programe și comitete, Andra Nechita și Andrew Petrescu la social media și marketing, Ken Riedel și Lily Bogdan la relații comunitare, Paul Dana și Cosmin Luca la implicare culturală, Isabela Riedel la dezvoltare educațională, Alexander Al Rahn ca co-director de evenimente și Cristian Coldea în calitate de director de media vizuală, echipa beneficiind totodată de expertiza lui Roman Richardson ca consilier financiar al CFO și consultant de conformitate fiscală.

CAPITOLUL XI

CONCLUZII – DOUA DECENII DE DIALOG ȘI ÎNTOARCEREA ACASĂ (1991-2026)

Cartea de față urmărește, pe durata a treizeci și cinci de ani, un drum în care speranța unității românilor ortodocși din America s-a întâlnit cu realități instituționale, cu proiecte comunitare, cu decizii parohiale dificile și cu conflicte care au lăsat urme adânci. Dincolo de nume, date și acte, firul central al acestei istorii este continuitatea unei comunități: Holy Trinity Romanian American Orthodox Church din Los Angeles, credincioșii ei și slujirea preotească împlinită în mijlocul lor. Această concluzie nu dorește să înlocuiască documentele prezentate în paginile anterioare, ci să le așeze într-o privire de ansamblu, cu respect față de adevăr, față de persoane și față de memoria Bisericii.

Perioada 1991-2026 nu poate fi redusă la un litigiu sau la o dispută de jurisdicție. Ea începe cu renașterea speranței că românii ortodocși din Statele Unite și Canada, despărțiți de împrejurările dramatice ale secolului al XX-lea, vor putea redescoperi o cale a apropierei și a unității. Se încheie într-un timp în care Parohia Sfânta Treime: își continuă viața liturgică și comunitară în cadrul Mitropoliei Ortodoxe Române a celor două Americi, după o perioadă de încercări care a pus la probă răbdarea, coeziunea și responsabilitatea membrilor ei.

O istorie care trebuie citită în întregime

Cele zece capitole ale lucrării nu reprezintă episoade izolate. Dialogul pentru reunificare, proiectul Sunland, corespondența administrativă din anii 2021-2022, deliberările parohiale, procedurile canonice, litigiul civil și biografiile celor implicați se completează reciproc. A le separa ar însemna să pierdem tocmai legătura dintre idealul unității, autonomia unei comunități locale, grija pentru patrimoniu și libertatea conștiinței clericale.

În primii ani ai perioadei cercetate, relația cu Biserica Mamă și posibilitatea reorganizării unitare a Ortodoxiei românești în America au fost discutate în termeni de reconciliere. Documentele evocă întâlniri, scrisori, propuneri și declarații care au încercat să păstreze deschisă perspectiva apropierei. Chiar dacă acest dialog nu a ajuns la soluția durabilă dorită de mulți, el rămâne un capitol important al istoriei diasporei. El arată că idealul unității nu a fost o formulă retorică, ci o preocupare reală, împărtășită de clerici și credincioși din ambele structuri românești.

Pentru autor, această istorie a fost una trăită, nu doar cercetată. Slujirea la Los Angeles a părintelui Constantin, începută în 1982, și participarea la eforturile de apropiere au creat o perspectivă directă asupra evenimentelor. Mărturia personală are, desigur, propriul ei loc și propriile limite: ea trebuie citită împreună cu documentele, nu în locul lor. Tocmai de aceea această carte pune în centru datele, corespondența, procesele-verbale, actele corporative, documentele canonice, înscrisurile juridice și mărturiile identificabile.

Parohia Sfânta Treime și vocația continuității

Holy Trinity Romanian American Orthodox Church nu este doar cadrul administrativ al unei dispute recente. Este o comunitate întemeiată factic în 1926, și incorporată în 1940, consolidată prin generații de credincioși, prin osteneala preoților și a familiilor românești, prin biserica de pe Verdugo Road și prin instituțiile culturale și filantropice care s-au născut în jurul ei. Istoria ei arată cât de mult poate lucra o comunitate atunci când credința, identitatea românească și responsabilitatea civică se sprijină reciproc.

În această lumină trebuie înțeles și proiectul Sunland. Pentru unii el a fost, înainte de toate, visul legitim al unui nou locaș și al unui centru social capabil să răspundă nevoilor unei comunități aflate în creștere. Pentru alții, el a devenit ulterior subiect de întrebare administrativă și de controversă. Documentele capitolelor consacrate Sunlandului arată însă o realitate mai complexă: achiziționarea terenului, demersurile pentru autorizații, condițiile impuse de autorități, eforturile de strângere de fonduri, modificarea contextului demografic și, în final, imposibilitatea obiectivă de a transforma proiectul în construcția dorită.

Un proiect neîmplinit nu este în mod automat o faptă rea și nici o dovadă de rea-credință. În viața unei parohii, ca în viața oricărei comunități, există inițiative care întâlnesc limite financiare, urbanistice, demografice sau istorice. Judecarea lor cere contextualizare și bună-credință. Așezat în cronologia lui proprie, Sunland nu apare ca un episod desprins de viața parohiei, ci ca expresia unei speranțe pastorale care nu s-a putut realiza în condițiile date.

De la dialog la confruntare

Anii 2021-2022 au schimbat tonul relațiilor dintre ROEA și Parohia Sfânta Treime: . Cererile de documente, schimburile de scrisori, încercările de clarificare și întâlnirile directe au generat o tensiune crescândă. În materialul prezentat, Parohia a susținut că a oferit explicații, a căutat dialog și a formulat propuneri de compromis. ROEA a exprimat, la rândul ei, poziții administrative și disciplinare pe care le-a considerat necesare.

O concluzie echilibrată nu poate confunda pozițiile părților și nici nu poate transforma afirmațiile unei părți într-o sentință definitivă împotriva celeilalte.

Este însă limpede că încercările de soluționare nu au produs încrederea necesară. Întâlnirea de la Phoenix din 23 februarie 2022, convorbirile și corespondența ulterioară, precum și discuția din 2 iulie 2022, sunt repere ale unui moment în care o înțelegere între toate părțile implicate părea încă posibilă.

Din perspectiva prezentată în această lucrare, Părintele Constantin a acceptat în principiu perspectiva pensionării, dar a cerut o soluționare scrisă și definitivă a Cazului Sunland și o tranziție pastorală ordonată. Această formulă nu a fost acceptată de ROEA în forma dorită de Parohie.

Impasul care a urmat a transformat o problemă administrativă într-o criză de încredere și, în cele din urmă, într-o ruptură jurisdicțională.

În astfel de împrejurări, cuvintele folosite contează. O istorie responsabilă trebuie să distingă între acte dovedite, interpretări juridice, convingeri canonice și durerea reală a celor implicați. Ea nu trebuie văzută simplist: nu orice act instituțional este, prin el însuși, dovada unei soluții drepte. Întrebarea care rămâne este dacă dialogul a fost purtat până la capăt, cu disponibilitatea de a asculta documentele, situația concretă a comunității și conștiința persoanelor chemate să decidă.

Deliberarea parohială și schimbarea de jurisdicție

Hotărârile din toamna anului 2022 trebuie privite mai întâi ca acte ale unei comunități parohiale. Procesele-verbale, convocările, agende și rezoluțiile analizate în carte arată o succesiune de deliberări: discuții în Consiliul Parohial, consultarea unei apărări juridice, pregătirea unei adunări speciale, votarea și comunicarea hotărârilor.

În consecință, decizia de a părăsi jurisdicția ROEA și de a solicita primirea în Mitropolia Ortodoxă Română a celor două Americi nu este prezentată ca gestul individual al unui cleric, ci ca rezultatul unei proceduri parohiale asumate de cei prezenți și votanți.

Votul din 30 octombrie 2022 are, în această narațiune, o semnificație deosebită. El a exprimat convingerea majorității participante că viitorul comunității trebuie continuat în cadrul Mitropoliei Ortodoxe Române a celor două Americi. Contestările ulterioare trebuie și ele consemnate, pentru ca cititorul să înțeleagă faptul că unanimitatea celor prezenți și votanți nu a exclus apariția unor obiecții după ședință. Dar existența unei obiecții ulterioare nu șterge nici procedura, nici votul, nici documentele care au însoțit decizia.

Primirea Parohiei și a Părintelui Constantin în ROMA, confirmată prin documentele din noiembrie 2022, a însemnat pentru comunitate continuitate liturgică și pastorală. Nu a însemnat despărțirea de Biserică, ci așezarea într-o altă jurisdicție ortodoxă românească, aflată sub omoforul Mitropolitului Nicolae. Această precizare este esențială: dincolo de disputele de competență, viața liturgică nu s-a întrerupt, iar comunitatea a continuat să se roage, să boteze, să cunune, să îngroape pe cei adormiți și să își poarte lucrarea misionară.

Procedura canonică și problema jurisdicției

Capitolul referitor la convocările din 2023 consemnează o controversă care nu poate fi tratată superficial. ROEA a continuat să revendice o competență disciplinară asupra Părintelui Constantin și a formulat convocări înaintea Consistoriului Spiritual. Apărarea Părintelui Constantin a răspuns prin excepția lipsei de jurisdicție, susținând că raportul său cu ROEA încetase la 15 septembrie 2022 și că, după primirea în ROMA, Consistoriul ROEA nu mai avea competență asupra sa.

Aceasta este o problemă de drept canonic și de interpretare instituțională, nu o chestiune care se rezolvă prin etichete. Cartea păstrează pozițiile părților și documentele comunicate de ele. Ea nu se

substituie unei instanțe canonice competente și nu pretinde să pronunțe o sentință universală. Poate însă arăta că, pentru apărare, neprezentarea la convocări nu a fost o simplă nesupunere, ci expresia unei obiecții juridico-canonice formulate în mod repetat și argumentată prin cronologie, acte de primire și corespondență juridică. Această nuanță este importantă pentru memoria comunitară. O istorie dreaptă trebuie să consemneze atât faptul că ROEA a emis acte și a susținut propria jurisdicție, cât și faptul că Părintele Constantin, apărătorii săi și Parohia au contestat această jurisdicție. Fără această dublă consemnare, cititorul ar primi o narațiune incompletă și ar fi lipsit de instrumentele necesare pentru a judeca singur documentele.

Litigiul civil și valoarea documentelor

Trecerea conflictului în instanța civilă, prin acțiunea ROEA împotriva Holy Trinity Romanian American Orthodox Church, a adăugat o dimensiune nouă și gravă. Somația din 1 aprilie 2024, răspunsul juridic al Parohiei din 25 aprilie 2024, plângerea depusă în iunie 2024, răspunsul la acțiune, medierea din decembrie 2025 și retragerea voluntară a acțiunii la sfârșitul aceluiași an constituie repere verificabile ale unui dosar care a pus în discuție patrimoniul, actele corporative și identitatea instituțională a Parohiei. Retragerea voluntară a acțiunii nu trebuie prezentată ca o hotărâre judecătorească pe fond și nici ca o soluționare definitivă a tuturor disputelor istorice dintre părți. Ea rămâne însă un fapt procedural de mare importanță: cauza nu a fost dusă până la judecata pe fond și nu s-a pronunțat nicio hotărâre care să transfere patrimoniul Parohiei sau să confirme revendicările formulate de ROEA.

Totodată, trebuie consemnat că instanța civilă a respins susținerea potrivit căreia litigiul ar fi avut un caracter exclusiv eclezial, nejustifiabil în fața unei instanțe civile. Prin menținerea cauzei pe rol, instanța a admis că pretențiile episcopiei ROEA referitoare la patrimoniu și la raporturile juridice dintre părți puteau fi analizate potrivit principiilor neutre ale dreptului civil, fără intervenție în chestiuni de credință, cult sau disciplină bisericească. În materia patrimoniului bisericesc, afirmațiile trebuie formulate cu rigoare. Patrimoniul nu este doar o sumă de bunuri; el reprezintă rezultatul jertfei multor generații, al donațiilor, al muncii voluntare și al unei administrări care are obligația de a proteja scopul religios și comunitar. De aceea, orice pretenție asupra lui trebuie evaluată prin acte, titluri, statute, hotărâri ale corporației religioase și norme aplicabile, nu numai prin declarații sau presupuneri istorice.

Cazul Episcopului Irineu și obligația memoriei

Prezența Episcopului Irineu Duvlea în această lucrare nu este întâmplătoare. Biografia și cazul său au influențat conștiința multor români ortodocși din America și au devenit, pentru autor, un reper al întrebărilor despre procedură, autoritate, dreptul la apărare și memoria comunitară. Materialele analizate păstrează atât actele instituționale ROEA și OCA, cât și contestațiile, mărturiile și documentele de apărare care au fost publicate în legătură cu cazul. O concluzie responsabilă trebuie să evite două extreme: să transforme disputa într-un verdict simplist sau să o lase să dispară prin tăcere. Hotărârile instituționale există și trebuie menționate. La fel, criticile privind procedura,

problele, imparțialitatea și întinderea jurisdicției au fost formulate în mod persistent de Episcopul Irineu, de apărătorii și de susținătorii săi. A păstra aceste două planuri distincte nu slăbește adevărul; îl face mai accesibil cercetării viitoare.

Preasfințitul Părinte Irineu a oferit acestei lucrări rugăciune, sprijin moral și documentație din arhiva proprie. Acest aport a ajutat la păstrarea unei memorii pe care timpul, polemica și fragmentarea surselor o pot altera. Rugăciunea și arhiva nu îndeplinesc aceeași funcție, dar amândouă pot sluji adevărului: prima susține sufletul în încercare, iar cea de a doua dă cercetătorului posibilitatea de a verifica, compara și înțelege.

Metoda acestei lucrări

Această carte s-a sprijinit pe o documentare abundentă: scrisori, procese-verbale, hotărâri, acte corporative, documente juridice și canonice, agende, corespondență electronică, înregistrări audio și video, fotografii, materiale publicate și mărturii verbale. Au fost consultate, pe cât posibil, surse serioase, identificabile și verificabile. Acolo unde a fost relevantă mărturia directă, ea a fost așezată în contextul său, cu indicarea caracterului ei de experiență personală sau de relatare a unui martor.

Mărturiile unor oameni sinceri, fără interes personal în deformarea faptelor, au avut un rol important. Ele nu sunt invocate pentru a cere cititorului un act de credință, ci pentru a completa documentele scrise atunci când acestea nu pot reda întreaga atmosferă a unei întâlniri, a unei ședințe sau a unei perioade de tensiune. Martorul onest nu înlocuiește actul; el îl poate lumina, explica sau confirma în limitele propriei percepții.

Nici o cercetare a unor conflicte ecleziale contemporane nu este complet lipsită de sensibilități. Tocmai de aceea regula folosită aici a fost de a diferenția, pe cât posibil, între fapte atestate, afirmații ale părților, interpretări juridice sau canonice și judecăți personale. În locul limbajului absolutizant, lucrarea preferă formulări care indică proveniența unei afirmații: „potrivit documentului”, „din perspectiva apărării”, „în poziția ROEA”, „conform procesului-verbal”, „în mărturia relatată”. Această disciplină a formulării nu este slăbiciune, ci respect pentru adevăr.

Documentarea rămâne deschisă. Dacă vor apărea înscrisuri noi, ele trebuie citite, datate și puse în dialog cu cele deja publicate. Adevărul istoric nu se teme de completări. Dimpotrivă, o arhivă bine păstrată permite corectarea erorilor, nuanțarea interpretărilor și împiedică transformarea memoriei în zvon sau propagandă.

Cinci ani de încercare și de unitate

Pentru credincioșii Parohiei Sfânta Treime, anii 2021-2026 au fost ani de vitregie istorică. Ei au adus neliniște, ședințe dificile, corespondență apăsătoare, cheltuieli juridice, întrebări despre viitor și uneori sentimentul că istoria comunității este pusă sub semnul îndoielii. Dar au arătat și ceva esențial: o parohie nu este doar o structură juridică și nici numai clădirea în care se slujește. Ea este comuniunea credincioșilor care poartă împreună răspunderea pentru altar, pentru patrimoniu, pentru

copii, pentru cei vârstnici și pentru memoria celor care au zidit înaintea lor.

Consiliul Parohial, sub conducerea președintelui Edvart Rastian, a avut o sarcină deosebit de grea. Membrii lui au fost chemați să citească documente, să delibereze, să păstreze echilibrul între grija pastorală și obligațiile administrative, să consulte avocați și să ia hotărâri cu consecințe de lungă durată. Responsabilitatea lor nu trebuie judecată numai prin rezultatul final, ci și prin disponibilitatea de a lucra în mod organizat, de a păstra procese-verbale și de a supune deciziile importante mecanismelor comunitare.

O mențiune de recunoștință se cuvine domnului Reggie Dissanayake, care a îndeplinit rolul de legătură juridică între Parohie și avocații Bisericii. Într-un conflict cu numeroase acte, termene și consecințe practice, o asemenea lucrare de coordonare nu este spectaculoasă, dar este decisivă. Ea cere răbdare, ordine, discreție și capacitatea de a traduce nevoile unei comunități în comunicare eficientă cu apărătorii ei juridici.

Mai presus de orice, această perioadă a arătat unitatea enoriașilor. Cei care au rămas aproape de Biserică, care au participat la adunări, au susținut viața parohială, au donat, au muncit voluntar și s-au rugat au făcut posibilă continuitatea. Ei nu au fost spectatori ai unei istorii făcute de alții. Prin prezența și responsabilitatea lor, au fost parte activă în luarea deciziilor parohiale din anii 2021-2026.

Lecții pentru viața bisericească

Prima lecție a acestei istorii este aceea că unitatea bisericească nu poate fi redusă la o formulă administrativă. Ea are nevoie de adevăr, de ascultare reciprocă, de respect pentru conștiință și de grija reală față de comunitățile locale. O unitate care nu poate suporta întrebările, nu ascultă temerile legitime sau nu oferă căi credibile de soluționare a neînțelegerilor riscă să rămână numai o declarație. În schimb, unitatea lucrată cu răbdare poate păstra diversitatea de experiențe și poate transforma memoria rănită într-un motiv de apropiere.

A doua lecție privește importanța procedurilor. Într-o comunitate ortodoxă, procedura nu este un formalism lipsit de suflet. Convocările corecte, agendele clare, procesele-verbale, consultarea comunității și păstrarea documentelor protejează atât pacea, cât și libertatea celor care participă. Atunci când o decizie este grea, ea are cu atât mai multă nevoie de transparență. Lucrarea de față arată de ce documentele parohiale din perioada 2021-2026, ca de altfel și din anii precedenți, au avut o valoare care a depășit momentul în care au fost redactate: ele au fixat ce s-a discutat, cine a decis și în ce condiții.

A treia lecție privește raportul dintre dreptul civil și viața Bisericii. O parohie este, în același timp, o comunitate sacramentală și o organizație care poartă răspunderi civile: proprietăți, conturi, contracte, angajați, asigurări și obligații față de autorități. Nu este o lipsă de credință ca aceste răspunderi să fie administrate cu grijă juridică. Dimpotrivă, o bună administrare poate feri comunitatea de pierderi și poate apăra darurile oferite de generațiile anterioare. Consultarea

avocaților și protejarea documentelor au fost, în cazul Parohiei Sfânta Treime, parte din datoria de păstrare a patrimoniului încredințat.

În sfârșit, această istorie amintește că autoritatea bisericească este mai convingătoare atunci când este însoțită de dialog pastoral. Autoritatea nu se micșorează prin explicație, prin răbdare sau prin disponibilitatea de a revizui o procedură care a produs neliniște. Dimpotrivă, ea dobândește credibilitate. Pentru generațiile viitoare, poate cea mai importantă întrebare nu va fi doar cine a avut dreptate într-o dispută concretă, ci dacă toți cei implicați au făcut tot ce era posibil pentru ca pacea să fie păstrată fără sacrificarea adevărului.

Responsabilitatea față de arhivă și față de generațiile următoare

Cartea aceasta este și o chemare la păstrarea arhivei. În viața unei parohii, memoria se poate pierde repede: o cutie de corespondență rămâne într-un birou, o înregistrare se strică, un e-mail nu mai poate fi găsit, iar o generație care a fost prezentă la un eveniment se împrăștie. În lipsa unei arhive organizate, mai târziu rămân numai relatări parțiale. De aceea, scrisorile, procesele-verbale, actele juridice, fotografiile, buletinele parohiale și înregistrările trebuie păstrate, date și descrise cu grijă.

Această datorie nu aparține exclusiv preotului, președintelui sau unui avocat. Ea aparține întregii comunități. Fiecare familie care păstrează un program de hram, o fotografie veche, o scrisoare sau o amintire verificabilă poate contribui la istoria Bisericii. În același timp, selecția și publicarea materialelor trebuie făcute cu discernământ: protejând viața privată unde este necesar, evitând prezentarea unei afirmații neverificate ca fapt și păstrând întotdeauna diferența dintre document și comentariu.

Pentru tinerii Parohiei Sfânta Treime, istoria 1991-2026 poate părea îndepărtată. Dar ea explică de ce biserica lor există astăzi în forma ei actuală, de ce anumite nume revin în amintirile părinților și bunicilor, de ce patrimoniul trebuie administrat cu responsabilitate și de ce viața comunitară cere participare. A cunoaște această istorie nu înseamnă a rămâne prizonierul trecutului. Înseamnă a primi o moștenire cu inteligență și a nu repeta, din neștiință, greșelile care au produs suferință.

Totodată, generațiile următoare au dreptul să cerceteze această perioadă cu libertatea lor. Ele pot consulta actele, pot compara interpretări și pot pune întrebări noi. Autorul nu cere ca lectura sa să devină singura lectură posibilă; el cere ca documentele să nu fie pierdute, iar experiența comunității să nu fie redusă la o singură voce oficială. Adevărul istoric se întărește atunci când suportă verificarea.

Speranța pentru unitatea românilor ortodocși

În pofida conflictelor consemnate aici, idealul unității românilor ortodocși din America nu trebuie abandonat. Unitatea autentică nu cere uitarea identităților locale, nici renunțarea la întrebările legitime. Ea cere mai întâi recunoașterea faptului că toți cei botezați în Hristos sunt chemați la pace,

la slujire și la responsabilitate. Structurile canonice pot fi diferite, iar trecutul poate rămâne disputat; însă misiunea de a transmite credința, limba, cultura și dragostea de Biserică generațiilor tinere rămâne comună.

De aceea, ușa dialogului nu trebuie închisă. Un dialog nou, dacă va exista, trebuie să fie mai atent la documente, mai liber de presiuni și mai respectuos față de drepturile și îndatoririle fiecărei comunități. El nu poate fi construit prin negarea rănilor sau prin cererea ca ele să fie uitate. Vindecarea începe atunci când se poate vorbi deschis, fără umilire și fără teamă, despre ceea ce s-a întâmplat.

Parohia Sfânta Treime își poate aduce contribuția la această speranță nu prin polemică, ci prin continuitatea unei vieți bisericești sănătoase: slujire cu demnitate, educație religioasă, filantropie, cultură românească și ospitalitate. O comunitate care își păstrează pacea și responsabilitatea devine o mărturie mai puternică decât orice dispută. Aceasta este, poate, cea mai bună formă în care poate fi cinstită memoria celor care au lucrat pentru unitate.

Slujirea care continuă

O carte despre conflict ar fi incompletă dacă ar uita lucrarea care a continuat în același timp. În deceniile acestei slujiri au fost săvârșite Sfinte Liturghii, botezuri, cununii, înmormântări, cateheze, activități culturale și acte de caritate. Au fost sprijinite familii, au fost primiți nou-veniți, s-a păstrat limba română, s-au înălțat rugăciuni pentru vii și adormiți. Această viață de zi cu zi este, în ultimă instanță, măsura autentică a unei parohii.

Anul 2026 poartă și semnul unui prag personal: cincizeci de ani de preoție pentru părintele Constantin, începând cu hirotonia sa în preot în Ziua de Crăciun, 25 decembrie 1976. Orice slujire de această durată este alcătuită din bucurii și poveri, din reușite și neîmpliniri, din oameni care rămân și oameni care pleacă. Ea nu aparține exclusiv celui hirotonit, ci și familiei sale, credincioșilor care l-au primit și ierarhilor sub a căror binecuvântare a slujit. În acest sens, istoria Părintelui Constantin Alecse nu poate fi despărțită de istoria Bisericii Sfânta Treime din Los Angeles.

Schimbarea pastorală prevăzută pentru perioada următoare trebuie privită cu nădejde. O comunitate matură își cinstește trecutul fără să îl transforme într-o povară și își pregătește viitorul fără să uite jertfa înaintașilor. Credincioșii, Consiliul Parohial și noua generație de slujitori au chemarea de a păstra unitatea, așezarea canonică, patrimoniul și caracterul românesc al acestei comunități.

În anul 1976 am fost hirotonit preot în Anglia, iar mai apoi, venind în America, am rămas mereu cu ochii țintiți spre ACASĂ – adică spre Biserica Mamă. De atunci, am lucrat din toate răspunderile mele pentru ca, după o jumătate de veac, să ajung în sfârșit acasă, împreună cu parohia din Los Angeles pe care am păstorit-o cu dragoste timp de 45 de ani. Mărit să fie Domnul!

Cuvânt de încheiere și mulțumiri

Închei această lucrare cu convingerea că istoria nu trebuie scrisă nici din resentiment, nici din frică. Ea trebuie scrisă cu documentele înaintea noastră, cu respect pentru oamenii care au suferit și cu libertatea de a numi faptele fără a renunța la măsură. Dacă această carte va ajuta pe cineva să înțeleagă mai bine drumul Ortodoxiei românești în America, încercările Parohiei Sfânta Treime și prețul unei conștiințe care nu dorește să tacă, atunci ea și-a împlinit rostul.

Mulțumesc din inimă Consiliului Parohial al bisericii Holy Trinity Romanian American Orthodox Church, condus de domnul Edvart Rastian, pentru responsabilitate, statornicie și pentru felul în care a purtat, împreună cu întreaga comunitate, greutatea deciziilor din anii de încercare. Mulțumesc domnului Reggie Dissanayake, legătura juridică dintre Parohie și avocații Bisericii, pentru munca atentă, răbdarea și sprijinul oferit în momentele în care rigoarea documentelor a fost indispensabilă.

Mulțumesc Preasfințitului Părinte Episcop Irineu pentru rugăciuni, pentru sprijinul moral și pentru documentația oferită din arhiva proprie. Mulțumesc tuturor enoriașilor Bisericii Sfânta Treime care au fost și au rămas uniți în acești cinci ani de vitregie istorică; celor care au participat responsabil la ședințe, celor care au pus întrebări cu bună-credință, celor care au susținut parohia prin muncă, prezență, dărnicie și rugăciune. Credincioșia lor a făcut ca încercarea să nu devină risipire.

Adresez mulțumiri deosebite Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Nicolae și Consiliului Mitropolitan pentru primirea Parohiei Ortodoxe Române Americane „Sfânta Treime” din Los Angeles și a subsemnatului sub omoforul Înaltpreasfinției Sale, în jurisdicția Mitropoliei Ortodoxe Române a celor două Americi. Această primire a oferit comunității noastre continuitate canonică,

CAPITOLUL XII

NOTA DE MULTUMIRE SI RECUNOSTINTA

O comunitate care a scris istorie

Cu adâncă recunoștință și aleasă prețuire, Biserica Ortodoxă Română Americană „Sfânta Treime” din Los Angeles adresează această notă tuturor celor care, în anii de încercare 2021–2026, au rămas alături de sfântul locaș, de slujirea lui și de viitorul comunității. În zilele de neliniște, când relația cu ROEA a trecut prin tensiuni, presiuni și greutăți administrative, juridice și pastorale, credincioșii noștri nu au ales resemnarea. Au cerut adevăr, dreptate, respect față de voința comunității și apărarea demnității Parohiei „Sfânta Treime”.

Această pagină de istorie a fost scrisă prin rugăciune, răbdare, curaj și responsabilitate. Ea nu aparține unei singure persoane și nici unui grup restrâns, ci unei comunități care a înțeles că iubirea de Biserică cere uneori jertfă, discernământ și statornicie. Fiecare vot, fiecare semnătură, fiecare sfat, fiecare ajutor discret și fiecare prezență la slujbe, adunări și activități au devenit pietre așezate la temelia acestui nou capitol.

Un moment important al acestui drum a fost ședința de urgență a Consiliului Parohial din 13 iunie 2021, convocată sub conducerea președintelui Marian Șerban, cu Dora Șerban și Antoaneta Rastian în slujirea administrativă a comunității. Atunci s-a hotărât angajarea avocatului Roger J. Diamond pentru consultanță juridică și apărarea intereselor Parohiei. Hotărârea a arătat dorința de a lucra organizat, legal și cu grijă pentru patrimoniul spiritual, moral și civil al Bisericii.

O recunoștință deosebită se îndreaptă către Consiliul Parohial ales în anul 2022 și către conducerea care a pregătit, a convocat și a prezidat Adunarea Generală Parohială Specială din 30 octombrie 2022. Procesul-verbal al acestei Adunări consemnează prezența a 62 de membri votanți, precum și adoptarea unanimă a hotărârilor privind dezasocierea Parohiei de ROEA și primirea ei sub omoforul Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Nicolae, în Mitropolia Ortodoxă Română a celor două Americi. Documentul consemnează, de asemenea, că peste 200 de enoriași semnaseră listele de dezasociere.

Președintele Edvart (Edward) Rastian, care a prezidat Adunarea din 30 octombrie 2022 și a fost reales pentru mandatele 2023–2024 și 2025–2026, a spus că membrii acestei comunități „au făcut istorie”. Cuvintele sale exprimă un adevăr profund: istoria acestor ani a fost făurită de oameni care au rămas uniți, au citit documente, au cântărit responsabil situația, și-au exprimat liber voința și au apărât Biserica pe care o iubesc.

Cu respect și mulțumire sunt amintiți, dintre cei ale căror roluri sunt consemnate în procesul-verbal al Adunării Speciale din 30 octombrie 2022:

- Edvart (Edward) Rastian — președinte al Parohiei, președinte al Adunării și semnatar al procesului-verbal;
- Pr. Constantin Alecse — preot paroh, a rostit rugăciunea de invocare;

- Preoteasa Elena Alecse — sprijin statornic al familiei parohiale;
- Claudia Dana Pugna — secretară a Adunării, secretară și semnatară a procesului-verbal;
- Reggie Dissanayake — legatura juridică și controlor financiar, desemnat să înregistreze ședința pentru arhiva Bisericii;
- Antoaneta Rastian — controlor financiar;
- Victoria Razmeritsa — trezorieră;
- Gabriel Catalin Trifu — responsabil român cu ordinea și protocolul;
- Filofteea Turlacu și Gabriel Szekely — numărători de voturi;
- Cristian Călugărița — participant și președinte al societății „Viitorul Român”;
- Sabina Popescu Szekely, Mariana Cadia, Elena Calmuș, Chirata Stavrositu, Maria Sălăjan, Vasile Luca, Adrian Thomas, Gina Cataloiu, Andreea Drăgoi, Viorica Hrimiuc, Mary Comboianu, Getta Jercan și Marynela Nițuteasa — participanți care au formulat sau susținut moțiuni în cadrul Adunării;
- Anatol Razmeritsa, Viorica Scopu și alții, devotați colaboratori și sprijinitori ai lucrării bisericii de-a lungul anilor.

În același duh de prețuire, mulțumim tuturor membrilor comunității care, între 2021 și 2026, au slujit în Consiliul Parohial, în Reuniunea de Doamne, în comisii și în diferitele echipe de lucru ale Bisericii. Munca lor, de multe ori nevăzută și nerăsplătită, a însemnat timp dăruit, efort, răbdare, grijă față de oameni și disponibilitatea de a purta împreună responsabilitățile unei parohii greu încercate.

Mulțumiri pline de respect se cuvin conducerii Societății HORA și conducerii Comunității Armănești din California, precum și tuturor membrilor lor, pentru susținere, participare și sacrificiile făcute pentru propășirea Bisericii „Sfânta Treime”. Prin apropierea lor frățească, prin prezență, colaborare și sprijin, au arătat că o comunitate se întărește atunci când oamenii ei își pun darurile, cultura, priceperea și bunăvoința în slujba binelui comun.

În perioada 2021–2026, credincioșii și organizațiile Parohiei au contribuit la buna desfășurare a activităților spirituale și duhovnicești, culturale, sociale și administrative. S-au îngrijit de slujbe, de sărbători, de activități caritative, de educație și cultură românească, de ospitalitate, de organizare și de nevoile zilnice ale casei lui Dumnezeu. Din aceste multe eforturi, mici sau mari, văzute sau tăcute, s-a păstrat vie lucrarea Bisericii și s-a întărit nădejdea pentru viitor.

Adresăm mulțumiri și celor peste 200 de semnatori ai listelor de dezasociere, celor 62 de membri votanți prezenți la Adunarea Specială, tuturor enoriașilor care au susținut Parohia prin rugăciune, sfat, prezență și ajutor concret, precum și celor care au păstrat pacea și unitatea comunității. Ei toți au făcut parte din acest proces de „scriere a istoriei” — un nou capitol început după anul 2021, în care credința, responsabilitatea și dragostea pentru Biserica Mamă au dat comunității puterea de a merge înainte.

Dumnezeu să răsplătească pe fiecare pentru curajul, credința, dărnicia și dragostea arătate față de Biserica Ortodoxă Română Americană „Sfânta Treime”. Să păstreze El această comunitate unită, roditoare și binecuvântată, spre slava Preasfintei Treimi și spre binele generațiilor care vor urma.

CAPITOLUL XIII – RESURSE DIGITALE

- [Agreementul dintre OCA-ROEA 12-17-1970](#)
- [Antimis – Dovada returnării Antimisului IPS Arhiepiscop Nathaniel 9 Nov. 2022](#)
- [Arhiva Centrului American de Documentare \(AADC\)](#)
- [Avocatul Ggrossman –Scrisoarea de Dzasociere a Biseicii Sf. Treime de ROEA 10-25-2022](#)
- [Avocatul Grossman – Oprit abuzul împotriva Pr. Constantin Alecse Noiembrie 09, 2022](#)
- [Avocat Roger Diamond to ROEA June 29,2021 \(Oprește abuzul\)](#)
- [Cazul Episcopului Irineu Duvlea \(aadc.us\)](#)
- [Cererea Consiliului Parohial pentru primirea în Mitropolia ROMA \(30 Sept. 2022\)](#)
- [Cererea Mitropolitului Nicolae către ROEA pentru Dezlegarea Canonică a Pr. Constantin Alecse](#)
- [Cererea Pr. Constantin Alecse către ROEA pentru Dezlegare Canonică \(6 Nov. 2022\)](#)
- [Cererea Pr. Constantin Alecse de Primire Canonică în Mitropolia ROMA \(30 Sept. 2022\)](#)
- [Communique ROEA-ROAA \(Engleză, 08-20-2008\)](#)
- [Convocarea și Ordinea de zi a Adunării Generale Speciale \(30 octombrie 2022\)](#)
- [Dialogue ROEA-Patriarchate AADC \(Solia Mar-Apr 2008\)](#)
- [Drumul spre reunificarea ROEA-ROMA \(1991-2011\)](#)
- [Episcopul Irineu – Siteu și Arhivă personala](#)
- [Fotografie documentară din arhiva Episcopului Irineu \(nr. 505\)](#)
- [Fotografie documentară din arhiva Episcopului Irineu \(nr. 508\)](#)
- [Fotografie documentară din arhiva Episcopului Irineu \(nr. 509\)](#)
- [Fotografie documentară din arhiva Episcopului Irineu \(nr. 510\)](#)
- [Fotografie documentară din arhiva Episcopului Irineu \(nr. 513\)](#)
- [Fotografie documentară din arhiva Episcopului Irineu \(nr. 514\)](#)
- [Fotografie documentară din arhiva Episcopului Irineu \(nr. 519\)](#)
- [Fotografie documentară din arhiva Episcopului Irineu \(nr. 520\)](#)
- [Fotografie documentară din arhiva Episcopului Irineu \(nr. 526\)](#)
- [Fotografie documentară din arhiva Episcopului Irineu \(nr. 544\)](#)
- [Fotografie documentară din arhiva Episcopului Irineu \(nr. 550\)](#)
- [Fotografie documentară din arhiva Pr. Constantin Alecse](#)
- [Fotografie documentară din arhiva Pr. Constantin Alecse](#)
- [Fotografie documentară din arhiva Pr. Constantin Alecse](#)
- [Galerie Facebook: distincții bisericești](#)
- [Gramata Mitropolitană](#)
- [Gramăta Patriarhală nr. 1/2016](#)
- [IMO Christian Vahab \(I\) și Christian Vahab \(II\)](#)
- [Document OCA privind Suspendarea Pr. Constantin Alecse \(2022\)](#)
- [JDC ROEA Annual Report 2011 pg 33-34](#)
- [Michigan ROEA – Recordrea Statutelor, Michigan Charter, 1943](#)
- [Mitropolia ROMA - Parohia Sfanta Treime Los Angeles](#)
- [Mitropolia Ortodoxă Română a celor două Americi - site oficial](#)
- [+Nathaniel on JCD ROEA/ROMA, 2008](#)
- [OCA si Farsa “Cazul +Irineu Duvlea”, 2014-2017](#)
- [OCA about ROEA - Reunification developments tentative approval](#)
- [PAESI * Ing. Vahab - Scrisoare către Patriarhul Daniel \(16 Sept 2007\)](#)
- [Parohia Sfânta Treime Agenda Cenzurată Agenda 2022 – Propuneri si Dezbateri 2022-01-30](#)
- [Parohia Sfânta Treime Agenda Sedinta Consiliu- Aug. 14, 2022 Propunere de dezasocierea ROEA](#)

- Parohia Sfânta Treime in lieu of Sedinta Specială a Adunării – Rezoluție Consiliu (Sept-25-2022)
- Parohia Sfânta Treime Proces Verbal (extras al Resolution of 2022-08-14 sent to ROEA).
- Parohia Sfânta Treime Proces-Verbal Sedința Consiliului 14 Aug. 2022
- Parohia Sfânta Treime: La 85 de ani!
- Parohia Sfânta Treime – Rezoluție din 14 08 2022, propusa de Consiliu- Adunarea 28 Aug. 2022
- Parohia Sfânta Treime - Convocare Sedinta Sept 25 2022
- Parohia Sfânta Treime Proces-Verbal Sedinta din 25 Sept. 2022.
- Patriarch Teoctist despre Autocefalia OCA 1991
- Patriarhul Daniel – Scrisoare de multumire către ROEA 2012
- Peeker Atomic – 500 Actiuni PAESI pentru Biserica
- Pelerinaj în România: Delegația ROEA, 1994
- Viata Episcopului Policarp Morusca, narata fără parțialitate
- Pr. Constantin Alecse – Un CV pe siteul AADC.
- Pr. Constantin Alecse – Avocatul protestează către OCA despre Consistoriu ROEA din 08-16-2023
- Pr. Constantin Alecse - Avocat cere arhiep. Nataniel – Oprește abuzul împotriva FRCA 2023.08.16
- Pr. Constantin Alecse – Avocatul Apararii către ROEA contra abuzurilor - Consistoriu 2023.02.03
- Pr. Constantin Alecse - Avocat Matt cere Avocatului ROEA - re: oprirea Consistoriu 2023.02.21
- Pr. Constantin Alecse – Cererea Parintelui pentru Dezlegarea Canonică - 2022 11 06
- Pr. Constantin Alecse – Apare pe siteul ROEA ca “deposed”
- Pr. Constantin Alecse – ROEA Cerere de slujire “pro temp”
- Pr. Constantin Alecse – Raspunsul Avocatului ROEA , Avocatului Matt 2023-02-03
- Pr. Constantin Alecse - Suspendat de ROEA 4 nov 2022
- Pr. Constantin Alecse: La a 85-a Aniversare a Bisericii
- Pr. Constantin Alecse: Scrisoare de Acceptare in Mitropolie
- Pr. Constantin Alecse: Attorney’s letter Consistory ROEA
- Pr. Constantin Alecse: Letter Consistory ROEA ‘s Attorneys
- Pr. Constantin Alecse: Release request by Mitropolit +Nicolae
- Pr. Constantin Alecse: Council - Appreciation FRCA Retirement
- Pr. Constantin Alecse: Cruci Patriarhale
- Pr. Constantin Alecse: FRCA – on ROEA site “photo-coming-soon”
- Pr. Constantin Alecse: Gratama de la Episcopul Irineu
- Pr. Constantin Alecse: Scrisoare: Biserica este acceptată în Mitropolie
- Pr. Constantin Alecse: Mitrop Nicolae - Ordin Sf Imparati
- Pr. Constantin Alecse: Mitropolit Diploma - La Slujire 50 Ani
- Pr. Constantin Alecse: Nathaniel distinctie Protopresbiter
- Pr. Constantin Alecse: Nicolae Cruce Mitropolitana
- Pr. Constantin Alecse: Numire Protopop, 1984
- Pr. Constantin Alecse: OCA Archpriest, Church Anniversary
- Pr. Constantin Alecse: Patriarh Daniel Diploma Centenar
- Pr. Constantin Alecse: Patriarh Daniel Medalion Centenar
- Pr. Constantin Alecse: Pr. Stefan Dragoi - Placa dedicatie slujire
- Pr. Constantin Alecse: ROEA - Pensionarea Pr Constantin (15 Sept 2022)
- Pelerinaj la locurile sfinte ale Romniei 8-22 mai 1994
- Primirea canonică a Pr. Constantin Alecse în Mitropolia ROMA
- Primirea Jurisdicțională a Parohiei „Sfânta Treime” în Mitropolia ROMA
- Proces-Verbal al Adunării Generale Speciale: Ieșirea din ROEA (30 octombrie 2022)
- Propunerea Comisiei Mixte de Dialog pentru o Mitropolie Romaneasca, Iunie 2008

- Protopop Constantin Alecse – Siteu personal
- ROEA – FRCA Membru al Comitetului Protopopilor pentru Consacrarea Ep. Irineu
- ROEA – Conducere Episcopală * ROEA – Congress 3 cu prezenta a 3 Ierarhi romani in America
- ROEA – Consistoriu 01– Prima chemare a Părintelui Constantin 2023
- ROEA – Consistoriu 02 – A doua chemare a Părintelui Constantin 07-17-2023
- ROEA – Consistoriu ROEA, Eparhie părăsită de Pr. Constantin Alecse încă din 2022
- ROEA – Manipularea Consistoriului în cazul preotului Gheorghe Cârstea
- ROEA – Procesul “câștigat de ROEA” contra Episcopului Irineu și a Mănăstirea din Clinton (2020)
- ROEA – Procesul contra Parohiei „Sfântul Nicolae” din Troy, Michigan (2022)
- ROEA – Contra „Sfânta Treime”: De la somație la retragerea acțiunii
- ROEA – Convocare 2022-07-27 Sedinta 2022-08-28 presidata pr Remus Grama
- ROEA – Ion Anton răspunde lui Liviu Constantinescu 2022-12-11
- ROEA – Scrisoare din 15 iulie 2022 – Consiliul să Convoace Adunarea Parohială
- ROEA – Participare a 3 Ierarhi Romani (ROEA-ROAA, 2011)
- ROEA – Scrisoarea către Consiliu 30 Iunie 2022 - Notificare ROEA că pr. Constantin este pensionat
- ROEA – Scrisoarea Arch Nathaniel către Arh. Nicolae - Dialogul Comisiei de Dialog (07-05-2008)
- ROEA – Scrisoare din Sept 13, de la Arhiep. Nathaniel – Cazul Sunland este închis.
- ROEA – Raportul la Congresul ROEA 2026 (pg. #9 ‘biserica’ și pg. #28 ‘preotul’)
- ROEA - Centrul St. Andrew si împrumutul de 50.000 USD
- ROEA – Centru St. Andrew’s House - împrumutul de \$50,000 documente (1999-2022)
- ROEA – Centrul Sf. Andrei de vânzare 2005 – 1 Mil – Staretul Mihail- Apelul pentru donatii
- ROMA – Fotografia Sf. Antimis al Bisericii HTRAOC primit dela Mitrop. ROMA
- Scrisoarea de primire a parohiei în Mitropolia ROMA (21 Nov. 2022)
- Scrisoarea ROEA privind pensionarea Pr. Constantin Alecse
- Solia Q2 2026 & Solia Q3 2021
- St Andrews House–Posibil motiv al încetării Dialogului, și al eliminării Ep. Irineu din ROEA
- Statement de suspendare a Dialogului Comisiei Mixte 2006-05-31
- Semnul de la Proprietatea din Sunland (9 may 2021)
- Sunland: Între visul construirii și încercările timpului
- Tomos Patriarhal pentru Mitropolia Ortodoxă Română a celor două Americi
- +Valerian Biography, by Traian Lascu, 1984

Notă de exonerare a răspunderii / Disclaimer:

* **Context Istoric și Intenție:** Această carte oferă o privire transparentă asupra unei perioade complexe și definitorii pentru comunitatea noastră, cuprinsă între anii 1991 și 2026. Având la bază peste 150 de documente istorice, corespondență și înregistrări de arhivă, această lucrare își propune să reconstruiască adevărul unei călătorii marcate de dialog, confruntare și, în cele din urmă, întoarcere. Textul nu este scris din dorința de a alimenta diviziunile din trecut, ci cu intenția sinceră de a înțelege contextul istoric și drumul parcurs de parohia noastră. Prin prezentarea acestor surse primare, autorul invită cititorii la o explorare responsabilă și respectuoasă a istoriei noastre comune, având convingerea că un viitor pașnic poate fi construit doar pe adevăr și credință.

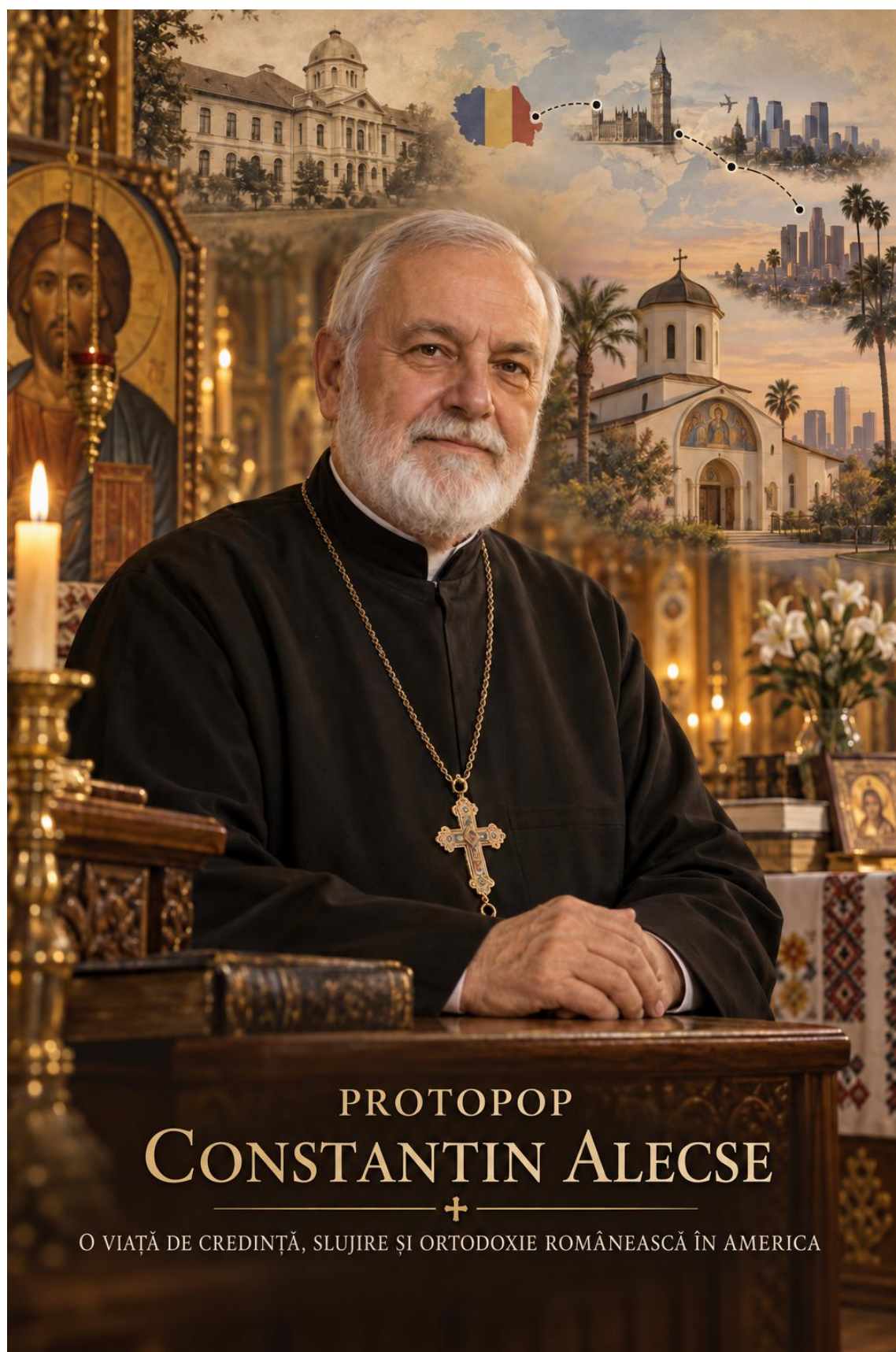
* **Calitatea de Autor și Afilieră:** Ambele versiuni ale acestei cărți—engleză și română—reprezintă opera exclusivă a Pr. Constantin Alecse, fiind bazate pe documente de arhivă. Aceasta nu reflectă opiniile legale sau pozițiile oficiale ale Metropoliei Ortodoxe Române din America, ale Bisericii Sfânta Treime din Los Angeles sau ale conducerii acestora.

* **Materiale Documentare:** Conținutul se bazează exclusiv pe documente oficiale din arhiva bisericii, corespondență, decrete și decizii legale sau ecleziastice în forma lor originală.

* **Ilustrații:** Toate fotografiile din carte sunt generate de IA în scopuri ilustrative și satirice; prin urmare, acestea nu reprezintă imagini documentare reale.

* **Accesibilitatea Dosarului ORSMA:** Dosarul ORSMA al OCA împotriva Episcopului Irineu este privat, dar a fost examinat în detaliu și este disponibil pentru studiu la AADC, în urma unei cereri oficiale de cercetare.

* **Aria de Cuprindere:** Cărțile generale despre imigrația română sunt excluse din această secțiune de referințe, deoarece lucrarea de față are un scop strict specific și delimitat, așa cum este menționat în titlul său.

PROTOPOP CONSTANTIN ALECSE – CURRICULUM VITAE

Protopopul Constantin Alecse este preot ortodox român, pastor, editor, autor și ctitor de comunitate, a cărui slujire unește lucrarea pastorală, studiul teologic, păstrarea culturii românești și activitatea publicistică desfășurată în Europa și America de Nord.

Născut la 21 februarie 1951, în Dâmbroca, județul Buzău, România, a urmat școala elementară în localitatea natală, apoi Seminarul Teologic Ortodox „Kesarie Episcopul” din Buzău (1965–1970). A absolvit Institutul Teologic „Justinian Marina” din București în 1974, cu teza de licență despre Sfânta Scriptură, Tradiție și Biserică în teologia ortodoxă, protestantă și catolică. A urmat apoi cursurile de doctorat la București, sub îndrumarea Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, și studii doctorale de teologie la Universitatea din Londra.

Părintele Constantin a fost hirotonit diacon la 29 noiembrie 1976 și preot la 25 decembrie 1976, de Episcopul Lucian Florea Făgărășanu. Între anii 1976–1980 a slujit la Parohia Ortodoxă Română „Sfântul Gheorghe” din Londra, fiind și reprezentant al Patriarhiei Române pe lângă Arhiepiscopul de Canterbury, iar din 1977 capelan onorific al Diocezei de Southwark. Paralel cu slujirea parohială, a inițiat sau a sprijinit organizarea misiunilor ortodoxe românești din Birmingham, Leicester și Nottingham.

După emigrarea în Statele Unite, în 1980, a slujit la Parohia Ortodoxă Română „Sfânta Maria” din St. Paul, Minnesota (1980–1982). Din septembrie 1982 a devenit paroh al Bisericii Ortodoxe Române Americane „Sfânta Treime” din Los Angeles, California, lucrare caracterizată prin pastorație, dezvoltare parohială, cateheză, activități culturale românești și o amplă prezență scrisă și digitală. Între 1984 și 2014 a fost protopop al Protoieriei Coastei Pacifice din Episcopia Ortodoxă Română din America și ulterior președinte al Departamentului de Misiuni.

Contribuția sa ca autor și editor este strâns legată de vocația pastorală. Prin cărți, periodice parohiale, articole, studii istorice, reportaje și colecții online, a documentat credința ortodoxă, viața bisericească româno-americană și experiența diasporei românești.

De același autor: Protopop Constantin Alecse

Cărți și lucrări majore

- *Printre Îngeri și Demoni*, volumul I autobiografic: copilăria, formarea teologică, întemeierea familiei, perioada comunist-ateistă din România și slujirea din Anglia (1951–1980).
- *Misionarul*, volumul II autobiografic: slujirea preoțească în America de Nord, misiunea pastorală, dezvoltarea parohiilor, grija față de semeni și administrarea patrimoniului bisericesc.
- *Culisele Vieții Pastorale*, volumul III autobiografic: întâlniri, reflecții, aspecte sociale și educative, precum și episoade cu înțeles din viața pastorală.
- *Cugetări Creștine*, în colaborare cu ing. Mircea Iordache: o colecție de axiome, citate biblice și istorioare cu folos duhovnicesc.
- *Aforisme și Istorioare Ecclesiologice*, în colaborare cu ing. Mircea Iordache (2017): lucrare care reunește o prezentare a istoriei Bisericii Ortodoxe Române, teme scripturistice și texte patristice.

- *Dâmbroca – Curcubeu peste Timp: Repere Monografice*, în colaborare cu ing. Mircea Iordache: studiu monografic și omagiu adus lumii rurale românești.
- *Săgeata – Zbor printre Vremuri: Pagini Monografice*, lucrare în pregătire: colaborare redacțională și realizarea versiunii virtuale.

Activitate editorială și periodice în Anglia (1976–1980)

- Redactor-șef și președinte al comitetului de publicații pentru *Altarul / The Altar*, almanahul anual și revista trimestrială a Bisericii Ortodoxe Române „Sfântul Gheorghe” din Londra.
- Editor al revistei *Viața în Hristos*, destinată comunităților ortodoxe românești din Birmingham, Leicester și Nottingham.
- Editor sau colaborator la colecția „Orizonturi Românești” și la publicațiile: *Popas Istoric, Poezii – Oda Pământului Străbun, Colecție de Colinde Românești, Din Istoria Strămoșilor, Dedicăție Marii Uniri 1859–1918* (1979) și *Dacia sub Burebista, 70–44 î.Hr.* (1980).

Publicații și conducere editorială în America

- Buletinul parohial săptămânal al Bisericii „Sfânta Maria” din St. Paul, Minnesota (1980–1982).
- Buletinul lunar al Bisericii Ortodoxe Române Americane „Sfânta Treime” din Los Angeles (1982–1989).
- *Viața Creștină*, inițiată în 1989 ca supliment parohial și dezvoltată ca revistă bilingvă de spiritualitate ortodoxă și informații bisericești.
- Raportul detaliat despre pelerinajul delegației ROEA în România din 1994, publicat în *Calendarul Solia* din 1995, pp. 155–196.

Articole, reportaje și contribuții documentare

Protopopul Constantin Alece a publicat articole, reflecții teologice, reportaje istorice și materiale documentare în reviste bisericești și publicații românești din America de Nord și din străinătate, între care *Solia / The Herald*, *Cuvântul Românesc* (Canada), *Meridianul Românesc*, *Revista Clipa*, *Revista Maria* (Spania), *Universul* și alte publicații ale comunităților românești. Între 1986 și 1989, a semnat săptămânal rubrica „Tableta Crediței” în ziarul *Universul*.

Activitatea sa scrisă și editorială a fost menționată în lucrări culturale și academice, între care studiul Domniței Dumitrescu despre contactul dintre română, engleză și spaniolă în Statele Unite (1998), volumul *România, de la New York la Los Angeles* de Emanuel Tanjala și Dan Cristian Turturică (1997), precum și *Multicultural Manners* de Norine Dresser (1996).

Publicații digitale și arhive virtuale

Părintele Constantin Alece a promovat, de asemenea, resurse teologice, pastorale și culturale prin proiecte online, între care *Biserica.org*, *ViațaCreștină.com* și arhiva virtuală asociată revistei *Viața Creștină*. Prin acestea, a pus la dispoziția publicului articole, rugăciuni, resurse de istorie bisericească, materiale liturgice și conținut cultural românesc.

*Toate
spre slava
lui Dumnezeu
și spre binele
oamenilor.*

PROTOPOP CONSTANTIN ALECSE

Curriculum Vitae

Născut: 21 februarie 1951

Studii: Seminarul Teologic Buzău (1965–1970) •
Institutul Teologic București (1970–1974) •
Studii doctorale, Londra (1977–1978)

Hirotonit diacon: 29 noiembrie 1976 •
Preot: 25 decembrie 1976

Slujire pastorală: Londra (1976–1980) •
St. Paul, Minnesota (1980–1982) •
Los Angeles (1982–prezent)

Paroh: Holy Trinity Romanian American
Orthodox Church, Los Angeles

50 de ani de preoție • 1976–2026

Credință • Slujire • Comunitate

*Biserica
unește
inimi,
construiește
oameni,
dăruiește
viitor.*

